

KALKINMA AJANSLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C. MEVLANA
KALKINMA AJANSI

2012 YILI
TURİZME YÖNELİK
KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI
MALİ DESTEK PROGRAMI

ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU

MEVLANA
KALKINMA AJANSI
İZLEME VE DEĞERLENDİRME BİRİMİ

TR52 Bölgesi

Destek Programı
Etki Değerlendirme Raporu
www.mevka.org.tr

1. Baskı
Konya / Temmuz 2023

T.C. Mevlana

Kalkınma Ajansı

Hazırlayanlar

Mücahit Yasir KINALI

İzleme ve Değerlendirme
Birim Başkanı

Tuğba GALATA

İzleme ve Değerlendirme
Uzmanı

Anket Çalışmasını Yapanlar

Halil Ufuk ÇİFTÇİ

İzleme ve Değerlendirme Uzmanı

Mülazım Ebul Kasım ÇAKIR

İzleme ve Değerlendirme Uzmanı

Mehmet Ali ÇİNAR

İzleme ve Değerlendirme Uzmanı

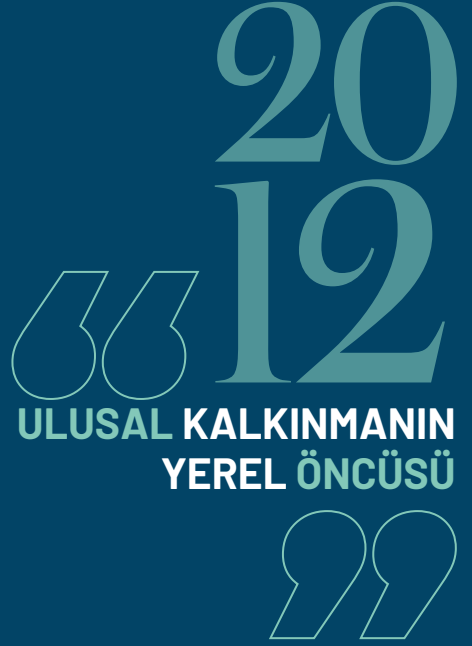
Funda ERKAN

İzleme ve Değerlendirme Uzmanı

MEVKA YAYINLARI

Seri No : 2023-IDB-010

Bu eserin yayın hakları dahil tüm
maddi ve gayri maddi hakları, Mevlana
Kalkınma Ajansına aittir. İzin almadan
kısım ya da tamamen çoğaltılamaz.

ÖZET

Kalkınma ajansları, sorumlu oldukları bölgelerde uyguladıkları çeşitli destek mekanizmaları ile bölgenin ekonomik, sosyal, kültürel ve altyapı gelişimine katkı sağlamaya yönelik çalışmalar yürüten ve aynı zamanda mali kaynakları yerinde ve etkin kullandırma amacından hareketle destek mekanizmalarının bölgede oluşturduğu etkilerin uygun zaman ve şartlarda değerlendirmesini de yapan kurumlardır.

Ajansımız tarafından hazırlanan bu çalışmada da, TR52 Konya-Karaman Bölgesi'ndeki kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik olarak ilan edilen 2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı başvuru ve uygulama süreci, ilgililik, etki, verimlilik, etkillik ve sürdürülebilirlik açısından ayrıntılı olarak ele alınmış ve oluşturduğu etkilerin değerlendirmesi yapılmıştır.

Üzerinde çalışma yürütülen mali destek programı kapsamında Konya'dan 30, Karaman'dan ise 8 olmak üzere toplamda 38 proje başvurusu gerçekleştirilmiş, yapılan değerlendirmeler sonucunda 22 proje destek almaya hak kazanmıştır.

Destek sözleşmesi imzalanan 22 projenin toplam proje bütçesi yaklaşık 9,2 Milyon TL, destek miktarı ise 5,8 Milyon TL olmuş, tamamlanan projeler kapsamında toplamda 467 kişiye 1.176 saat eğitim verilmiş ve 176 kişi istihdam edilmiştir.

Bahse konu mali destek programı kapsamında Bölgemizde yer alan 37 ilçeden 15 tanesine destek sağlandığı böylelikle hiç proje yürütmemiş olan kurumlar dahi proje yürüterek proje deneyimi kazandığı ve o bölgedeki insanların bilinçlendirildiği ortaya konulmuştur.

Proje yararlanıcıları ile yapılan anket sonuçlarına göre yararlanıcıların %47'si kurumlarının prestijlerinin arttığını ve projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi ve yeteneklerinin arttığını, %42'si kurum içi iletişimlerinin ve işbirliklerinin güçlendiğini, %32'si kurum dışı paydaşlarla iletişim ve işbirliklerinin güçlendiğini, faaliyet alanlarına giren sorunları tespit ve analiz etme yeteneklerinin arttığını ve %26'sı ise hedef kitlenin ihtiyaçlarını daha iyi anlayıp analiz edebilecek duruma geldiklerini belirtmiştir.

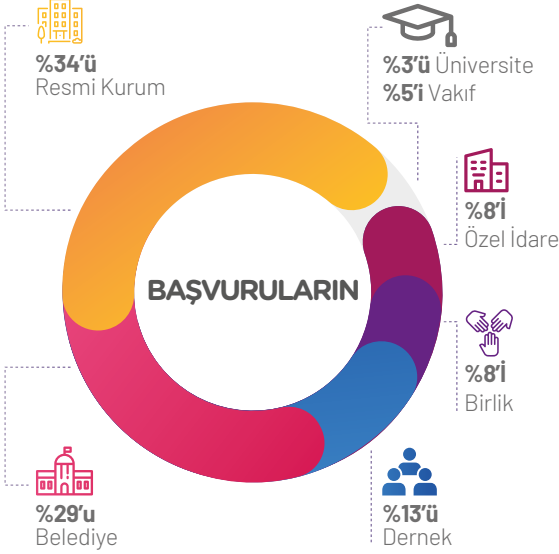
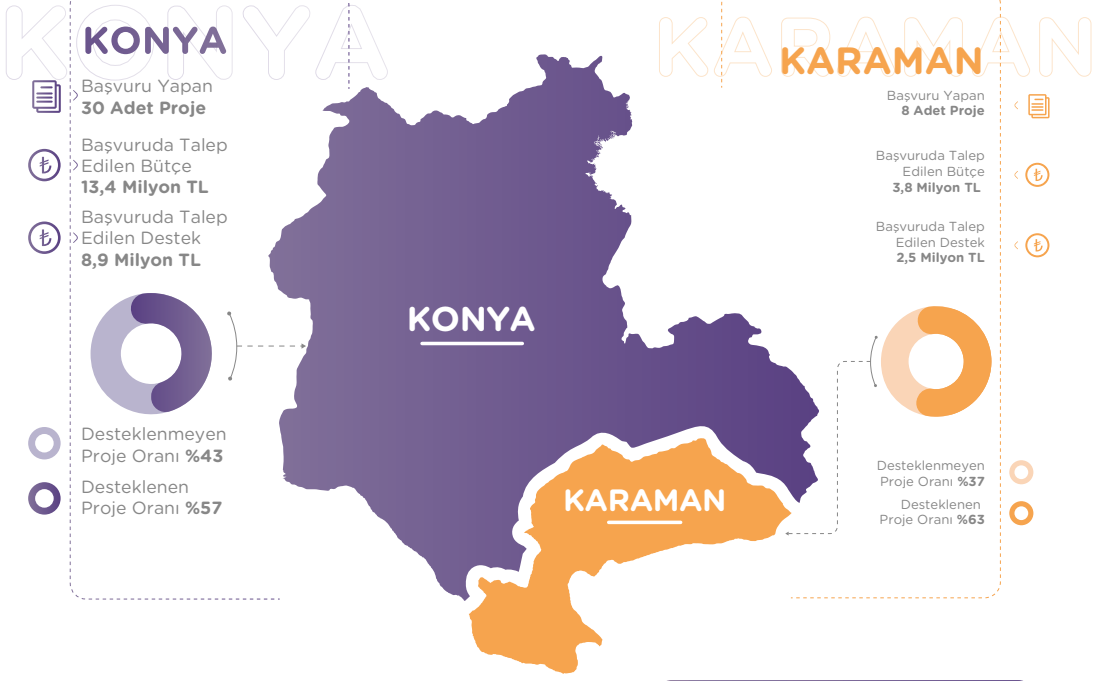
Bununla birlikte, Ajansımız desteği ile hayata geçirilen projeler çerçevesinde turizm altyapısının geliştirilmesi amacıyla 2.894.704 metrekaare alan düzenlenmiş, 6 adet yapının restorasyonu gerçekleştirilmiş, 2 adet müze, 1 adet mağara ve 1 adet anıt modernize edilmiş, 14 adet yeni turistik tesis açılmış ve 20 adet turistik tesiste fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanmıştır.

Önümüzdeki dönemlerde uygulamayı planladığımız mali destek programlarının tasarım ve uygulama süreçlerine olumlu katkıları olacağına inandığımız bu raporun hazırlanmasında emeği geçen başta İzleme ve Değerlendirme Birimi Uzmanları olmak üzere katkı sunan herkese teşekkür eder, bölgemiz adına hayırlı olmasını dilerim.

İHSAN BOSTANCI

MEVLANA KALKINMA AJANSI
GENEL SEKRETERİ

BAŞVURU

UYGULAMA

22

Destek Almaya
Hak Kazanan Proje (Adet)

22

Sözleşmeye Bağlanan
Proje (Adet)

19

Başarıyla Tamamlanan
Proje (Adet)

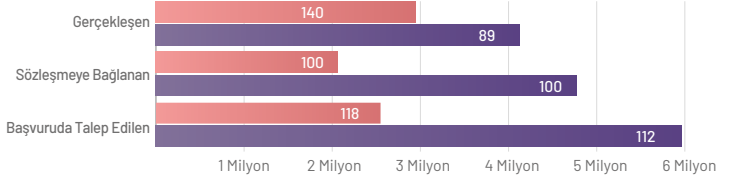
PROJE BAŞINA DÜŞEN BÜTÇELER

Başvuruda Talep Edilen
Bütçe 474 Bin – Destek 299 Bin

Sözleşmeye Bağlanan
Bütçe 418 Bin – Destek 264 Bin

Gerçekleşen
Bütçe 381 Bin – Destek 225 Bin

Başarıyla Tamamlananların Bütçe Gerçekleşmeleri 19 Proje

	Başvuruda Talep Edilen	Sözleşmeye Bağlanan	Gerçekleşen
Eşfinansman	2.524.381,59	2.134.558,05	2.979.407,16
Destek Miktarı	5.401.649,40	4.822.098,45	4.276.356,49

Başarıyla Tamamlanan Projelerin

%26'sı Çevre Düzenlemesi
%16'sı Restorasyon | %16'sı Aydınlatma
%11'i Alternatif Turizm Merkezi Oluşturma

Destek Almaya Hak Kazananların

%41'i Belediye | %36'sı Resmi Kurum,
%9'u Birlik | %5'i Üniversite
%5'i Vakıf | %4'ü Özel İdare

66 izleme faaliyeti
yapıldı

%25 Programda gerçekleşen
maliyetlerin
'i makine ve ekipman alımı

%50 Programda gerçekleşen
maliyetlerin
'si diğer maliyetler ve hizmetler

ETKİ

37 ilçenin
15 tanesine
destek sağlandı.

176 yeni
istihdam sağlandı.

2.894.704 m²
alan düzenlenmiştir.

6 adet yapı
restore edilmiştir.

14 adet yeni
turistik tesis
açılmıştır.

20 adet turistik tesiste
fiziksel iyileştirme ve
gelişme sağlanmıştır.

467 kişiye 1.176 saat
eğitim verildi.

Turistik tesis
kapasitesi %53
oranında artış
göstermiştir.

Turistik tesis
doluluk oranı
%17 oranında artış
göstermiştir.

Bölgeye gelen
ziyaretçi sayısında
%27 artış olmuştur.

Bölgeye gelen
turistlerin geldikleri
ülke çeşitliliğindeki
artış 27 adet olmuştur.

Turizm işletmelerinin
karlılığı %7 oranında
artmıştır.

2 adet müze
modernize
edilmiştir.

1 adet mağra ve
1 adet anıt modernize edilmiştir.

VERİMLİLİK

Sözleşmeye Bağlanan Projelerin
%86'sı başarıyla tamamlandı.

Sözleşmeye Bağlanan Desteğin
%83'ü tamamlanan projelere
aktarıldı.

Projelerin %68'i si zamanında
tamamlandı.

Desteklenen Projelerin %95'i Ajans desteği ile
projelerini daha düşük maliyetle gerçekleştirdi.

Desteklenen Projelerin %89'u kaynakların verimli
kullanımına katkı sağladı.

ETKİLİLİK

Proje Bütçesinin Desteğin Hedeflere
%104'ünün %89'u kullanılarak %53 oranında ulaşılmıştır.

Düzenlenen ve/veya rehabilite edilen turizm alanı
Performans Göstergesi
2.894.704
Gerçekleşme Oranı
%1576

Restorasyonu yapılan yapı sayısı
Performans Göstergesi
6
Gerçekleşme Oranı
%100

Fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanan turistik tesis sayısı
Performans Göstergesi
20
Gerçekleşme Oranı
%100

Ziyaretçi sayısındaki artış
Performans Göstergesi
27
Gerçekleşme Oranı
%90

Fiziksel iyileştirme yapılan tesislerde doluluk oranındaki değişim
Performans Göstergesi
17
Gerçekleşme Oranı
%100

Turistik tesis kapasitesindeki artış oranı
Performans Göstergesi
53
Gerçekleşme Oranı
%100

Modernizasyonu gerçekleştirilen veya iyileştirilen kaplıca, ören yeri, kayak tesisi vs. sayısı
Performans Göstergesi
2
Gerçekleşme Oranı
%100

Modernize edilen toplam müze sayısı
Performans Göstergesi
2
Gerçekleşme Oranı
%100

Turist araçlarından faydalanan turist sayısındaki artış
Performans Göstergesi
7700
Gerçekleşme Oranı
%105

Yeni açılan günlük turistik tesis sayısı
Performans Göstergesi
14
Gerçekleşme Oranı
%100

Kalite sertifikası / belgelendirilen turistik tesis sayısı
Performans Göstergesi
2
Gerçekleşme Oranı
%67

Turizm işletmesinin kârlılık oranında artış
Performans Göstergesi
7
Gerçekleşme Oranı
%58

Bölgeye gelen turistlerin geldikleri ülke çeşitliliğindeki artış
Performans Göstergesi
27
Gerçekleşme Oranı
%47

İyileştirilen ve/veya dönüştürülen sokak, cadde vb. sayısı
Performans Göstergesi
2008
Gerçekleşme Oranı
%100

Turizm sektörüne yönelik iyileştirilen/geliştirilen/yeni alınan araç sayısı
Performans Göstergesi
274
Gerçekleşme Oranı
%141

Gerçekleştirilen kültürel, sanatsal, folklorik faaliyetler
Performans Göstergesi
49
Gerçekleşme Oranı
%120

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Destek Başvurusu yapan kurumlara yaklaşık **4,3 Milyon TL** destek sağlanmıştır.

Desteklenen Projelerin **%84'ü** Ajansa tekrar başvurmaya isteklidir; **%58'i** ise daha sonraki yıllarda Ajansa destek başvurusunda bulunmuştur.

Destek Alan Kurumların **%21'i** projelerini tamamladıktan sonra ek faaliyetler ve yatırımlar yaptıklarını ifade etmiştir.

Desteklenen projelerin **%74'ünde** ek yatırıma ihtiyaç olduğu belirtilmiştir.

Destek ile **478 adet** makine ekipman alınmış ve **23 adet** turizm altyapısı faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Projeler kapsamında temin edilen makine ve ekipmanın **%99'u** ve kurulan altyapının **%74'ü** halen faal olarak kullanılmaktadır.

2012

ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU

2012 Yılı
Turizme Yönelik Küçük Ölçekli
Altyapı Mali Destek Programı

ULUSAL KALKINMANIN
YEREL ÖNCÜSÜ

2012 Yılı
Turizme Yönelik
Küçük Ölçekli Altyapı
MALİ DESTEK PROGRAMI

KALKINMA AJANSI

İZLEME VE
DEĞERLENDİRME BİRİMİ

İÇİNDEKİLER ANA BAŞLIKLAR

★ İçindekiler	09
★ Şekil Listesi	10
★ Tablo Listesi	11

ETKİ
DEĞERLENDİRME
RAPORU

2012 YILI ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU

★ 3.YÖNETİCİ ÖZETİ	13
★ 4. EXECUTIVE SUMMARY	16
★ 5. GİRİŞ	20
5.1 Etki Değerlendirme Neden Yapıldı?	20
5.2 Amacı ve Kapsamı	21
5.3 Etki Değerlendirme Nasıl Yapıldı?	21
5.3.1 Örneklem Seçimi	21
5.3.2 Veri Toplama Süreci	22
5.3.3 Veri Analizi	22
5.3.4 Kısıtlar	22
★ 6. PROGRAM KÜNYESİ	23
★ 7. PROGRAMIN BAŞVURU SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	24
7.1 Başvuruların Genel Durumu	24
7.2 Başvuruların Mekânsal Dağılımı	25
7.3 Hukuki Statülerine Göre Başvuruların Dağılımı	26
7.4 Önceliklere Göre Başvuruların Dağılımı	28
7.5 Alt Faaliyetlere Göre Başvuruların Dağılımı	28
7.6 Ajansa Başvuru Sayılarının Değerlendirilmesi	30
7.7 Proje Başvuru Aşamasında Yararlanıcı Deneyimlerinin Değerlendirilmesi	31
7.8 Projelerin Hazırlanmasında Danışman Tercihleri	32
7.9 Tespitler	33
★ 8. PROGRAMIN UYGULAMA SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	34
8.1 Uygulama Dönemi Özeti	34
8.2 Bütçe Gerçekleşmeleri	35
8.3 Faaliyet Gerçekleşmeleri	37
8.4 Uygulama Sürecinin Mekânsal Değerlendirilmesi	40
8.5 Uygulama Sürecinin Hukuki Statülerine Göre Değerlendirilmesi	41
8.6 Uygulama Sürecinin Önceliklere Göre Değerlendirilmesi	41
8.7 Uygulama Sürecinin Alt Faaliyetlere Göre Değerlendirilmesi	42
8.8 Uygulama Sürecinde Bütçe Dağılımlarının Değerlendirilmesi	44
8.9 Proje Uygulamalarında Eş Finansman Kullanımının Değerlendirilmesi	45
8.10 Projelerin Uygulanmasında Yürütücü Tercihleri	45
8.11 Proje Uygulama Aşamasında Yararlanıcı Deneyimlerinin Değerlendirilmesi	46
8.12 Tespitler	47
★ 9. PROGRAMIN ETKİ DEĞERLENDİRİLMESİ	49
9.1 Programın Dolaylı Etkileri	49
9.2 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi Önceliğinde Projelerin Etkisi	52
9.3 Tespitler	55
★ 10. PROGRAMIN İLGİLİLİK DEĞERLENDİRMESİ	56
10.1 Program Önceliği ve Bölge Planı İlgililik Değerlendirmesi	56
10.2 Projelerdeki Hedef Gruplar ve Ulaşılan Hedeflerin İlgililik Değerlendirmesi	57
10.3 Tespitler	58
★ 11. PROGRAMIN VERİMLİLİK DEĞERLENDİRİLMESİ	59
11.1 Projelerde Bütçe ve Destek Kullanım Verimliliğinin Değerlendirilmesi	59
11.2 Projelerde Planlama ve Yürütme Verimliliğinin Değerlendirilmesi	60
11.3 Proje Uygulama Aşamasında Ajans Desteğinin Finansal Değerlendirilmesi	62
11.4 Projelerde Kaynakların Verimli Kullanımının ve Alınan Ekipmanların Değerlendirilmesi	63
11.5 Tespitler	64
★ 12. PROGRAMIN ETKİLİLİK DEĞERLENDİRİLMESİ	65
12.1 Projelerde Performans Gerçekleşmelerinin Değerlendirilmesi	65
12.2 Projelerde Ulaşılan Hedeflerin Değerlendirilmesi	66
12.3 Tespitler	67
★ 13. PROGRAMIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DEĞERLENDİRİLMESİ	68
13.1 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi Önceliğinin Sürdürülebilirlik Değerlendirmesi	68
13.2 Tespitler	71
★ 14. PROGRAM TASARIMINA ÖNERİLER	72
★ 15. ALTERNATİF TURİZME KAZANDIRILAN BAZI TESİSLER	73
★ 16. UYGULANAN ANKET	76

ŞEKİL LİSTESİ

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1 Program Başvuru Sayıları.....	24
Şekil 2 İllere Göre Başvuru Yapan Kurum ve Destek Alan Kurum Sayıları.....	25
Şekil 3 Başvuruların Mekânsal Dağılımı	26
Şekil 4 Hukuki Statülerine Göre Başvuruların Dağılımı	26
Şekil 5 Hukuki Statülerine göre Göre Desteklenme Oranları	27
Şekil 6 Önceliklere Göre Desteklenme Oranları	28
Şekil 7 Alt Faaliyetlere Göre Başvuruların Dağılımı.....	28
Şekil 8 Alt Faaliyetlere Göre Desteklenme Oranları.....	29
Şekil 9 Ajansa Yapılan Başvuru Sayıları (2009-2020).....	30
Şekil 10 Kurumların Başvuru Sayısına Binaen Desteklenme Sayıları.....	30
Şekil 11 Desteklenen Kurumlarca Başvuru Sürecinin Değerlendirilmesi	31
Şekil 12 Projelerin Hazırlanmasında Danışman Tercihi	32
Şekil 13 Uygulama Süreci Sonunda Projelerin Durumu	34
Şekil 14 Destek Almaya Hak Kazanan Kurumların Uygulama Dönemi Başlangıcı Bütçe Dağılım Endeksi.....	35
Şekil 15 Projelerini Tamamlayan Kurumların Uygulama Dönemi Sonundaki Bütçe Dağılımı Endeksi.....	35
Şekil 16 Destek Alan Kurumların Destek ile Eş Finansman Oranları	36
Şekil 17 Desteklenen Projelerde Proje Başına Düşen Ortalama Bütçe ve Destek Tutarları	36
Şekil 18 Destek Alan Kurumlarda Bütçe Gerçekleştirme Yeterliliği.....	36
Şekil 19 Desteklenen Projelerde Faaliyet Zaman Çizelgesi ve Faaliyetlerin Yoğunlaşma Oranları	37
Şekil 20 Uygulama Sürecindeki Ödeme Taleplerinin Zaman Çizelgesi.....	38
Şekil 21 Uygulama Sürecinde Ön, Ara ve Nihai Ödeme Oranları	38
Şekil 22 Uygulama Sürecinde Proje Sürelerindeki Değişim.....	39
Şekil 23 Başarıyla Tamamlanan Projelerin İllere Göre Bütçe Verileri	40
Şekil 24 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumların Hukuki Statülerine Göre Dağılımı.....	41
Şekil 25 Destek Almaya Hak Kazanan Kurumlardaki Bütçe Verilerinin Alt Faaliyetlere Göre Dağılımı.....	42
Şekil 26 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumlardaki Bütçe Verilerinin Faaliyetlere Göre Dağılımı ...	43
Şekil 27 Projelerini Fesih Eden Kurumlardaki Bütçe Verilerinin Faaliyetlere Göre Dağılımı.....	43
Şekil 28 Program Kapsamında Yapılan Harcamaların Bütçesel Dağılımı.....	44
Şekil 29 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumların Eş Finansman Kullanım Verileri.....	45
Şekil 30 Proje Uygulamasında Yürütücü Tercihleri	45
Şekil 31 Proje Uygulama Sürecinde Zorlanılan Safhalar	46
Şekil 32 İzleme Faaliyetlerinin Yararlanıcılar Tarafından Değerlendirilmesi	46
Şekil 33 Kurumların Proje Uygulama Süreci İle İlgili Yaptıkları Tespitler.....	47
Şekil 34 Projelerin Bölgeye Etkileri	49
Şekil 35 Projeler Kapsamında Sağlanan Yenilikçi Unsurların Dağılımı	50
Şekil 36 Projede Yer Alan Ortak ve/veya İştirakçinin Katkısı.....	50
Şekil 37 Projelerin Basında Yer Alma Oranı.....	51
Şekil 38 Proje ile Kurumlarda Meydana Gelen Değişikliklerin Değerlendirilmesi	51
Şekil 39 Hedef Gruplara Yönelik Faaliyetlerin Değerlendirilmesi	52
Şekil 40 Projeler Kapsamında Eğitim Verilme Oranı	53
Şekil 41 Projeler Kapsamında Gerçekleştirilen Yeni İstihdam Oranı	53

Şekil 42 Altyapı Projelerinde Proje Sonucunda Elde Edilen Kazanımların Değerlendirilmesi	54
Şekil 43 Öncelikler ile Bölge Planı İlişkisi	56
Şekil 44 Projelerin Program Önceliği İlgilikli Değerlendirmesi	57
Şekil 45 Projelerdeki Hedef Grupların Oranı	57
Şekil 46 Tamamlanan Projelerde Hedeflerin Değerlendirilmesi	58
Şekil 47 Tamamlanan Projelerde Bütçe Gerçekleşme Oranları	59
Şekil 48 Tamamlanan Projelerde Destek Gerçekleşme Oranları	59
Şekil 49 Tamamlanan Projelerde Bütçe ve Destek Gerçekleşme Oranları	60
Şekil 50 Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Tamamlanma Durumları	60
Şekil 51 Tamamlanan Projelerde Süre Değişim Oranları.....	62
Şekil 52 Tamamlanan Projelerin Sürelerindeki Değişim.....	62
Şekil 53 Tamamlanan Projelerin Finansal Değerlendirilmesi	62
Şekil 54 Tamamlanan Projelerde Yapılan Tesislerden Gelir Elde Etme Durumu.....	63
Şekil 55 Projelerin Ajans Desteği Olmadan Daha Düşük Maliyet ile Yapılıp Yapılamama Durumunun Değerlendirilmesi	63
Şekil 56 Tamamlanan Projelerde Kaynakların Verimli Kullanımının Değerlendirilmesi.....	64
Şekil 57 Ajans Desteğinin Alınan Ekipmanların Daha Kaliteli Olmasında Etkisinin Değerlendirilmesi	64
Şekil 58 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projelerinin Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Oranları.....	65
Şekil 59 Program Düzeyi Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Oranları	66
Şekil 60 Proje Hedeflerine Ulaşılmasında Etki Eden Faktörler	66
Şekil 61 Proje Hedef Grubu İhtiyaçlarının Belirlenmesi Yöntemi	67
Şekil 62 Proje Hedef Grubunun İhtiyaçlarının Karşılanması Durumu	67
Şekil 63 Proje ile Kurulan Altyapının Faaliyet Durumu.....	68
Şekil 64 Proje Sonrası Ek Faaliyetler/Yatırımlar Yapılma Durumu.....	69
Şekil 65 Proje Sonrası Ek Yatırım İhtiyacı Olup Olmama Durumu	69
Şekil 66 Oluşturulan Altyapı Hakkında Tanıtım Çalışmaları Yapılma Durumu.....	69
Şekil 67 Proje Sayesinde Girişim Yapan Kurumların Durumu.....	70
Şekil 68 Projeleri Hakkında Yararlanıcıların Değerlendirmeleri.....	70
Şekil 69 Ajansa Tekrar Başvuru Yapacaklarını Beyan Eden Kurumların Dağılımı	70
Şekil 70 Başka Alınan Desteklerin Durumu.....	71

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 Program Künyesi	23
Tablo 2 İllere Göre Başvuru Destek ve Bütçe Verileri.....	25
Tablo 3 Hukuki Statülerine Göre Başvuru Bütçe ve Destek Oranları.....	27
Tablo 4 Önceliklere Göre Başvuru Bütçe ve Destek Miktarları.....	28
Tablo 5 Alt Faaliyetlere Göre Başvuruların Bütçe ve Destek Talepleri	29
Tablo 6 İzleme Faaliyeti Sayısı	39
Tablo 7 Zeyilname Sayıları ve Zeyilname Nedenleri	40
Tablo 8 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumların Hukuki Statülerine Göre Bütçe Verileri.....	41
Tablo 9 Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Önceliklere Göre Dağılımı	41
Tablo 10 Başarıyla Tamamlanan Projelerin Önceliklere Göre Bütçe Verileri	42
Tablo 11 Program Kapsamında Yapılan Harcamaların Bütçesel Dağılımı	44
Tablo 12 Program Kapsamında Talep Edilen Fesih Gerekçelerinin Dağılımı	61
Tablo 13 Zeyilname Sayıları ve Zeyilname Nedenleri	61
Tablo 14 Proje Sürelerine İlişkin İstatistikler(Ay).....	61

2012

“ ”

ULUSAL KALKINMANIN
YEREL ÖNCÜSÜ

ETKİ DEĞERLENDİRME RAPORU

2012 Yılı
Turizme Yönelik
Küçük Ölçekli Altyapı
MALİ DESTEK PROGRAMI

3.YÖNETİCİ ÖZETİ

Mevlana Kalkınma Ajansı 2008 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla 5449 Sayılı kanun kapsamında kurulmuştur. Kalkınma Ajanslarının kuruluş amacı; kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmaktır.

Bu kapsamda Mevlana Kalkınma Ajansı 2009'dan bugüne kadar açmış olduğu Mali Destek Programları ile bölgemize toplamda 2020 fiyatlarıyla 234 Milyon TL destek sağlamış ve eş finansmanları ile birlikte 435 Milyon TL finansmanı harekete geçirmiştir. Bu destekler 2300'e yakın yeni istihdam sağlamıştır. Ayrıca bugüne kadar yaklaşık 125.650 kişinin farklı konularda eğitim almasını sağlamış ve kurum/kuruluşların gerekli strateji, planlama ve raporlama çalışmalarını desteklemiştir.

Ajansın uygulamış olduğu 2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı Ajansın kar amacı gütmeyen kuruluşlara yönelik ikinci küçük ölçekli altyapı programı olma özelliğini taşımaktadır. Programa 38 proje başvurusu yapılmış, yapılan proje başvurularının toplam proje bütçesi yaklaşık 17,2 Milyon TL iken Ajansımızdan yaklaşık 11,4 Milyon TL destek talebinde bulunulmuştur.

2012 yılı Mali Destek Programı kapsamında 22 proje destek almaya hak kazanmış ve destek almaya hak kazananların tamamı ile destek sözleşmesi imzalanmıştır. Destek sözleşmesi imzalanan 22 projenin toplam proje bütçesi yaklaşık 9,2 Milyon TL, destek miktarı ise 5,8 Milyon TL olmuştur.

Etki değerlendirme çalışmasının kapsamı, ilgili program rehberinde ilan edilen öncelikler doğrultusunda oluşturulan performans göstergelerine ne düzeyde ulaşıldığının tespiti ile bu kriterlerin proje uygulama sonuçları ve izleme süreçlerinde edinilen deneyimlerle harmanlanarak hedeflere ulaşmada doğru öncelikler olarak seçilip seçilmediklerinin değerlendirilmesidir.

Programın sonuçları; başvuru, uygulama, ilgililik, etki, verimlilik, etkililik ve sürdürülebilirlik başlıkları kapsamında incelenmiştir. Buna göre tespit edilen hususlar aşağıdaki gibi olmuştur:

1. Programın Başvuru Sürecinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Ajansın kamu kurumlarına yönelik ikinci küçük ölçekli altyapı mali destek programı olan 2012 yılı Mali Destek Programı, önceki destek programından alınan dersler kapsamında kurgulanmıştır.
- Bu programda tek öncelik belirlenerek başvuru alanları sınırlandırılmıştır. Önceliklerde yapılan sınırlandırma odaklanmayı sağlayarak Ajansa başvuru yapabilecek kurum oranını azaltmış ve başvuru yapanların kazanma ihtimallerini arttırmıştır.
- Program kapsamında 37 ilçeden 22 tanesinden başvuru yapılmıştır. Merkez ilçeler dışındaki ilçelerden gelen başvuru oranı %66 olmuştur.
- Başvuru ve destek sayıları incelendiğinde, Karaman ilinin potansiyel başvuru sahiplerinin %0,7'sinin, Konya ilinde ise %0,5'inin desteklendiği görülmektedir.
- Başvurularda 14 faaliyetten proje sunulmuşken 11 faaliyetten sunulan projeler destek almaya hak kazanmıştır. Program önceliği ile de bağlantılı olarak çevre düzenlemesi, restorasyon ve aydınlatma faaliyetleri yoğunluklu bir program olmuştur.
- Mali Destek Programlarına farklı zamanlarda yapılan başvuru sayısı arttıkça kurumların tecrübe kazandığı ve programlarda destek alma oranlarının arttığı görülmektedir.
- Ajansın destek programlarının çarpan etkisi olarak; destek başvurusu yapan kurumların başvuruları destek almaya hak kazansa da kazanmasa da proje teklif çağırısı yönteminin kuruma tecrübe kazandırdığı, kurumların ilerleyen zamanda destek alabilir hale gelmesini sağladığı, proje uygulama sürecini tamamlayan kurumların ise daha farklı kurumlara proje yazarak destek alma becerisinin artması olduğu söylenebilir.

2. Programın Uygulama Sürecinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Proje yararlanıcılarının, başvuruda talep ettikleri destek miktarının %89'u ile sözleşme imzaladıkları, yine %89'u ile de projelerini gerçekleştirebildikleri görülmüştür. Yararlanıcıların talep ettikleri destek miktarlarının bütçe revizyonları ile değiştirilmesi isabetli olmuştur.
- Kamu kurumlarının projelerinde faaliyetlerin gerçekleşme süreleri ve süre uzatım talepleri değerlendirildiğinde, en makul uygulama süresinin 12-18 ay arasında olduğu görülmüştür.
- Zeyilname taleplerine bakıldığında en çok süre uzatımı ve bütçe revizyonu talep edildiği görülmüştür. Zeyilnamelerin bu konularda yoğunlaşması projelerin başlangıç aşamasında iyi tasarlanmadığını ve bu sebeple proje yazımı konusunda yararlanıcıların daha fazla eğitime ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.
- Programın uygulama sürecinde projelerini tamamlama konusunda en başarılı kurumlar belediyeler olmuştur.
- Destek almaya hak kazanan kurumlar hukuki statülerine göre incelendiğinde, destek programına en fazla oranla resmi kurumların başvuru yaptığı ancak belediyelerin en fazla oranla destek almaya hak kazandığı görülmüştür.
- Programa kurumların yoğun bir biçimde çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuru yaptığı ve yine destek almaya hak kazananlar arasında çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuranların yoğunlukta olduğu görülmüştür.
- Programda gerçekleşen maliyetlerin %25'inin makine ve ekipman alımına yönelik olduğu, %50'sinin ise diğer maliyetler ve hizmetlerden oluştuğu görülmüştür.

3. Programın Etkisinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Bölgedeki 37 ilçeden 15 tanesine destek sağlanmış böylelikle hiç proje yürütmemiş olan kurumlar dahi proje yürüterek proje deneyimi kazanmış ve o bölgedeki insanların bilinçlendirilmesini sağlamıştır.
- Projelerin bölgeye katkısı en fazla bölge turizminin tanınırlığının artmasına ve bölgedeki turizm sektörünün hizmet kalitesinin artmasına katkı sağlaması yönünde olmuştur.
- Projelerin genel olarak birden fazla ortak ve iştirakçi içermesi ve yine birden fazla sayıda yerleşim yerini kapsayacak şekilde tasarlanmış olması çarpan etkisi göstererek programın başarılı yürütülmesine katkı sağlamıştır.
- Projelerini başarıyla tamamlayan bazı kurumlar için bölgede yapılan ilk proje uygulaması olmasının da etkisiyle programın bölgede farkındalığı arttırdığı ve yeni gereksinimlerin farkına varılmasını sağladığı görülmüştür.
- Programın bölge tanıtımında hem yerel hem de ulusal bazda etkili olduğu tespit edilmiştir.
- Program ile hiç proje yürütmemiş kesimlere ulaşılarak bu kişilerde proje yazma ve yürütme kültürünün oluşturulması sağlanmış olup kurumların proje konusuna giren alanda teknik bilgi ve yetenekleri artarken kurumların prestijlerinin arttığı görülmüştür.
- Tamamlanan projeler kapsamında toplamda 467 kişiye 1.176 saat eğitim verilmiştir.
- Projeler kapsamında toplamda istihdam edildiği beyan edilen kişi sayısı 176 kişi olarak gerçekleşmiştir.
- Turizm altyapısının geliştirilmesi amacıyla 2.894.704 metrekare alan düzenlenmiş ve 6 adet yapının restorasyonu gerçekleştirilmiştir.
- Tamamlanan projeler kapsamında 14 adet yeni turistik tesis açılmış ve 20 adet turistik tesiste fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanmıştır.
- Turistik tesis kapasitesi %53 oranında ve fiziksel iyileştirme yapılan turistik tesis doluluk oranı ise %17 oranında artış göstermiştir.
- Projelerin uygulanmasıyla birlikte bölgede ziyaretçi sayısındaki artış oranı %27 olmuştur.

4. Programın İlgililiğinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Program kapsamında başarı ile tamamlanan projelerde bölge planı tematik hedefleri ile uyumlu faaliyetler gerçekleştirilmiştir.
- Programa yapılan başvurular arasında 2 adet projenin, sözleşme imzalanan projeler arasında ise 1 adet projenin program önceliği ile ilgili olmadığı tespit edilmiştir.
- Program önceliği bölge planı ile ilgilidir. Program önceliğinin 2010-2013 Bölge Planı Tematik Hedeflerini doğrudan ana hedef olarak belirlediği görülmüştür.

5. Programın Verimliliğinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Programda sözleşmeye bağlanan projelerin %86'sı başarıyla tamamlanmıştır. Sözleşmeye bağlanan desteğin yaklaşık %83'ü başarıyla tamamlanan projelere kullanılmıştır.
- Projelerin %68'i zamanında tamamlanmıştır. Proje sürelerini uzatma talebinde bulunanlar başvuru aşamasında projelerini kısa sürede bitirebileceklerini planlayan proje sahiplerinde gelmiştir.
- Projelerini başarıyla tamamlayanların %89'u projelerinin kaynakların verimli kullanımına katkı sağladığını belirtmiştir.
- Projelerini başarıyla tamamlayanların %95'i Ajans desteği ile projelerini daha düşük maliyetle yaptıklarını ifade etmiştir.
- Projelerini başarıyla tamamlayanların %84'ü Ajans desteğinin alınan ekipmanların daha kaliteli olmasında etkili olduğunu belirtmiştir.
- Yararlanıcıların %21'i kurulan tesislerden gelir elde edildiğini belirtmiştir.

6. Programın Etkililiğinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Programda sözleşmeye bağlanan proje bütçesinin %104'ünün, desteğin %89'unun kullanıldığı göz önüne alındığında, başvuruda tanımlanan hedeflere ortalama %153 oranında ulaşılması, programın etkin bir biçimde uygulandığını göstermektedir.
- Ankete katılan yararlanıcıların %84'ü projelerinde harcanan kaynaklarla en iyi sonuçların alındığını ve %16'sı harcanan kaynaklarla daha iyi sonuçlar alınabileceğini belirtmiştir.
- Ankete katılan yararlanıcılara Ajans desteği almadan yapabilecekleri yatırım hakkındaki görüşleri sorulduğunda %53'ü aynı yatırımı yapamayacağını, %32'si daha az miktarda yatırım yapabileceğini, %16'sı aynı miktarda yatırımı yapabileceğini belirtmiştir.

7. Programın Sürdürülebilirliğinin Değerlendirilmesi başlığı altında;

- Ajans desteğinden faydalanan yararlanıcıların daha sonra ihtiyaçlarına göre projeler hazırlayarak farklı kurum ve kuruluşlardan destek aldıkları anlaşılmıştır. Programın kurumlara, proje hazırlama ve proje uygulama konularında tecrübe kattığı tespit edilmiştir.
- Turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla yaklaşık 1,3 milyon TL harcanarak 478 adet makine, ekipman alınmış ve yaklaşık 4,7 milyon TL harcanarak 23 adet turizm altyapısı faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
- Program kapsamında kurulan turizm altyapısının %74'ü, alınan makine ve ekipmanların ise %99'u halen mevcuttur ve faal olarak kullanılmaya devam etmektedir. Kurulan altyapının ve alınan makine ekipmanın proje uygulama sonrası da yüksek bir orana mevcudiyetini koruduğu ve programın sürdürülebilir olduğu değerlendirilmektedir.
- Proje kapsamında yararlanıcıların %21'i projelerini tamamladıktan sonra ek faaliyetler ve yatırımlar yaptıklarını ifade etmiştir.
- Programın sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla yararlanıcıların %74'ü ek yatırıma ihtiyaç olduğunu belirtmiştir.
- Kurumların yaklaşık %84'ü Ajansa tekrar başvuru yapabileceklerini, %58'i ise daha sonraki yıllarda Ajansa destek başvurusunda bulunduğunu beyan etmiştir.

hususları değerlendirilmiştir.

4.EXECUTIVE SUMMARY

Mevlana Development Agency was established in 2008 with the decision of the Council of Ministers within the scope of Law No. 5449. The purpose of the establishment of development agencies is to develop cooperation and collaboration between the public sector, private sector and non-governmental organizations, promote regional development in line with the principles and policies envisaged in the National Development Plan and programs by maintaining pertinent and effective use of the resources and activating local potential, maintain its sustainability, and to reduce the inter-regional and intra-regional disparities.

Within this scope, Mevlana Development Agency has provided a grant amount of 234 million TL to our region at 2020 prices with the Financial Assistance Programs and has mobilized 435 million TL together with co-financing of grant beneficiaries from 2009 until now. This support created about 2300 new jobs. Moreover, around 125,650 people were trained on various subjects, and the necessary strategy, planning and reporting studies of institutions/organizations were supported up to now.

2012 Small-Scale Infrastructure Financial Assistance Program For Tourism implemented by the Agency is the second small-scale infrastructure program of the Agency for non-profit organizations. 38 projects were submitted to the program, while the total project budget of the projects submitted was around 17,2 million TL, around 11,4 million TL financial support was requested from our Agency.

Within the scope of the 2012 Financial Assistance Program, 22 projects were entitled to receive a grant and grant contracts were signed with all of those who were entitled to receive a grant. The total project budget of the 22 projects for which grant contracts were awarded was around 9,2 million TL and the grant amount was 5,8 million TL.

The scope of the impact assessment study covers the determination of the level of achievement of the performance indicators created in line with the priorities declared in the relevant program guide, and the assessment of whether these criteria were, combined with the project implementation results and the experiences made in the monitoring processes, chosen as the right priorities to reach the targets.

The results of the grant scheme were examined under the headings of application, implementation, relevance, impact, efficiency, effectiveness and sustainability. Accordingly, the points identified were as follows:

1. Under the Heading of The Assessment of Application Period of the Program;

- The 2012 Financial Assistance Program, which is the agency's second small-scale infrastructure financial assistance program for public institutions, was designed within the scope of the lessons learned from the previous grant scheme.
- In this program, application areas are limited by determining a single priority. Limitation on priorities reduced the number of institutions that could apply to the Agency by focusing and increased their chances of being entitled to receive a grant.

- Applications were submitted from 22 of 37 districts within the scope of the program. The ratio of applications from districts other than the central districts was 66%.
- When the number of applications and supports are examined, we have seen that 0,7% of potential applicants in Karaman and 0,5% of those in Konya were funded.
- While projects from 14 activities were submitted in the applications, projects submitted from 11 activities were entitled to receive a grant. Regarding the priority of the program, landscaping, restoration and lighting activities were focused.
- As the number of applications submitted to the Financial Assistance Programs at different times increases, we see that the organizations gain experience and their rate of receiving a grant in the grant schemes increases.
- As a result of multiplier effect of grant schemes of the agency, we can say that, organisations gained experience from call for proposals method whether they were entitled to receive a grant or not, and call for proposals method enabled them to receive a grant in future, and those which finished their projects will have an experience to submit grant projects to other institutions.

2. Under the Chapter of The Assessment of Program Implementation Period;

- It has been observed that contracts were awarded with 89 % of the requested grant amount and projects were completed with 89 % of the contracted total project amount. It was appropriate to change the grant amount requested by the beneficiaries with budget revisions.
- When the implementation periods of the activities and addendum requests for time extension in the projects of public institutions were assessed, we have seen that the most proper implementation period is between 12-18 months.
- When addendum requests were reviewed, it has been seen that addendum requests for time extension and budget revision were made most. The intensity of addendum requests on these subjects suggests that the projects were badly designed at the beginning phase and the beneficiaries needed more training over project writing.
- In the implementation period of the grant scheme, the most successful institutions for finishing the projects were municipalities.
- When the institutions that were entitled to receive a grant were analyzed according to their legal status, it has been seen that mostly public institutions made applications to the grant scheme, and municipalities were entitled to receive a grant with the highest percentage.
- It has been observed that organizations applied to the grant scheme for landscaping activities most, and among those who were entitled to receive a grant, those who applied for landscaping activities were high.
- It has been observed that 25 % of the costs incurred in the grant scheme were for the purchase of machinery and equipment, while 50 % composed of other costs and services.

3. Under the Chapter of The Assessment of the Program Impact;

- 15 out of 37 districts were funded in the region, thus even organizations that had never implemented a project gained project experience by implementing projects and raised awareness of the people in that region.
- The contribution of the projects to the region enhanced the recognition of the tourism in the region and the service quality of the tourism sector in the region.
- The fact that the projects involved generally more than one partner and one stakeholder and that they were designed to cover more than one settlement contributed to the successful implementation of the grant scheme by showing a multiplier effect.
- It has been observed that the grant scheme enhanced awareness in the region and made it possible to realize new needs also because it was the first project implementation in the region for some organizations that successfully finished their projects,

- It was determined that the grant scheme was effective in promoting the region both locally and nationally.
- Those people who had never implemented a project before were reached and those peoples' culture of writing and implementing projects was increased with the grant scheme, and it has been observed that the technical knowledge and skills of the organizations increased in the field of the project.
- 1.176 hours of training were given to 467 people totally in the completed projects.
- The total number of people employed within the scope of the projects was 176.
- In order to improve the tourism infrastructure, an area of 2.894.704 square meters was arranged and 6 buildings were restored.
- In the completed projects, 14 new touristic facilities were set up and physical improvement and development was achieved in 20 touristic facilities.
- The capacity of touristic facilities increased by 53% and the occupancy rate of touristic facilities in which physical improvement was made increased by 17%.
- With the implementation of the projects, the amount of increase in the number of visitors across the region was 27%.

4. Under the Heading of Assessment of Relevance of the Grant Scheme;

- Activities were realized in line with the thematic objectives of the regional plan in the projects that were successfully finished within the scope of the grant scheme.
- It has been determined that 2 projects among the projects submitted to the program and 1 project among the contracted projects were not related to the priority of the program.
- Program priority was related with regional plan. It has been observed that the grant scheme priorities set the 2010-2013 Regional Plan Thematic Targets directly as the main target.

5. Under the Heading of Assessment of Program Efficiency;

- 86% of the projects whose contracts were awarded in the grant scheme were finished successfully, 83% of the grant was given to the projects which were finished successfully.
- 68% of the projects were finished on time. Those who requested to extend the project duration were applicants who planned to finish their projects in a short time in the application period.
- 89% of those who successfully finished their projects expressed that their projects contributed to the efficient use of resources.
- 95% of those who successfully finished their projects expressed that they finished their projects at a lower cost with the support of the Agency.
- 84% of those who successfully finished their projects expressed that the Agency support was effective in such a way that the quality of the equipment purchased was higher.
- 21% of the grant beneficiaries expressed that they earned income from the established facilities.

6. Under the Heading of Assessment of the Effectiveness of Grant Scheme;

- The fact that 104 % of the project budget contracted and 89% of the grant was used, and targets were met at a rate of average 153% suggests that the grant scheme was implemented effectively.
- 84% of the beneficiaries who participated in the survey expressed that the best results were achieved with the resources spent on their projects, and 16% expressed that better results could have been obtained with the resources spent.
- When the beneficiaries who participated in the survey were asked their opinions about the investment they could make without the support of the Agency, 53% expressed that they could not make the same investment, 32% expressed they could make a smaller investment, and 16% expressed they could make the same amount of investment.

7. Under the Heading of Assessment of Sustainability of Grant Scheme:

- We observed that the beneficiaries which were funded received a grant from various institutions and organizations by preparing projects according to their needs later. It has been observed that the grant scheme contributed to their experience over project preparation and project implementation.
- In order to develop and diversify the tourism infrastructure, around 1,3 million TL was spent, and 478 machines and equipment were purchased, and 23 tourism infrastructure activities were performed by spending approximately 4,7 million TL.
- 74% of the tourism infrastructure established within the scope of the program and 99% of the machinery and equipment purchased are still available and continue to be used actively. It is evaluated that the infrastructure established and the machinery equipment purchased still exist at a high rate after the project implementation and the program is sustainable.
- Within the scope of the project, 21% of the beneficiaries expressed that they made additional activities and investments after completing their projects.
- In order to ensure the sustainability of the program, 74% of the beneficiaries expressed that additional investment is needed.
- Approximately 84% of the organizations expressed that they could apply to the Agency again, and 58% of them expressed that they submit a project to the Agency in the following years.

have been evaluated.

5. GİRİŞ

Ajansımız, 2009 yılından başlayarak sırasıyla 2010, 2011, 2012, 2014, 2015, 2018, 2019, 2020 ve 2022 yıllarında Kamu, Özel ve Sivil Toplum Kuruluşlarına yönelik İktisadi, Kırsal, Sosyal, Küçük Ölçekli Altyapı, Finansman ve COVID-19 ile Mücadele ve Dayanıklılık Mali Destek Programları Proje Teklif Çağrılarını çıkarmıştır. Çıkan programların 9'u kar amacı güden kurumlara yönelik, 11'i ise kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlara yönelik olmuştur.

Etki değerlendirmenin literatürde kullanılan birçok tanımı mevcuttur. En temel ifadeyle etki, müdahaleli durum ile müdahalesiz durum arasındaki fark olarak tanımlanmaktadır. Etki değerlendirme ile önceden başlamış veya devam eden bir program, politika veya projenin sonucunda ne tür etkilerin meydana geldiği ölçülebilmekte, bu etkinin ne kadarının uygulanan programdan kaynaklandığı tahmin edilebilmekte ve program, politika veya projeye hedeflenen çıktıların elde edilip edilemediği tespit edilebilmektedir¹.

Etki değerlendirmesinin bir alt dalı olan program etki değerlendirmesi ise uygulanması planlanan veya uygulanan programların özel olarak etkisini ölçer. Diğer bir deyişle, yürütülen birçok aktivite ve/veya projeden müteşkil programın hedeflere ulaşma derecesiyle, amaç ve hedeflerine ne derecede ulaştığını belirlemektedir. Söz konusu değerlendirme ile program hakkında elde edilen önemli bilgiler ışığında programa ilişkin çeşitli iyileştirmeler yapılarak kaynakların daha etkili kullanılması sağlanır².

Bu çalışma, 2012 yılı içerisinde ilan edilen ve 2013 yılına kadar uygulanan Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programının Konya Karaman Bölgesinde oluşturduğu etkilerin değerlendirmesini amaçlamaktadır. Yapılan değerlendirmelerin, Ajans mali destek programlarının verimliliğinin artırılmasına katkı sağlaması hedeflenmektedir.

5.1 Etki Değerlendirme Neden Yapıldı?

Değerlendirme döngüsünün alt başlıklarından olan etki değerlendirmesi, kamu müdahalelerinin olumlu veya olumsuz etkilerinin ortaya çıkarılmasını sağlar. Söz konusu değerlendirme, hedef kitledeki tüm sektörlerin programlardan istifade etmesi, programların en etkili ve maliyet etkin şekilde uygulanması, program aracılığıyla sağlanan hizmetlerin niteliği ve niceliğinin maksimizasyonu ile kısıtlı kaynaklarla yapılması planlanan yatırımlar arasında en iyi tercihin yapılabilmesi için önemli bir karar alma aracıdır. Ayrıca, kamu müdahalelerinde kaynak dağıtımında şeffaflığın ve hesap verebilirliğin incelenmesi için gerekli kanıtların ortaya konmasında önemli katkılar sağlamaktadır³.

1 Adıgüzel, R. S., Kalaycı, K. Ö., & Yılmaz, P. (2015). Etki Değerlendirmeye Genel Bir Bakış, Anahtar, Temmuz 2015, 4-7. <https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/birimler/SAVGMEtkiDeğerlendirmeyeGenelBirBakis.pdf>

2 Meydan, M. C. (2014). Kalkınma Ajansı Desteklerinin Değerlendirilmesi : Karşıt Durum Etki Değerlendirme Örneği, Kalkınma Bakanlığı, Uzmanlık Tezi, Ankara.

3 Meydan, M. C. (2014). a.g.e.

Ülkemizde başta özel sektör olmak üzere sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarına mali destek programları yürüten önemli kuruluşlardan olan Kalkınma Ajanslarının faaliyetlerine yönelik son yıllarda bilgilendirme isteği artmıştır. Kamu kurumu olması ve şeffaflık ilkesi gereği yürüttüğü çalışmaların etkisinin değerlendirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Ayrıca Kalkınma Ajansları Destek Yönetim Kılavuzunda İzleme ve Değerlendirme Biriminin Görevleri arasında "Çeşitli kaynaklardan elde edilecek verileri ve değerlendirme anketleri sonuçlarını kullanarak, programların ara dönem, nihai ve etki değerlendirmelerini yapmak, bu değerlendirme sonuçlarını Yönetim Kuruluna ve Bakanlığa sunulmak üzere Genel Sekretere raporlamak" ifadeleri yer almaktadır. Bu doğrultuda ilk olarak kar amacı güden kurum ve kuruluşlara yönelik 2012 yılı Bölgenin Rekabet Gücünün Artırılması Mali Destek Programı etki değerlendirme çalışması akabinde 2010 yılı İktisadi Kalkınma Mali Destek Programının etki değerlendirme çalışması, daha sonra 2011 yılı İktisadi İşletmelerde Rekabetçiliğin Geliştirilmesine Yönelik Mali Destek Programının etki değerlendirme çalışması, ardından kar amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlara yönelik 2009 yılı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programının etki değerlendirme çalışması, 2011 yılı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programının etki değerlendirme çalışması, 2010 yılı Sosyal Kalkınma Mali Destek Programının etki değerlendirme çalışması ve son olarak da 2009 Yılı Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programının etki değerlendirme çalışması yapılmıştır. Bu çalışma etki değerlendirme çalışmalarının sekizincisi niteliğindedir.

5.2 Amacı ve Kapsamı

Kalkınma Ajansları bütçelerinde önemli bir paya sahip olan mali destek programlarının içeriğinin oluşturulması, uygulanma süreci ve etkilerinin belirlenmesi, gelecekte uygulanacak destek programlarının tasarlanması sürecinde büyük önem arz etmektedir.

Bu kapsamda etki değerlendirme çalışmaları mali destek mekanizmalarını ölçmek için etkili ve doğru sonuçlar verebilen en önemli karar destek araçlarındandır.

Yapılan etki değerlendirme çalışması, program rehberinde ilan edilen öncelikler doğrultusunda oluşturulan performans göstergelerine ne düzeyde ulaşıldığının tespiti ile bu kriterlerin proje uygulama sonuçları ve izleme süreçlerinde edinilen deneyimlerle harmanlanarak hedeflere ulaşmada doğru öncelikler olarak seçilmediklerinin değerlendirilmesini kapsamaktadır.

5.3 Etki Değerlendirme Nasıl Yapıldı?

Etki Değerlendirme Raporu hazırlıkları sürecinde ilk olarak konuyla ilgili literatür taraması gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın yöntemini belirlemek üzere konu uzmanı kuruluşların raporları, ilgili rehberler, makaleler ve etki değerlendirmesi yapmış diğer Ajansların çalışmaları titizlikle incelenmiştir. Bu çalışmaları takiben Ajansımızın İzleme ve Değerlendirme Birimi çalışanları çalışmanın yöntemi hakkında istişarelerde bulunmuştur. Yaranlıncılarla çevrimiçi anket yapılması kararlaştırılmıştır. Birim içinde yapılan çalışmalarla anket içeriği oluşturulmuştur. Anketlerin yapılması noktasında hizmet alımı yapılmaksızın Ajans kaynakları ile anketin uygulanması tercih edilmiştir. Anket çalışmasına başlamadan önce ankete konu olan kurumlardan adres ve iletişim bilgileri güncellenerek telefon yoluyla randevular alınmıştır. 2012 yılı Mali Destek Programının üzerinden geçen zaman da göz önünde bulundurularak görüşmelerde öncelikli olarak proje sorumluları başta olmak üzere kurum yöneticileri ve proje yürütücüleri ile görüşülmeye özen gösterilmiştir. Proje öncesi ve sonrası değişimleri yapılan sözlü mülakatlar ve anket değerlendirmesiyle ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmada etki analizi yerine etki değerlendirme yapılmıştır. Etki analizi için kullanılan fayda-maliyet analizi, maliyet etkinliği analizi, çok kıstaslı analiz, risk analizi gibi düzenleyici yöntem ve araçlar ile, farkların farkı, regresyon süresizliği, araç değişken gibi yarı deneysel yöntemler kullanılmadığından anket için kurumlarla derinlemesine çevrimiçi mülakatlar yapılarak programın etkisi araştırılmıştır.

5.3.1 Örneklem Seçimi

Çalışmada örneklem belirlenirken mali destek programı kapsamında destek almaya hak kazanıp sözleşmesi imzalanan 22 proje ana kitle olarak alınmıştır. Örneklem çerçevesi belirlenirken sözleşme imzalanan projelerin tamamlanmış olması esas alınmıştır. Bu doğrultuda belirlenen bu popülasyondan örneklem seçilirken fesih yoluyla projeleri sonlanan başvuru sahipleri çıkarılmış ve tamamlanan 19 proje örneklem olarak belirlenmiştir.

5.3.2 Veri Toplama Süreci

Çalışmada veri toplama sürecinde nitel ve nicel verilerden yararlanılmıştır. Bu veriler, çalışmaya konu olan 2012 yılı Mali Destek Programı ve İzleme Bilgi Sistemi(MEVBİS) veri tabanından elde edilen veriler ile projesi tamamlanmış kurumlarla çevrimiçi olarak gerçekleştirilen anketlere dayanmaktadır. ⁴ Covid-19 Salgını dolayısıyla tedbir amaçlı anketler yararlanıcılar ile zoom üzerinden görüşme yapılarak veya telefon görüşmeleri ile yapılabilmektedir.

Anket çalışmalarına başlamadan program başvuru sürecine ilişkin veriler ve anket uygulaması Ajansımız İzleme ve Değerlendirme Birimi Başkanı tarafından geliştirilen MEVBİS veri tabanına aktararak elektronik ortamda anketin yapılması ve verilerin anlık sisteme işlenmesi sağlanarak veri güvenliği en üst düzeyde korunmuştur. Anket uygulama aşamasında örneklem olarak belirlenen 19 kurumun tamamı ile görüşme gerçekleştirilebilmiştir. 19 anket, yararlanıcılarla yapılan çevrimiçi görüşmeler ile yaklaşık 2 ay içerisinde sorunsuz bir şekilde tamamlanmıştır.

5.3.3 Veri Analizi

Program bilgilerinin olduğu 2012 yılı Mali Destek Programı ve anket sonuçlarının işlendiği İzleme Bilgi Sistemi(MEVBİS) veri tabanlarından elde edilen veriler Excel ve SPSS programlarına girilerek veri matrisleri oluşturulmuş ve frekans dağılımları incelenerek değerlendirilmiştir.

5.3.4 Kısıtlar

Bu çalışmanın temel kısıtları, programın başlangıcı ve uygulanma tarihi üzerinden 10 yıl geçmiş olması ve projeden sorumlu olan kişilerin yer değişikliği ve ayrılmaları gibi nedenlere bağlı olarak bu kişilere ulaşılması noktasında yaşanan zorluklar ile proje sorumlularının proje detaylarıyla ilgili bilgilerinin taze olmayışdır. Buna bağlı olarak çalışmanın temel veri kaynaklarından olan anketlerde, yararlanıcı beyanına dayanan sorular için yüzeysel cevaplar alınmış ya da yanıtız bırakılmıştır.

4 2012 Mali Destek Programı kapsamında kurumlarla yapılan anket, raporun ekler bölümünde yer almaktadır.

6. PROGRAM KÜNYESİ

Program Adı	TURİZME YÖNELİK KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ALTYAPI MALİ DESTEK PROGRAMI		
Referans No	TR52/12/TURKÖA		
Türü	Mali Destek / Doğrudan Finansman Desteği / Altyapı		
Başvuru Süreci	Program İlan Tarihi	Başvuru Başlangıç Tarihi	Son Başvuru Tarihi
	24 Aralık 2012	03 Ocak 2013	13 Mart 2013
Programın Bölge Planı ile İlişkisi	Bölgenin rekabetçilik düzeyinin artırılması, Bölgenin cazibesinin artırılması, Doğal kaynakların sürdürülebilirliğinin sağlanması, İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ve istihdamın artırılması, Sosyo-kültürel yapının güçlendirilmesi.		
Program Amacı	Kırsal Kalkınma Mali Destek Programının genel amacı, TR52 (Konya-Karaman) Düzey 2 Bölgesi-nin turizmin çeşitlendirilmesi ve turizm altyapısının güçlendirilmesi yoluyla bölge cazibesinin ve rekabetçiliğinin artırılmasıdır.		
Öncelikler	Öncelik 1: Bölgede konaklama gün sayısının artırılmasına hizmet eden turizme yönelik altyapı faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi.		
Bütçe	6.000.000 TL (Altı Milyon TL)		
	Öncelik 1 için 6.000.000 TL		
	Öncelik 1		
Destek Miktarı	Asgari	Azami	
	40.000 TL (Kırk Bin TL)	400.000 TL (Dört Yüz Bin TL)	
Destek Oranı	Asgari : %25 (yüzde yirmi beş)	Azami : %75 (yüzde yetmiş beş)	
Proje Bütçesi	Asgari: 53.333 (Elli Üç Bin Üç Yüz Otuz Üç TL)	Azami: 1.600.000 (Bir Milyon Altı Yüz Bin TL)	
Süre	Proje süresi 6 (altı) aydan az, 18 (on sekiz) aydan fazla olamaz.		
Uygun Başvuru Sahipleri ve Proje Ortak(lar)ı	Başvuru Sahipleri: - Kamu Kurum ve Kuruluşları (Valilikler, Kaymakamlıklar, Bölge, İl ve İlçe Müdürlükleri, Bölge Müdürlüklerine bağlı İl Şube Müdürlükleri ve Bakanlıklara Bağlı Araştırma-Kontrol Enstitüleri/İstasyonları), - Yerel Yönetimler (İl Özel İdareleri, Belediyeler, Mahalli İdare Birlikleri), - Üniversiteler, Üniversite Araştırma Merkezleri - Kamu Kurumu Niteliğindeki Meslek Kuruluşları (Odalar, Borsalar vs.), - Sivil Toplum Kuruluşları (dernekler, vakıflar, vb.). Proje Ortakları: Başvuru sahibinin, Ajansın faaliyet gösterdiği TR52 Düzey-II Bölgesi'nde (Konya, Karaman) kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması" dışında, başvuru sahipleri ile aynı uygunluk kriterlerini karşılamalıdır.		
Uygun İştirakçi(ler)	Uygun Başvuru Sahipleri ve Proje Ortak(lar) ile diğer gerçek veya tüzel kişiler		
Başarı Kriterleri	Bir projenin başarılı sayılabilmesi için aşağıdaki 3 (üç) koşulun aynı anda sağlanması gerekmektedir: - Toplam Puan: 100 (yüz) puan üzerinden en az 65 (altmış beş) puan - Mali ve İşletme Kapasitesi: 20 (yirmi) puan üzerinden en az 12 (on iki) puan - İlgililik: 25 (yirmi beş) puan üzerinden en az 18 (on sekiz) puan		

Tablo 1 Program Künyesi

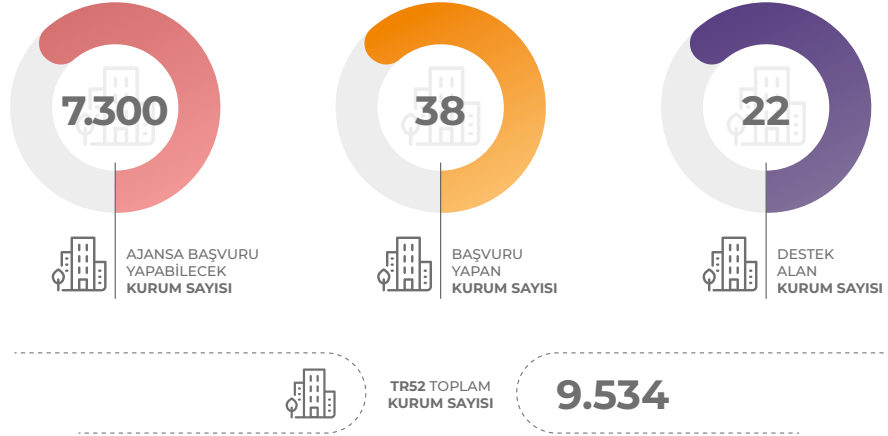

7. PROGRAMIN BAŞVURU SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

7.1 Başvuruların Genel Durumu

2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı için başvuru yapabilecek kurumlar olarak çağrı rehberinde desteklenecek alanlarda faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, üniversiteler ve araştırma enstitüleri, il özel idareleri, mahalli idare birlikleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları (dernekler, vakıflar vb.), organize sanayi bölgeleri, kar amacı gütmeyen kooperatifler ve birlikler belirlenmiştir.

2012 yılı istatistiklerine göre bölgemizde Ajansımız tarafından hazırlanan programa başvuru yapabilecek kurumların sayısının yaklaşık olarak Konya için 6.218 ve Karaman için 1.082 olmak üzere toplam 7.300 civarında olduğu tespit edilmiştir. Programa Konya'dan 30, Karaman'dan ise 8 başvuru yapılmıştır.

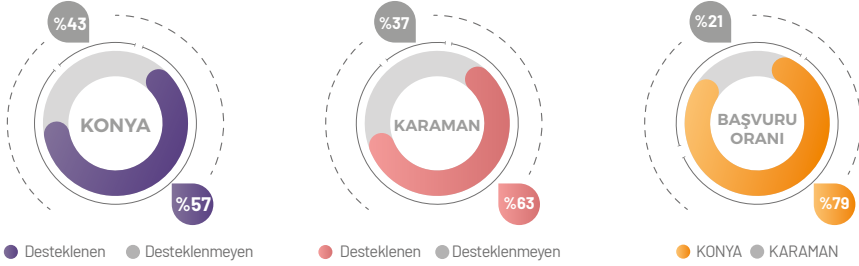
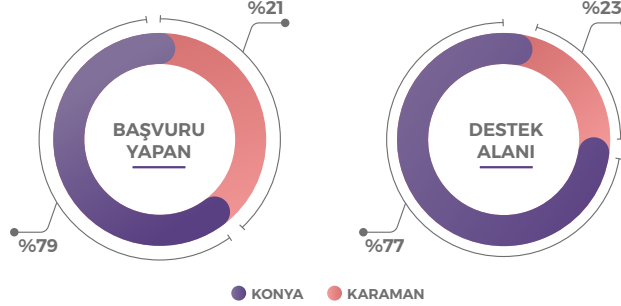

Şekil 1 Program Başvuru Sayıları

2012 yılında çıkılan Mali Destek Programı önceliğine göre, bölgemizdeki kurumların %76'sının Ajansa başvuru yapabilecek kapsamda olduğu tespit edilmiştir. Programa başvuru yapabilme olasılığı olan kurumların yaklaşık olarak %0,5'i programa başvuru yapmıştır. Programa başvuru yapabilme olasılığı olup programa başvuru yapan kurumların %58'i destek almaya hak kazanmıştır. Destek almaya hak kazanan kurumlar, programa başvuru yapabilme olasılığı bulunan kurumların %0,3'üdür.

7.2 Başvuruların Mekânsal Dağılımı

Programa yapılan 38 başvurunun %79'u Konya ilinden, %21'i ise Karaman ilinden yapılmıştır. Destek almaya hak kazanan 22 proje yararlanıcısının %77'si Konya, %23'ü Karaman'dandır.

Şekil 2 İllere Göre Başvuru Yapan Kurum ve Destek Alan Kurum Sayıları

Programa yapılan başvuru ve destek sayı dağılımları incelendiğinde Konya ilinin öne çıktığı görülmektedir. Karaman'dan yapılan başvuruların %62'si destek alırken; Konya'dan yapılan başvuruların %57'si destek almaya hak kazanmıştır.

	Başvuru Bütçesi	Başvuru Destek Miktarı	Sözleşmeye Bağlanan Bütçe	Sözleşmeye Bağlanan Destek Miktarı
KARAMAN	3.767.974,00	2.492.125,00	1.935.052,92	1.323.525,51
KONYA	13.414.432,00	8.891.138,00	7.261.932,23	4.487.531,04
Genel Toplam	17.182.406,00	11.383.263,00	9.196.985,15	5.811.056,55

Tablo 2 İllere Göre Başvuru Destek ve Bütçe Verileri

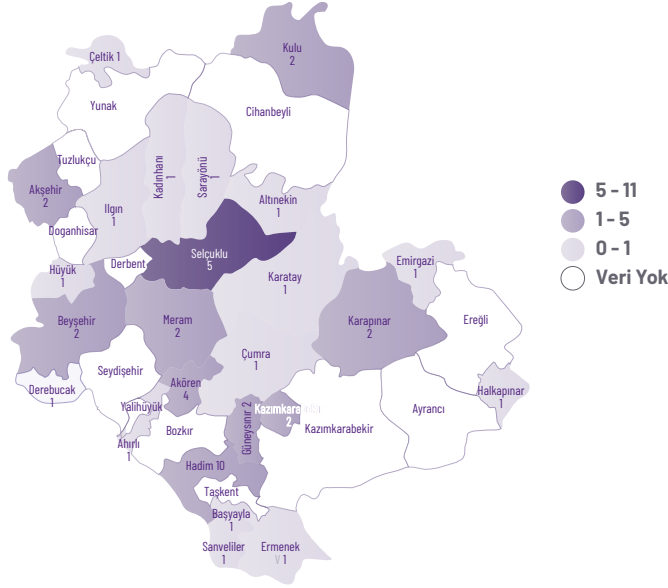
Başvuru bütçeleri ve talep edilen destek miktarları incelendiğinde; Konya'dan başvuran projelerin bütçe ve destek miktarlarının toplam başvuruya oranının %78; Karaman'ın ise %22 olduğu görülmüştür. Bu oranların başvuru oranları ile (%79; %21) yakın olduğu görülmektedir. Hem Konya hem de Karaman ilinden yapılan başvurularda talep edilen destek miktarının proje bütçesine oranı yaklaşık %66'dır. Sözleşmeye bağlanan destek miktarları incelendiğinde ise; Konya ve Karaman illerinin toplam destek miktarına oranları sırasıyla %77 ve %23 olmuştur.

Programın bütçesinin 6 Milyon TL olduğu göz önünde bulundurulduğunda, başvurularda talep edilen destek miktarının program bütçesinin yaklaşık olarak 2 katına ulaştığı anlaşılmaktadır.

Konya ilinden yapılan başvuruların proje başına düşen ortalama destek miktarı yaklaşık olarak 296 Bin TL

iken; sözleşmeye bağlanan ortalama destek miktarı yaklaşık 264 Bin TL olmuştur. Karaman ilinden yapılan başvuruların proje başına düşen ortalama destek miktarı yaklaşık olarak 311 Bin TL iken; sözleşmeye bağlanan ortalama destek miktarı yaklaşık 265 Bin TL olmuştur.

Başvuruların bölgemiz ilçeleri düzeyinde mekânsal dağılımı incelendiğinde, sanayileşmenin yoğun olduğu ilçelere kıyasla kent merkezleri dışındaki ilçelerden daha fazla başvuru olduğu görülmüştür. Kent merkezleri dışındaki ilçelerden yapılan başvuruların toplam başvurulara oranı %66 iken sözleşmeye bağlanan proje oranı yaklaşık olarak %68 olmuştur.

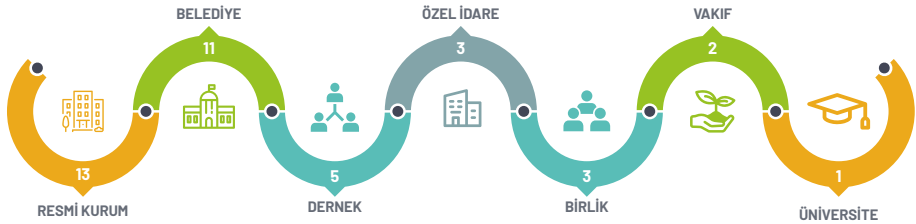

Şekil 3 Başvuruların Mekânsal Dağılımı

Başvuruların bölgemiz ilçeleri düzeyinde mekânsal dağılımı incelendiğinde, bölgemizdeki 37 ilçenin 22 tanesinden başvuru geldiği görülmektedir. Programa bölgedeki toplam ilçe sayısının %59'unun başvurduğu görülmüştür.

7.3 Hukuki Statülerine Göre Başvuruların Dağılımı

Başvuruların sayısı hukuki statülerine göre incelendiğinde; yaklaşık %34'ünün resmi kurum, %29'unun belediye, %13'ünün dernek, kalan %24'ünün ise özel idare, birlik, vakıf ve üniversite olduğu görülmüştür.

Şekil 4 Hukuki Statülerine Göre Başvuruların Dağılımı

Resmî kurumların başvuru sayısı oranı %34 iken talep ettiği destek tutarı toplam destek tutarının yaklaşık olarak %28'i civarında kalmıştır. Belediyelerin başvuru sayısı oranı %29 iken talep ettiği destek tutarı toplam destek tutarının %34'ü olmuştur. Diğer kurumların başvuru sayısı oranı ile talep edilen destek miktarı oranları birbirine yakın olmuştur.

Hukuki Statü	Başvuru Bütçe Oranı	Başvuru Destek Oranı
BELEDİYE	%40,75	%34,13
RESMÎ KURUM	%24,91	%28,18
DERNEK	%15,81	%16,87
ÖZEL İDARE	%7,98	%9,03
BİRLİK	%4,94	%5,45
VAKIF	%3,87	%4,37
ÜNİVERSİTE	%1,74	%1,97
Genel Toplam	%100,00	%100,00

Tablo 3 Hukuki Statülerine Göre Başvuru Bütçe ve Destek Oranları

Hukuki Statülerine göre hem desteklenen proje sayısı bakımından hem de desteklenme oranı (Desteklenen Kurum/Başvuran Kurum) bakımından belediyelerin en fazla destek almaya hak kazandığı anlaşılmıştır.

	BELEDİYE	BİRLİK	DERNEK	ÖZEL İDARE	RESMÎ KURUM	ÜNİVERSİTE	VAKIF
DESTEKLENEN	9	2	0	1	8	1	1
DESTEKLENMEYEN	2	1	5	2	5	0	1

Şekil 5 Hukuki Statülerine göre Desteklenme Oranları

Hukuki Statülerine göre desteklenme oranları incelendiğinde; belediyelerin %82, birliklerin %67, resmî kurumların %62, vakıfların %50 ve özel idarelerin ise %33 oranında destek almaya hak kazandığı görülmektedir. Üniversitelerden gelen bir adet proje başvurusu da destek almaya hak kazanmıştır. Derneklerden yapılan beş proje başvurusu ise destek almaya hak kazanamamıştır.

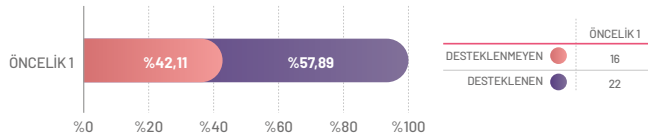
7.4 Önceliklere Göre Başvuruların Dağılımı

Programın genel amacı TR52 (Konya-Karaman) Düzey 2 Bölgesinde turizmin çeşitlendirilmesi ve turizm altyapısının güçlendirilmesi yoluyla bölge cazibesinin ve rekabetçiliğinin artırılmasıdır. Programın özel amacı ise, bölgede turistik öneme sahip tarihi, kültürel ve doğal varlıkların çeşitlendirilmesi ve turizme alternatif modeller geliştirilerek yeniden sunulması maksadıyla küçük ölçekli altyapı faaliyetlerinin yapılmasıdır. Bu amaçla, program kapsamında tek öncelik belirlenmiştir. Program önceliği, bölgede konaklama gün sayısının artırılmasına hizmet eden turizme yönelik altyapı faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesidir. Programda tek bir öncelik belirlenmesi nedeniyle tek önceliğe yapılan başvuru sayısı ve destek miktarı ile toplam başvuru sayısı ve destek miktarı aynı olmuştur.

Öncelikler	Toplam Başvuru Bütçe	Toplam Başvuru Destek
ÖNCELİK 1	17.182.406,00	11.383.263,00
Genel Toplam	17.182.406,00	11.383.263,00

Tablo 4 Önceliklere Göre Başvuru Bütçe ve Destek Miktarları

Programda belirlenen tek önceliğe başvuran projelerin desteklenme oranı incelendiğinde, %58 oranında destek almaya hak kazandıkları görülmüştür.

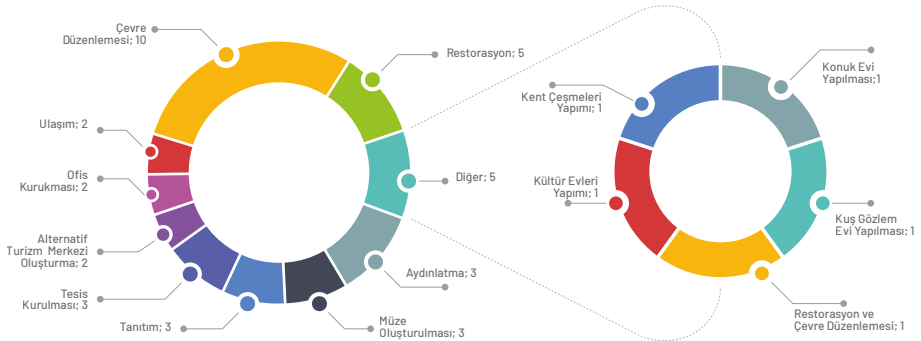

Şekil 6 Önceliklere Göre Desteklenme Oranları

Önceliklere göre desteklenme oranları incelendiğinde, nicel ve oran olarak birinci ve ikinci öncelikten başvuranların birbirine çok yakın değerlerde destek almaya hak kazandığı görülmektedir.

7.5 Alt Faaliyetlere Göre Başvuruların Dağılımı

Başvuruların tamamı tek öncelik kapsamında turizm altyapısının geliştirilmesi ana faaliyetinden oluşmaktadır. Bu kapsamda programa yapılan başvurular alt faaliyetlere göre incelendiğinde; çevre düzenlemesi faaliyetinden programa başvuru sayısının diğer faaliyetlere oranla baskın olduğu görülmüştür. Çevre düzenlemesi faaliyetini sırasıyla restorasyon, aydınlatma, müze oluşturulması, tanıtım, tesis kurulması, alternatif turizm merkezi oluşturulması, ofis kurulması, ulaşım faaliyetleri izlemiştir. Kültür evleri yapımı, kent çeşmeleri yapımı, konuk evi yapımı, kuş gözlem evi yapımı, restorasyon ve çevre düzenlemesi faaliyetlerinden ise toplamda beş adet proje başvurusu yapılmıştır.

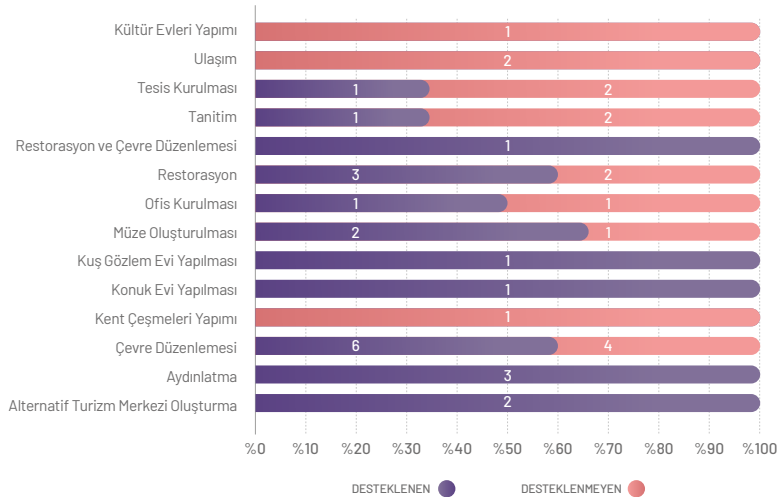
Şekil 7 Alt Faaliyetlere Göre Başvuruların Dağılımı

Başvuru yapılan projelerdeki bütçelerin alt faaliyetlere göre dağılımı incelendiğinde, çevre düzenlemesi faaliyetinden yapılan başvuruların en fazla proje bütçesine sahip olduğu ve en fazla destek talep eden faaliyet olduğu görülmektedir. Diğer faaliyetlerle karşılaştırıldığında çevre düzenlemesi faaliyetindeki projelerde daha yüksek oranda destek talebi olduğu anlaşılmaktadır.

	Başvuru Bütçe	Başvuru Destek Miktarı
Çevre Düzenlemesi	%25,15	%22,21
Restorasyon	%16,21	%17,20
Aydınlatma	%8,58	%7,96
Müze Oluşturulması	%10,97	%9,64
Tanıtım	%6,78	%7,67
Tesis Kurulması	%7,50	%7,31
Alternatif Turizm Merkezi Oluşturma	%3,90	%4,42
Ofis Kurulması	%3,10	%3,51
Ulaşım	%5,82	%6,59
Kültür Evleri Yapımı	%3,10	%3,51
Kent Çeşmeleri Yapımı	%2,15	%2,43
Konuk Evi Yapılması	%3,17	%3,51
Kuş Gözlem Evi Yapılması	%0,50	%0,56
Restorasyon ve Çevre Düzenlemesi	%3,07	%3,48

Tablo 5 Alt Faaliyetlere Göre Başvuruların Bütçe ve Destek Talepleri

Alt faaliyetlere göre desteklenme oranları incelendiğinde, oran olarak en çok aydınlatma faaliyetinden, nicel olarak ise çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuran kurumların destek almaya hak kazandığı anlaşılmıştır. Aydınlatma, alternatif turizm merkezi oluşturma, konuk evi ve kuş gözlem evi yapılması ile restorasyon ve çevre düzenlemesi faaliyetlerinde başvuru sayısına göre destek almaya hak kazanan projelerin oranı %100 olmuştur. Müze oluşturulması faaliyetinde %67, çevre düzenlemesi ve restorasyon faaliyetlerinde %60 ve ofis kurulması faaliyetinde %50, tanıtım ve tesis kurulması faaliyetlerinde %33 olmuştur. Ulaşım ve kültür evleri faaliyetlerinden başvuran kurumlar ise destek almaya hak kazanamamıştır.

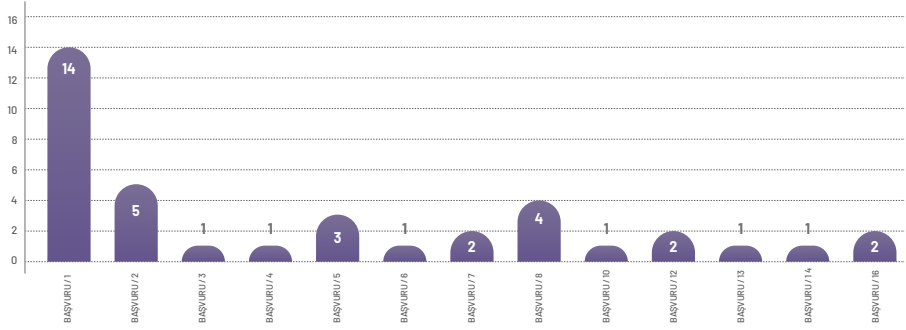

Şekil 8 Alt Faaliyetlere Göre Desteklenme Oranları

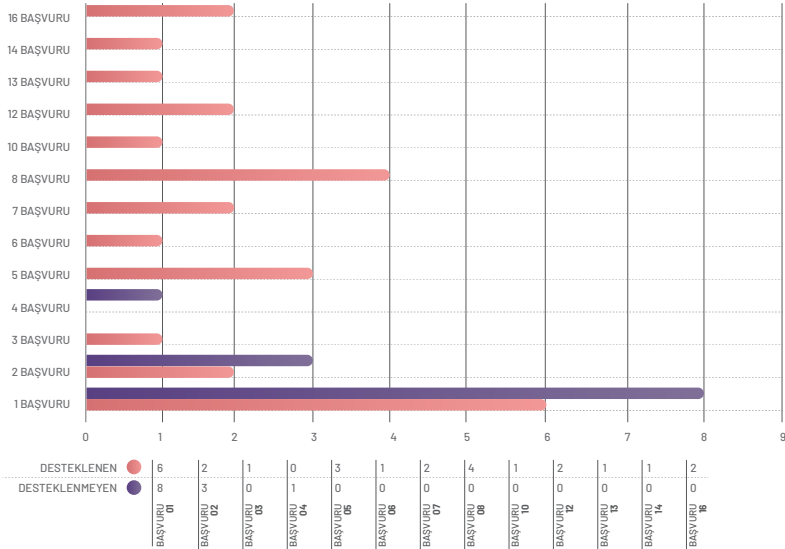
7.6 Ajansa Başvuru Sayılarının Değerlendirilmesi

Ajans kurulduğu günden itibaren 2009, 2010, 2011, 2012, 2014, 2015, 2018, 2019 ve 2020 yıllarında Kamu Kesimine yönelik toplam 9 kez teklif çağırısına çıkmıştır. 2012 yılı Mali Destek Programına başvuran 38 kurumdan yaklaşık %37'si sadece bir kez, %13'ü sadece iki kez başvuru yapmıştır. Üç ve dört kez başvuran kurum sayısı bir adet olmuştur. Dört defadan fazla başvuru yapanların oranı toplam başvuru yapanların %45'ini oluşturmaktadır.

Şekil 9 Ajansa Yapılan Başvuru Sayıları (2009-2020)

2012 yılı Mali Destek Programına başvuru yapıp destek almaya hak kazanamayan 12 kurumun %67'si, Ajansın daha sonraki mali destek programlarına tekrar başvuru yapmamıştır. 2012 yılı Mali Destek Programına başvuru yapıp destek almaya hak kazanamayan kurumlardan Ajansın daha sonraki destek programlarına başvuru yapan kurumların daha sonra yaptığı başvuru ile destek almaya hak kazanma oranı %63 olmuştur. Ajansın 2012 yılı Mali Destek Programına ve daha sonraki programlara üç kez başvuru yapan bir kurum iki kez destek almaya hak kazanmıştır.

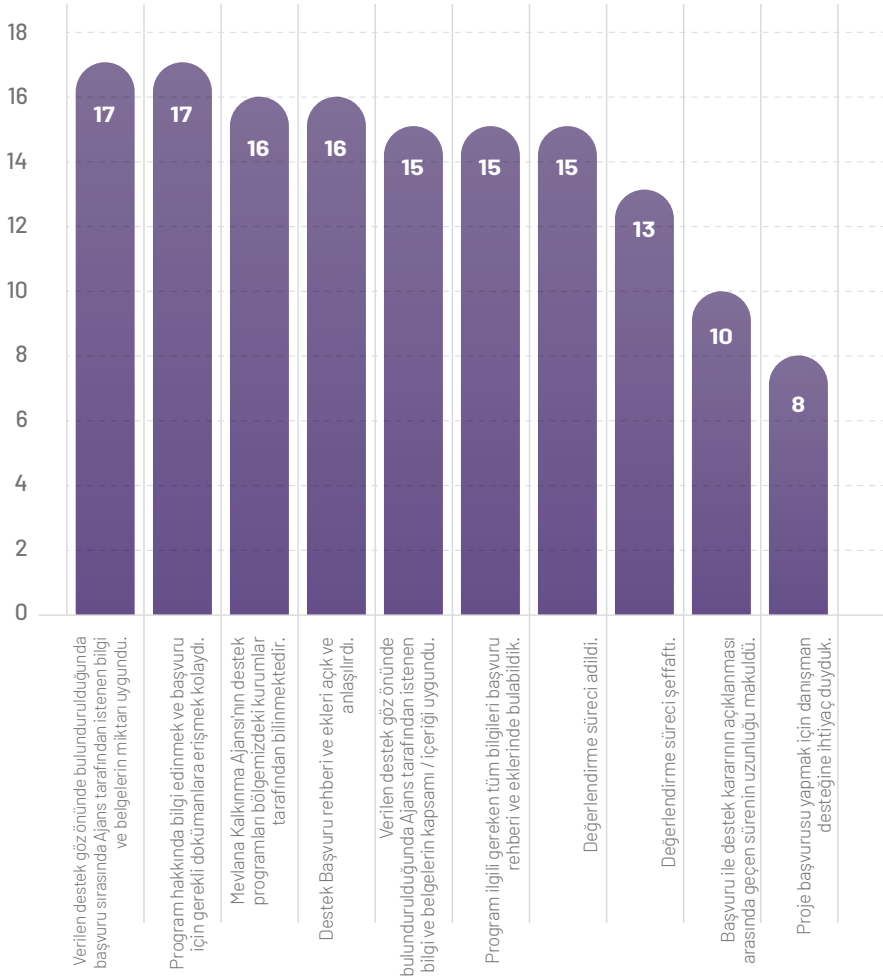

Şekil 10 Kurumların Başvuru Sayısına Binaen Desteklenme Sayıları

7.7 Proje Başvuru Aşamasında Yararlanıcı Deneyimlerinin Değerlendirmesi

Destek alan kurumların başvuru süreci ile ilgili yaptıkları değerlendirmede; %89 oranında verilen destek göz önünde bulundurulduğunda başvuru sırasında Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin miktarının uygun olduğu ve program hakkında bilgi edinmenin ve başvuru için gerekli dokümanlara erişmenin kolay olduğu belirtilmiştir. %84 oranında Mevlana Kalkınma Ajansı'nın destek programlarının bölgedeki kurumlar tarafından bilindiği ve destek başvuru rehberi ve eklerinin açık ve anlaşılır olduğu hususları ifade edilmiştir. Ayrıca %79 oranında değerlendirme sürecinin adil olduğu, program ile ilgili gereken tüm bilgilerin başvuru rehberi ve eklerinde bulunduğu ve verilen destek göz önünde bulundurulduğunda Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin kapsamının/içeriğinin uygun olduğu belirtilmiştir.

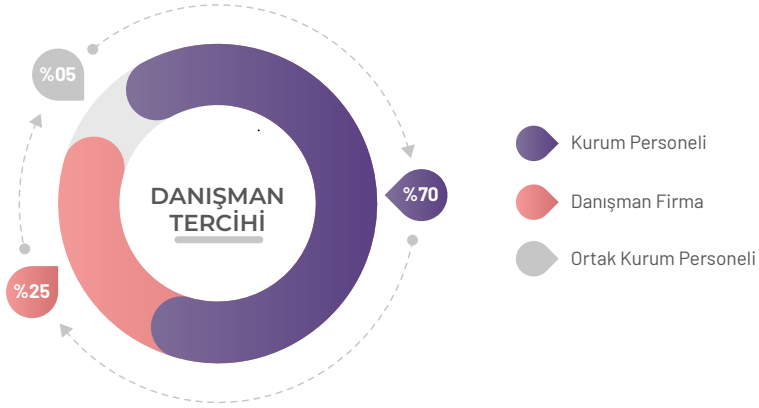
Değerlendirmede %42 oranıyla proje başvurusu yapmak için danışman desteğine ihtiyaç duyulduğu en az ifade edilen husus olmuştur.

Şekil 11 Desteklenen Kurumlarca Başvuru Sürecinin Değerlendirilmesi

7.8 Projelerin Hazırlanmasında Danışman Tercihi

Destek alan kurumların %70'inin projelerini kendi bünyelerinde hazırladıkları ve %5'inin ortak kurumlar tarafından hazırlandığı anlaşılmıştır. Danışman desteği alanların oranı ise %25 olarak belirtilmiştir. Destek alan kurumların çoğunluğunun danışman desteğine ihtiyaç duymadığı anlaşılmaktadır.

Şekil 12 Projelerin Hazırlanmasında Danışman Tercihi

Destek alan kurumların çoğunluğunun projelerini kendi bünyesinde hazırladığı göz önüne alındığında, danışman desteği olmaksızın hazırladıkları projeler ile destek almaya hak kazandıkları görülmüştür. Bu sayede kurumların proje yazma kabiliyetleri gelişirken, uygulama sürecini başarıyla tamamlayan kurumların hem proje yazma hem de proje uygulama kabiliyetlerinin geliştiği görülmektedir.

7.9 Tespitler

1. Ajansın kamu kurumlarına yönelik ikinci küçük ölçekli altyapı mali destek programı olan 2012 yılı Mali Destek Programı, önceki destek programından alınan dersler kapsamında kurgulanmıştır.
2. Bu programda tek öncelik belirlenerek başvuru alanları sınırlandırılmıştır. Önceliklerde yapılan sınırlandırma odaklanmayı sağlayarak Ajansa başvuru yapabilecek kurum oranını azaltmış ve başvuru yapanların kazanma ihtimallerini arttırmıştır.
3. Program kapsamında 37 ilçeden 22 tanesinden başvuru yapılmıştır. Merkez ilçeler dışındaki ilçelerden gelen başvuru oranı %66 olmuştur.
4. Başvuru ve destek sayıları incelendiğinde, Karaman ilinin potansiyel başvuru sahiplerinin %0,7'sinin, Konya ilinde ise %0,5'inin desteklendiği görülmektedir.
5. Destek programına resmi kurumlar daha fazla başvuru yapmış, belediyeler ise daha yüksek oranda destek almaya hak kazanmıştır.
6. Programa başvuru yapan kurumlar arasında en az başvuru sayısına sahip olan bir proje başvurusu ile üniversiteler olup bu proje desteklenmiştir.
7. Birlikler diğer kurumlara oranla daha düşük bütçeli projeler sunmuş, özel idareler ise daha düşük oranda destek almaya hak kazanmıştır.
8. Destek programına en fazla çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuru yapılmış, yine desteklenmeye hak kazanan kurum sayısı en fazla çevre düzenlemesi faaliyetinden olmuştur.
9. Başvurularda 14 faaliyetten proje sunulmuşken 11 faaliyetten sunulan projeler destek almaya hak kazanmıştır. Program önceliği ile de bağlantılı olarak çevre düzenlemesi, restorasyon ve aydınlatma faaliyetleri yoğunluklu bir program olmuştur.
10. Proje başına ortalama en düşük bütçeli projeler kuş gözlem evi, en yüksek bütçeli projeler ise müze oluşturulması faaliyetinden gelmiştir.
11. Mali Destek Programlarına farklı zamanlarda yapılan başvuru sayısı arttıkça kurumların tecrübe kazandığı ve programlarda destek alma oranlarının arttığı görülmektedir.
12. Ajansın destek programlarının çarpan etkisi olarak; destek başvurusu yapan kurumların başvuruları destek almaya hak kazansa da kazanmasa da proje teklif çağrısı yönteminin kuruma tecrübe kazandırdığı, kurumların ilerleyen zamanda destek alabilir hale gelmesini sağladığı, proje uygulama sürecini tamamlayan kurumların ise daha farklı kurumlara proje yazarak destek alma becerisinin artması olduğu söylenebilir.
13. Başvuru yapan kurumların alt faaliyetleri ve hukuki statüleri birlikte incelendiğinde; destek almaya hak kazanan kurumlarda en fazla yoğunlaşmanın yaklaşık %14 oranla çevre düzenlemesi faaliyetinde resmi kurumlar olduğu görülmüştür. Bunu %9 oranla restorasyon, aydınlatma ve çevre düzenlemesi faaliyetlerinde belediyeler izlemiştir.

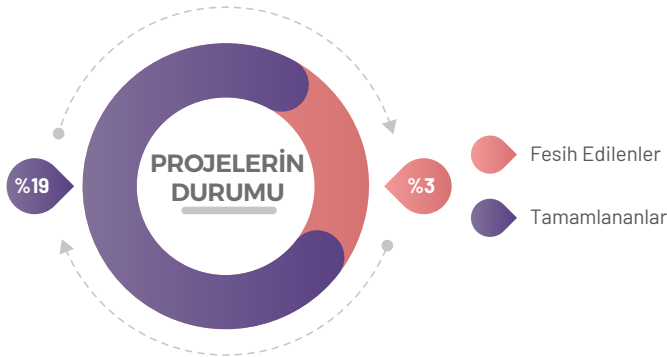

8.PROGRAMIN UYGULAMA SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

8.1 Uygulama Dönemi Özeti

Destek almaya hak kazanan 22 projenin ilan edilmesinin ardından 2013 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 22 proje yararlanıcısı ile destek sözleşmeleri imzalanmış ve uygulama süreci başlamıştır. Sözleşme imzalanan 3 proje yararlanıcısı ise teknik sorunlar nedeniyle proje faaliyetlerinin tamamlanamaması ve proje kapsamında gerekli izinlerin alınamaması nedenleriyle projelerinin fesih edilmesini talep etmişlerdir. Sözleşme imzalayan yararlanıcıların projelerini sorunsuz ve mevzuata uygun şekilde yürütebilmeleri için Temmuz ayı içinde "Bilgilendirme Eğitimleri" düzenlenmiştir. Eğitimlerde genel olarak proje uygulama mevzuatı, satın alma mevzuatı ve sıkça karşılaşılan sorunlar yararlanıcılarla paylaşılmış, projeye özgü yönlendirmeler ve eğitimler ilk izleme ziyaretlerinde yapılmıştır.

Sözleşme imzalanıp başarıyla tamamlanan 19 projenin ortalama uygulama süreci, en kısısı 6 ay, en uzun 24 ay olmak üzere ortalama 14,58 ay sürmüştür. En son ödeme, 3 Aralık 2014 tarihinde yapılmış, Proje Kapanış Raporu 29.12.2016 tarihinde hazırlanarak Kalkınma Bakanlığına gönderilmiştir.

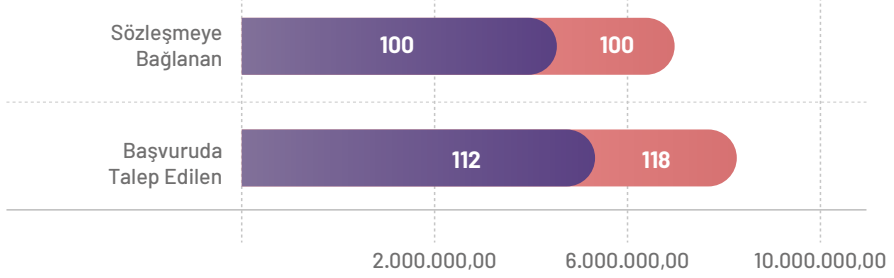

Şekil 13 Uygulama Süreci Sonunda Projelerin Durumu

Program kapsamında 18 zeyilname yapılmış, 5 projenin süresi uzatılmış, 66 adet izleme ziyareti gerçekleştirilmiş, 3 proje ise fesih edilmiştir.

8.2 Bütçe Gerçekleşmeleri

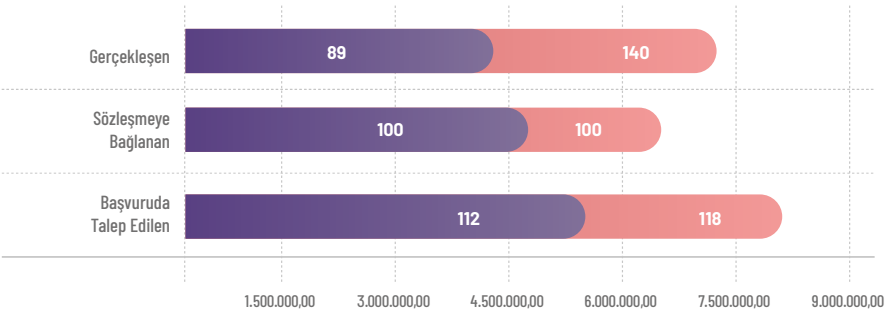
Uygulama dönemi öncesinde, destek almaya hak kazanan 22 projenin bütçeleri, %11,85 oranında; destek miktarları da %11,80 oranında azaltılıp revize edilerek sözleşmeye davet edilmiştir.

	Başvuruda Talep Edilen	Sözleşmeye Bağlanan
Destek Miktarı	5.401.649,40	4.822.098,45
Eşfinansman	2.524.381,59	2.134.558,05

Şekil 14 Destek Almaya Hak Kazanan Kurumların Uygulama Dönemi Başlangıcı Bütçe Dağılım Endeksi

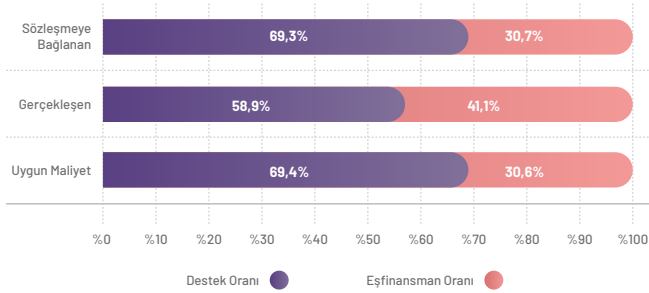
Uygulama dönemi sonunda, destek sözleşmesi imzalanıp başarıyla tamamlanan 19 adet proje, sözleşmeye bağlanan destek miktarının %88,68'i, sözleşmeye bağlanan proje bütçelerinin ise %104,30'u ile tamamlanmıştır.

	Başvuruda Talep Edilen	Sözleşmeye Bağlanan	Gerçekleşen
Destek Miktarı	5.401.649,40	4.822.098,45	4.276.356,49
Eşfinansman	2.524.381,59	2.134.558,05	2.979.407,16

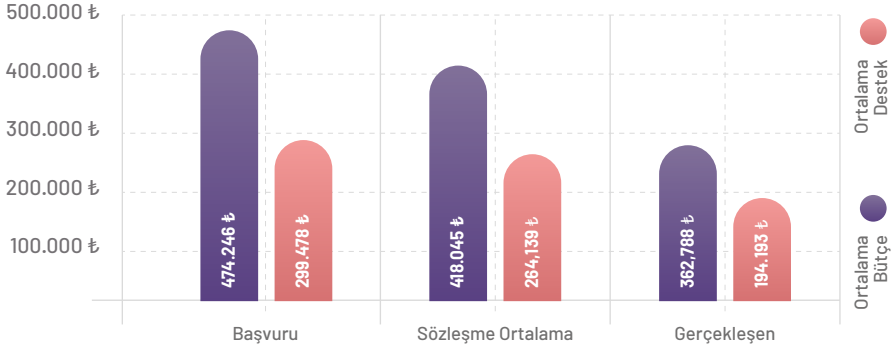
Şekil 15 Projelerini Tamamlayan Kurumların Uygulama Dönemi Sonundaki Bütçe Dağılımı Endeksi

Program kapsamında başarıyla tamamlanan projelerin uygulama dönemi başlangıcındaki sözleşmeye bağlanan destek miktarının toplam bütçeye oranı %69,3 iken; uygulama dönemi sonunda gerçekleşen destek miktarının gerçekleşen proje bütçesine oranı %58,9 olmuştur. Projelerin tamamlanmasıyla gerçekleşen uygun maliyetler değerlendirildiğinde; sözleşmeye bağlanan destek ve eş finansman oranları ile gerçekleşen uygun destek ve eş finansman oranları birbirine yakın oranlarda gerçekleşmiştir. Uygulama sürecinde, uygun maliyet oranı toplam gerçekleşen maliyetin %84,8'i olmuştur.

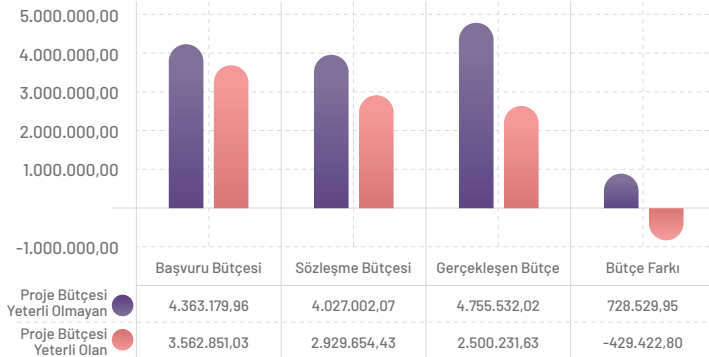
Şekil 16 Destek Alan Kurumların Destek ile Eş Finansman Oranları

Proje başına düşen ortalama bütçe değerleri incelendiğinde, programın başvuru rehberinde azami 6 Milyon TL olarak belirlenen tek öncelikte başvuru yapılan projelerde proje bütçesi ortalama 424.246 TL olmuştur. Programa yapılan başvurularda sunulabilecek azami proje bütçelerinin %30'u oranında, azami destek tutarının da %75'i oranında projeler sunulmuştur. Yararlanıcıların daha az eş finansman ve daha fazla destek ile projelerini sunma yoluna gittikleri görülmektedir.

Şekil 17 Desteklenen Projelerde Proje Başına Düşen Ortalama Bütçe ve Destek Tutarları

Bütçe gerçekleştirmeleri incelendiğinde, yararlanıcıların %42'sinin sözleşmeye bağlanan bütçeden ortalama %6'sı oranında daha az harcama yaparak, %58'inin ise sözleşmeye bağlanan bütçeden ortalama %11 oranında daha fazla harcama yaparak projelerini tamamladığı görülmüştür.

Şekil 18 Destek Alan Kurumlarda Bütçe Gerçekleştirme Yeterliliği

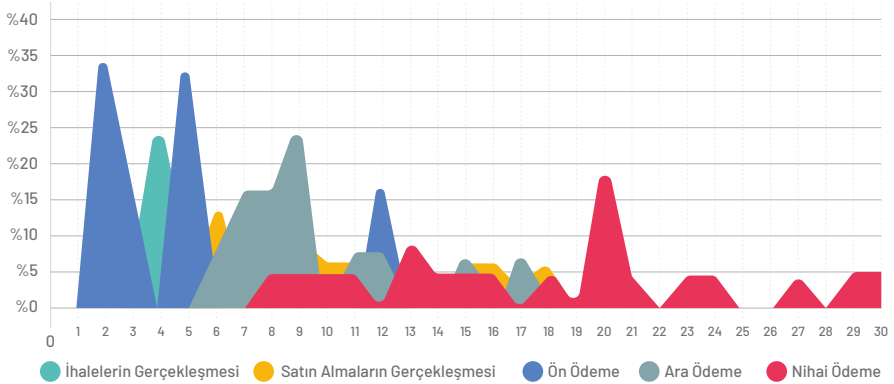
8.3 Faaliyet Gerçekleşmeleri

Programın uygulama aşamasında destek almaya hak kazanan projelerin faaliyetlerinin zamanlama planlaması ile ilgili sorunlar, destek sözleşmesinin imzalanmasını takiben yapılan ilk izleme faaliyetinde ele alınmaktadır. İlk izlemede proje faaliyetleri, yararlanıcı ile birlikte tekrar gözden geçirilmektedir. Bu kapsamda ara izlemeler, ihale, satın alma, ödeme planları ve projenin tamamlanma süreci gerek görülürse yeniden planlanmaktadır. 2012 yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı MDP kapsamında yararlanıcılarla yapılan sözleşmelerin tamamı Haziran ayında imzalanmıştır. Sözleşme imzalanmasını takiben yapılan ilk izleme faaliyetlerinin %50'si 30 gün içinde, kalan %50'si de 60 gün içinde gerçekleştirilmiştir.

Tamamlanan projelerde, faaliyetlerin aylara göre yoğunlaştığı dönemler incelendiğinde, ihalelerin %50'sinin ilk altı ay içinde gerçekleştiği, satın almaların %60'ının ise altıncı ve on ikinci aylar arasında gerçekleştiği görülmektedir. Genel anlamda ihalelerin büyük bir kısmının üçüncü ve altıncı ay arasında yoğunlaştığı görülmüştür. İhaleler ve satın alımlar genel olarak bir yıllık süre zarfında belli aralıklarla gerçekleşmiştir. İhalelerin en erken üçüncü ayda en sonuncusu yirminci ayda, satın almaların en erken beşinci ayda en sonuncusu da yirmi dördüncü ayda yapılmıştır.

Ajansın yaptığı ön ödemeler incelendiğinde; ön ödemelerin %50'si ikinci ve üçüncü aylarda, %33'ü beşinci ayda ve %17'sinin ise on ikinci ayda yapıldığı görülmektedir. Ödeme için gereken süre, yararlanıcının Ajanstan ödeme talep etmesini ve Ajansın talebi inceleyerek ödeme yapmasını içermektedir. Ön ödemelerin diğer ödemelerden farkı yararlanıcının talebine bağlı olarak herhangi bir rapor sunmaksızın yapılmasıdır. Yapılan ön ödeme tutarı 664.370,53 TL olmuştur. Program kapsamında fesih olan 3 projenin 2 tanesinden ön ödeme talebinde bulunulmamıştır.

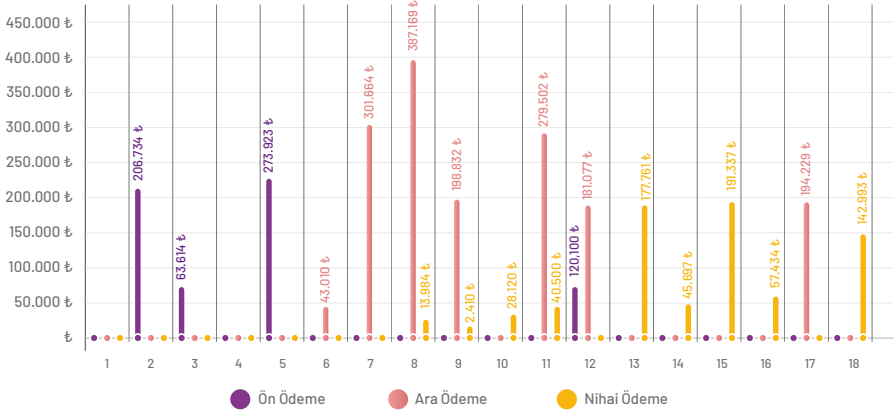
Ajansın yaptığı ara destek ödemeleri incelendiğinde, yoğun olarak satın alma faaliyetlerinin gerçekleşmesine binaen bir aylık süre içinde yapıldığı görülmektedir. Ödeme için gereken süre, yararlanıcının rapor sunarak Ajanstan ödeme talep etmesini ve Ajansın raporu değerlendirip ödeme yapmasını içermektedir. En erken ara ödeme altıncı ayda, en sonuncusu da on yedinci ayda yapılmıştır.

Şekil 19 Desteklenen Projelerde Faaliyet Zaman Çizelgesi ve Faaliyetlerin Yoğunlaşma Oranları

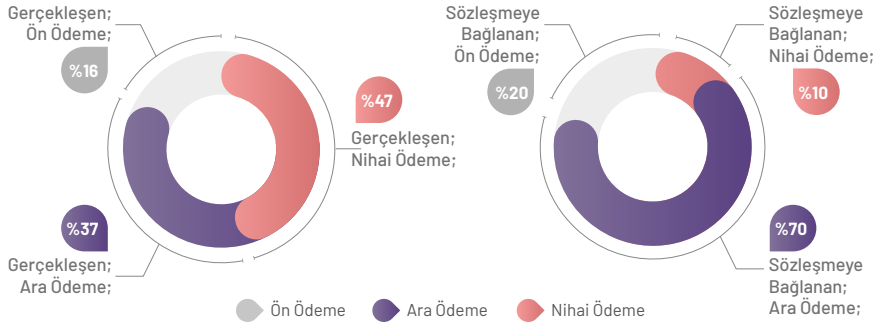
Ara ödemelerin %67'sinin altıncı ay ile dokuzuncu ay arasında yapıldığı, %33'ünün de projenin on birinci ayı ile on yedinci ayı arasında yapıldığı görülmektedir. Yapılan ara ödeme tutarı 1.585.482,76 TL olmuştur.

Yapılan nihai ödemeler incelendiğinde, en erken nihai ödemenin sekizinci ayda en son nihai ödemenin ise yirmi yedinci ayda yapıldığı görülmektedir. Nihai ödemelerin %50'sinin sekizinci ay ile on sekizinci ay arasında yapıldığı görülmektedir. Nihai ödemelerin kalan %50'sinin ise yirminci ay ile yirmi yedinci ay arasında yapıldığı görülmektedir.

Şekil 20 Uygulama Sürecindeki Ödeme Taleplerinin Zaman Çizelgesi

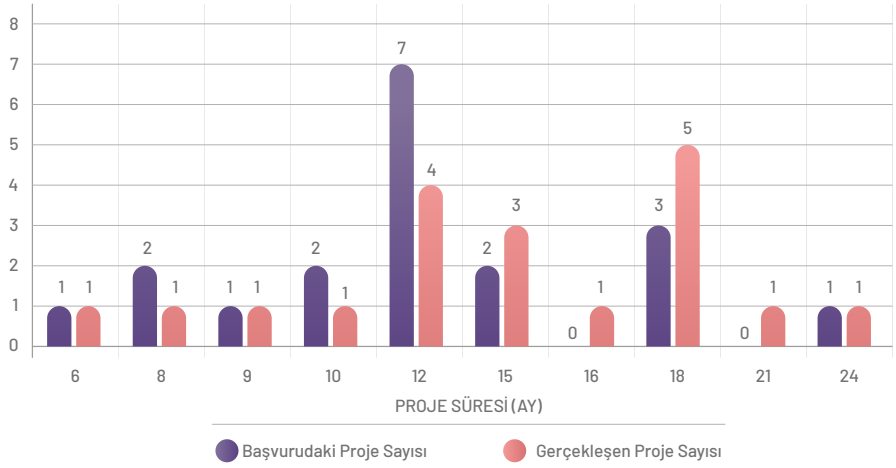
2012 MDP kurgusunda ön ödemelerin 964.419,69 TL, ara ödemelerin 3.375.468,92 TL, nihai ödemenin ise 482.209,85 TL olacağı belirlenmişken, uygulama sürecinde ödemeler; 664.370,53 TL'si ön ödeme, 1.585.482,76 TL'si ara ödeme, 2.022.384,80 TL'si nihai ödeme olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 21 Uygulama Sürecinde Ön, Ara ve Nihai Ödeme Oranları

2012 Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında tamamlanan projelerin süreleri 6-24 ay arasında değişkenlik göstermektedir. Projelerin %68'i başvuru sırasında belirlenen sürelerde tamamlanmıştır. Başvuru esnasında projelerini kısa zamanda bitirebileceğini öngören yararlanıcıların ise %32'sinin uygulama sürecinde faaliyetlerini tamamlayamadıkları için süre uzatım talepleri olduğu görülmüştür.

Yararlanıcıların yaklaşık %26'sı proje süresini 18 ay, %2'i 12 ay ve %16'sı ise 15 ay olarak tasarlamışlardır. Diğer yararlanıcılar ise 6-24 ay arasında proje sürelerini tasarlamışlardır. Başvuruda 12 ay olarak tasarlanan projelerin %57'si zamanında, %43'ü ise daha uzun sürede bitirilmiştir. Gerçekleşme süreleri incelendiğinde, gelen süre uzatım zeyilname talepleri ile birlikte 12 ayda projelerini bitiren kurum sayısının azalışı gösterdiği ve oransal olarak yaklaşık %21'e düştüğü anlaşılmıştır. Proje süre uzatma talepleri, başvuru proje süreleri 6 ile 12 ay arasında olan yararlanıcılardan gelmiştir. Programda ideal olarak proje uygulama süresinin 12-18 ay arasında olduğu görülmüştür.

Sekil 22 Uygulama Sürecinde Proje Sürelerindeki Değişim

Uygulama sürecinde izleme faaliyetleri incelendiğinde, tüm projelere ortalama 3 kez izleme faaliyetinin gerçekleştirildiği görülmüştür. Program kapsamında gerçekleştirilen toplam izleme faaliyetinin %89'u başarıyla tamamlanan projelere olmuştur.

	Kurum Sayısı	İzleme Sayısı
Feragat Edenler	0	0
Fesih Edilenler	3	7
Tamamlananlar	19	59
Sözleşme İmzalamaya Hak Kazananlar	22	66

Tablo 6 İzleme Faaliyeti Sayısı

Program süresince 18 adet zeyilname talebi gelmiştir. Zeyilnameler süre uzatımı, bütçe revizyonu, faaliyet değişikliği, ortak eklenmesi, hukuki statü değişikliği ve proje uygulama yeri değişikliği hususlarında talep edilmiştir. Söz konusu zeyilnamelerin %33'ü bütçe değişikliği, %28'i sürenin uzatılması, %11'i hem süre uzatımı hem de bütçe revizyonu ve %6'sar oranda ortak eklenmesi, faaliyet değişikliği, hukuki statü değişikliği, proje uygulama yeri değişikliği ve bütçe revizyonundan oluşmaktadır. Proje başına düşen ortalama zeyilname sayısı 0,82 adet olmuştur.

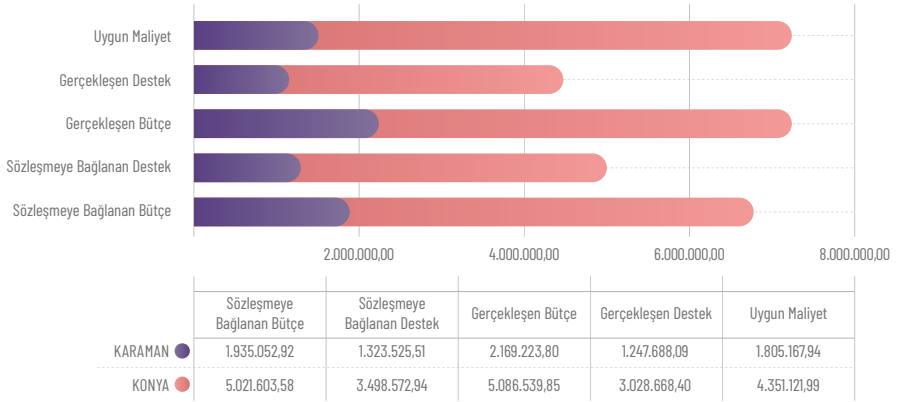
Zeyilname gerekçesi	Zeyilname sayısı
Bütçe Revizyonu	6
Ortak Eklenmesi	1
Süre Uzatımı	5
Faaliyet Değişikliği	1
Hukuki Statü Değişikliği	1
Bütçe Revizyonu ve Süre Uzatımı	2
Bütçe Revizyonu ve Proje Uygulama Yeri Değişikliği	1
Bütçe Revizyonu ve Faaliyet Değişikliği	1
Toplam	18
Proje Başına Düşen Zeyilname	0,82

Tablo 7 Zeyilname Sayıları ve Zeyilname Nedenleri

Program kapsamında sözleşme imzalamaya hak kazanan projelerin %89'u başarıyla tamamlanmıştır. Projelerin yaklaşık %11'inden fesih talebi gelmiştir. Yararlanıcılardan gelen fesih talepleri teknik sorunlar nedeniyle proje faaliyetlerini tamamlayamama ve proje kapsamında gerekli izinlerin alınamaması sebepleriyle olmuştur. Fesih nedeniyle program destek bütçesinden 988.958,10 TL kullandırılmayan destek tutarı oluşmuştur.

8.4 Uygulama Sürecinin Mekânsal Değerlendirilmesi

Uygulama süreci başarıyla tamamlanan projelerin %74'ünü Konya'daki projeler, %26'sını ise Karaman'daki projeler oluşturmaktadır. Karaman ilinde tamamlanan projelerin gerçekleşen destek miktarı sözleşmede belirlenen destek miktarının yaklaşık %94'ünü, Konya ilinde tamamlanan projelerin gerçekleşen destek miktarı ise sözleşmede belirlenen destek miktarının yaklaşık %86'sını oluşturmaktadır. Karaman ilinde tamamlanan projelerin uygun maliyetleri sözleşme bütçelerinin yaklaşık %93'ünü, Konya ilinde tamamlanan projelerin uygun maliyetleri sözleşme bütçelerinin yaklaşık %87'sini oluşturmaktadır. Karaman ilinde tamamlanan projelerin bütçe gerçekleşme oranı yaklaşık %112, Konya ilinde tamamlanan projelerin bütçe gerçekleşme oranı yaklaşık %101 olmuştur.

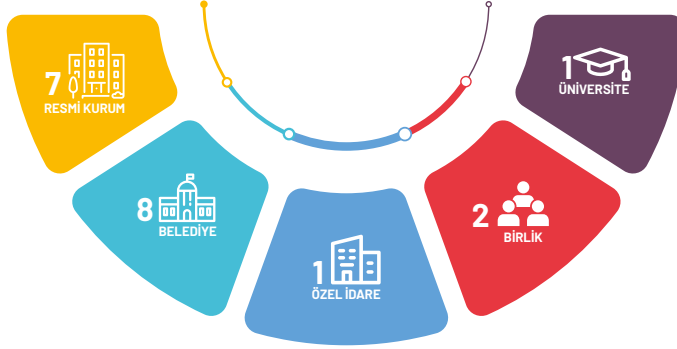

Şekil 23 Başarıyla Tamamlanan Projelerin İllere Göre Bütçe Verileri

8.5 Uygulama Sürecinin Hukuki Statülerine Göre Değerlendirilmesi

Destek almaya hak kazanan kurumların yaklaşık %41'i belediye, %36'sı resmi kurum, %9'u birlik, %5'er oranda özel idare, üniversite ve vakıflardan oluşmaktadır. Feragat eden kurum olmadığı için destek almaya hak kazanan kurumların tümüyle sözleşme imzalanmıştır.

Tamamlanan projeler, hukuki statülerine göre incelendiğinde ise kurumların yaklaşık %42'si belediye, %37'si resmi kurum, %11'i birlik, %5'er oranda özel idare ve üniversiteden oluştuğu görülmüştür.

Şekil 24 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumların Hukuki Statülerine Göre Dağılımı

Başvuru yapılan projelerde ve destek sözleşmesi imzalanan projelerde belediyelerin ağırlığı olduğu görülmektedir. Destek sözleşmesi imzalanan projelerde toplam destek tutarının %52'si belediyelerle imzalanan projeleri kapsamaktadır.

HUKUKİ STATÜ	Sözleşme Bütçesi	Sözleşme Destek Miktarı	Gerçekleşen Bütçe	Gerçekleşen Destek	Toplam Uygun Maliyet
BELEDİYE	4.043.728	2.640.712	4.052.952	2.194.005	3.347.428
BİRLİK	441.094	330.155	430.245	316.838	423.319
ÖZEL İDARE	393.567	295.175	482.195	295.175	393.567
RESMİ KURUM	1.903.644	1.425.089	2.101.673	1.342.723	1.820.705
ÜNİVERSİTE	174.623	130.967	188.699	127.615	171.271
Genel Toplam	6.956.657	4.822.098	7.255.764	4.276.356	6.156.290

Tablo 8 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumların Hukuki Statülerine Göre Bütçe Verileri

8.6 Uygulama Sürecinin Önceliklere Göre Değerlendirilmesi

Bu program kapsamında tek öncelik belirlenmiştir. Bu sebeple önceliklere göre değerlendirme yapılamamıştır. Bu kapsamda ilan edilen, sözleşme imzalanan ve tamamlanan projelerin tamamı bu öncelikten olmuştur.

	İlan Edilen Projeler	Sözleşme İmzalanan Projeler	Tamamlanan Projeler
Öncelik 1	22	19	19

Tablo 9 Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Önceliklere Göre Dağılımı

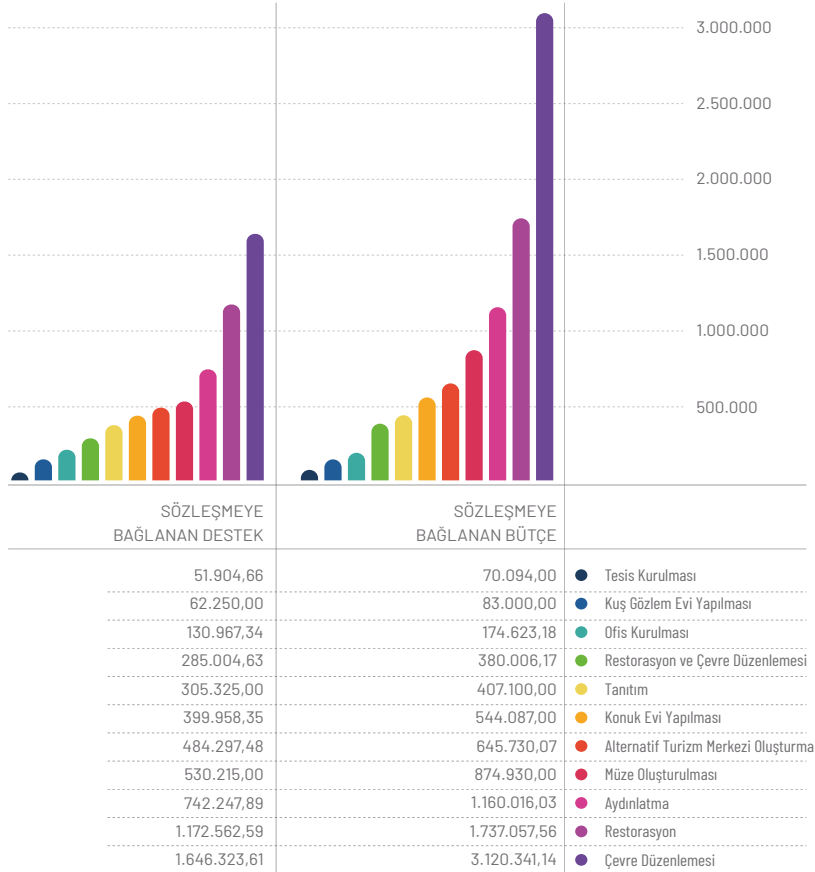
Destek alan projelere yapılan ödemelerin tamamı bu öncelik kapsamında yapılmıştır ve destek alan kurumların tamamı bu öncelik kapsamında desteklenmiştir. Program kapsamındaki faaliyetlerin tamamı yine bu öncelik kapsamında yapılmıştır.

	Proje Sayısı	Sözleşme Bütçesi	Sözleşme Destek	Gerçekleşen Bütçe	Gerçekleşen Destek	Uygun Maliyet
Öncelik 1	19	6.956.657	4.822.098	7.255.764	4.276.356	6.156.290

Tablo 10 Başarıyla Tamamlanan Projelerin Önceliklere Göre Bütçe Verileri

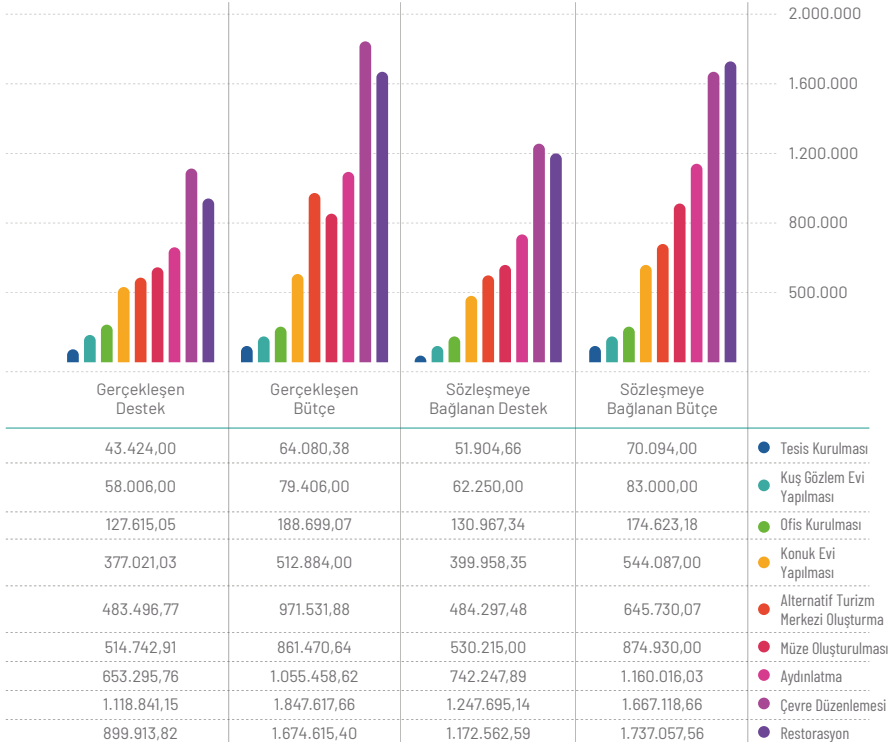
8.7 Uygulama Sürecinin Alt Faaliyetlere Göre Değerlendirilmesi

Destek almaya hak kazanan projeler program için belirlenen tek öncelik kapsamında turizm altyapısının geliştirilmesi ana faaliyetinden oluşmaktadır. Bu kapsamda destek almaya hak kazanan kurumların alt faaliyetlere göre dağılımları incelendiğinde destek almaya hak kazanan kurumların 11 alt faaliyette yoğunlaştığı, en fazla yoğunlaşmanın ise %27'lik oranla çevre düzenlemesi faaliyetinde olduğu görülmüştür. Yoğunlaşmanın olduğu diğer faaliyetler ise %14'lük oranlarda restorasyon ve aydınlatma faaliyeti olmuştur. Bu faaliyetleri %9'luk oranlarda alternatif turizm merkezi oluşturulması ve müze oluşturulması faaliyetleri izlemiştir. Diğer faaliyetler ise %27 oranıyla konukevi yapılması, kuş gözlem evi yapılması, ofis kurulması, tanıtım, tesis kurulması, restorasyon ve çevre düzenlemesi faaliyetleridir.

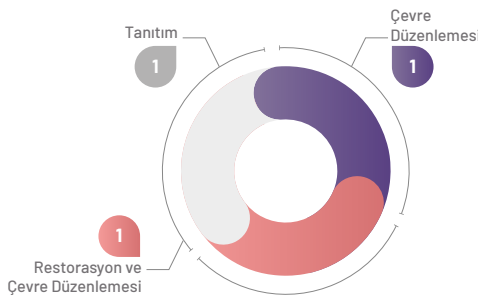

Şekil 25 Destek Almaya Hak Kazanan Kurumlardaki Bütçe Verilerinin Alt Faaliyetlere Göre Dağılımı

Başarıyla tamamlanan projelerde alt faaliyetlere göre dağılım fesih olan projeler sebebiyle proje başvurularından farklı olmuştur. Sözleşme imzalanan projelerin toplam faaliyet sayısı 11 iken başarıyla tamamlanan projelerin toplam faaliyet sayısı 9 olmuştur. Sözleşme imzalanan projeler arasında çevre düzenlemesi faaliyeti en yüksek bütçe oranına sahip iken başarıyla tamamlanan projeler arasında restorasyon faaliyeti projeleri en yüksek bütçe oranına sahiptir. Çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuran kurumların projelerinde sözleşmeye bağlanan bütçe, toplam program bütçesinin %34'ü olurken; başarıyla tamamlanan çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuran projelerdeki gerçekleşen bütçe, program bütçesinin %26'sını oluşturmuştur. Programda verilen destek tutarları incelendiğinde ise çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuran kurumların talep ettiği destek tutarı tüm programda talep edilen destek tutarının %28'ini oluştururken projelerde gerçekleşen destek tutarı ise toplam desteğin %26'sını oluşturmuştur.

Şekil 26 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumlardaki Bütçe Verilerinin Faaliyetlere Göre Dağılımı

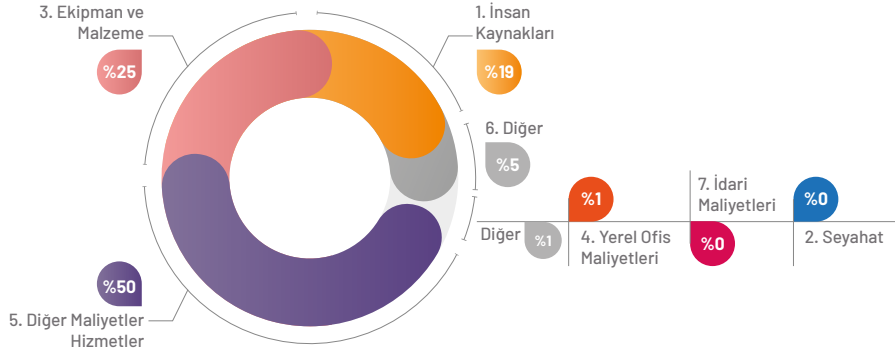
Şekil 27 Projelerini Fesih Eden Kurumlardaki Bütçe Verilerinin Faaliyetlere Göre Dağılımı

Program kapsamında destek sözleşmesi imzalanan projelerden fesih edenlerin alt faaliyetlere göre dağılımı incelendiğinde; çevre düzenlemesi, tanıtım, restorasyon ve çevre düzenlemesi faaliyetlerinden oluştuğu görülmüştür.

8.8 Uygulama Sürecinde Bütçe Dağılımlarının Değerlendirilmesi

Program kapsamında gerçekleşen toplam bütçe harcamalarının yaklaşık **%25**'ini makine ekipman alımı oluşturmaktadır. Yaklaşık **1,24 Milyon TL** maliyetle **478 adet** makine ve ekipman alımı gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında alınan makinelerin ortalama maliyeti **2.579 TL** olmuştur.

Bu program kapsamında bütçenin **%50**'sini diğer maliyetler, hizmetler oluşturmaktadır. Diğer maliyet ve hizmetler bütçesinin bütçe kalemleri içinde yüksek oranda olmasının sebebi proje faaliyetlerinin yoğun olarak programın tek önceliği olan turizm altyapısının geliştirilmesi ana faaliyeti kapsamında yapılan inşaat işlerinden oluşmasıdır. Yaklaşık **4,68 Milyon TL** maliyetle **23 adet** turizm altyapısı faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında yapılan turizm altyapısının ortalama maliyeti **203,33 Bin TL** olmuştur.

Şekil 28 Program Kapsamında Yapılan Harcamaların Bütçesel Dağılımı

İnsan Kaynakları bütçesi %19 oranında bütçe kalemleri arasında yer almaktadır. Programın bütçesinin büyük çoğunluğunu altyapı faaliyetlerinin oluşturması sebebiyle insan kaynakları bütçesi diğer bütçe kalemlerine oranla daha düşük seviyelerde kalmıştır.

Bütçe Kalemleri	Değer(TL)
1. İnsan Kaynakları	1.359.400,37
2. Seyahat	0,00
3. Ekipman ve Malzeme	1.846.465,49
4. Yerel Ofis Maliyetleri	45.073,00
5. Diğer Maliyetler, Hizmetler	3.595.907,99
6. Diğer	392.106,00
7. İdari Maliyetler	16.810,80
8. Genel Toplam	7.255.763,65

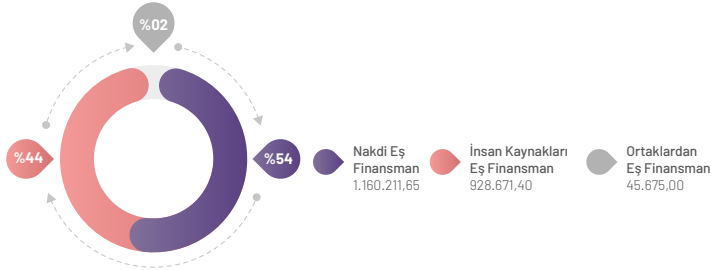
Tablo 11 Program Kapsamında Yapılan Harcamaların Bütçesel Dağılımı

8.9 Proje Uygulamalarında Eş Finansman Kullanımının Değerlendirilmesi

Projelerini başarıyla tamamlayan kurumların eş finansman kaynakları değerlendirildiğinde; yatırım finansmanının tamamını insan kaynakları eş finansmanı ile karşılayan kurumların yoğunlukta olduğu görülmektedir. Projelerini başarıyla tamamlayan kurumların %53'ü eş finansmanlarının tamamını insan kaynakları bütçesinden karşılamıştır. Kurumların %21'i eş finansmanlarının tamamını nakdi eş finansman olarak sağlamışlardır. Eş finansmanını sadece ortaklardan nakdi eş finansman olarak sağlayan kurumların sayısı 1'dir. Kurumların %21'i ise eş finansman ihtiyacını hem insan kaynakları hem de nakdi eş finansman olarak sağlamışlardır.

Kurumların eş finansmanını karşılama konusu kurumların hukuki statülerine göre incelendiğinde; eş finansmanını tamamen insan kaynakları bütçesiyle karşılayan kurumların %50'sinin resmi kurum, %40'nın ise belediye ve birlikler olduğu görülmüştür. Resmi kurumların oranının yüksek olmasının sebebi nakdi eş finansman sağlayamamalarıdır. Eş finansmanını nakdi eş finansman yoluyla karşılayan kurumların çoğunluğu ise %75 oranıyla belediyelerdir.

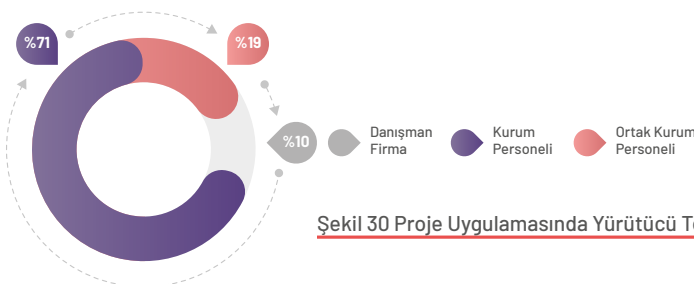
Program kapsamında gerekli olan toplam eş finansmanın %54'ü nakdi eş finansman olarak %44'ü ise insan kaynakları bütçesinden sağlanmıştır.

Şekil 29 Projelerini Başarıyla Tamamlayan Kurumların Eş Finansman Kullanım Verileri

8.10 Projelerin Uygulanmasında Yürütücü Tercihleri

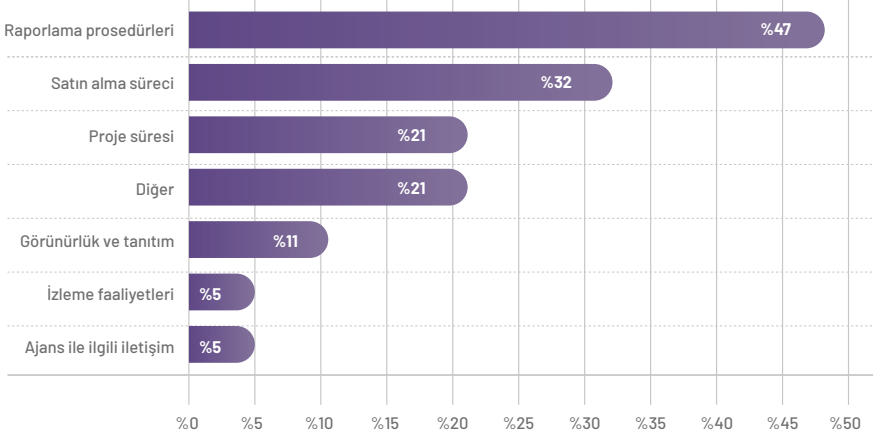
Başarıyla tamamlanan projelerde kurumların yaklaşık %10'unun projelerin yürütülmesinde danışman hizmeti almayı tercih ettiği, %71'inin projelerini kurum çalışanları ile yürüttüğü, %19'unun ise proje uygulama aşamasını ortak kurum personeli ile birlikte yürüttüğü görülmüştür. Projelerin büyük çoğunluğunun kurum personeli ve/veya ortak kurum personeli tarafından yürütülmesi kurumların proje uygulama tecrübesinin artmasına büyük oranda katkı sağlamıştır. Ayrıca ortak kurum personellerinin de uygulama sürecine katılmasıyla proje yürütme kültürünün çarpan etkisi oluşturarak artması sağlanmıştır. Bu sayede, projeler turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi konusunda kurumlar arası işbirliğini artırmıştır. Uygulama sürecini kurum personeli ve/veya ortak kurum personeli ile yürüten kurumların proje yürütme tecrübeleriyle Ajansın veya diğer kurumların destek programlarına kendi imkânlarıyla hazırladığı tespit edilmiştir. Proje uygulama tecrübesinin proje hazırlama sürecine olumlu katkı sağladığı görülmüştür.

Şekil 30 Proje Uygulamasında Yürütücü Tercihleri

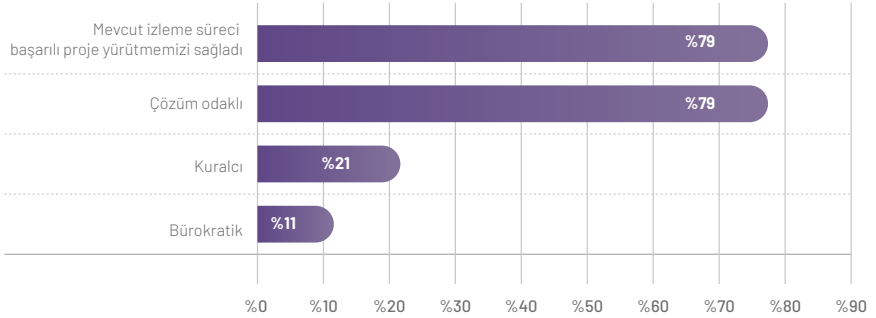
8.11 Proje Uygulama Aşamasında Yararlanıcı Deneyimlerinin Değerlendirilmesi

Yapılan anketlerde yararlanıcıların en fazla zorlandığı uygulama süreçleri sorulduğunda “Satın Alma” ve “Raporlama Prosedürlerinde” zorlandıkları tespit edilmiştir. Yararlanıcılardan proje uygulama safhasının hiçbir aşamasında zorlanmadığını beyan edenlerin oranı ise yaklaşık %5 olarak belirlenmiştir.

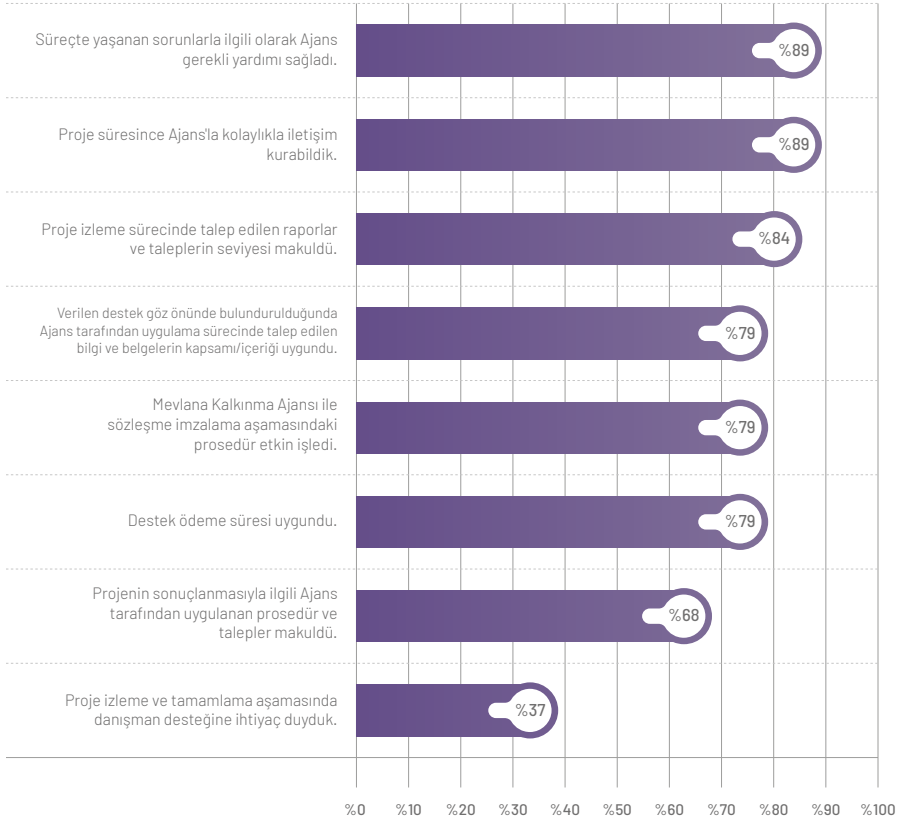
Şekil 31 Proje Uygulama Sürecinde Zorlanılan Safhalar

Ajans uzmanlarının yürütülen izleme faaliyetlerine dair geri bildirim almak amacıyla ankette sorulan değerlendirme sorusuna yararlanıcıların %79'u mevcut izleme sürecinin başarılı proje yürütülmesini sağladığını ve izleme sürecinin çözüm odaklı olduğunu, %21'i kuralcı olduğunu ve %11'i bürokratik olduğunu ifade etmişlerdir.

Şekil 32 İzleme Faaliyetlerinin Yararlanıcılar Tarafından Değerlendirilmesi

Ankete katılan kurumların proje uygulama süreçleri ile ilgili genel olarak edinmiş oldukları deneyimlerle ilgili sorulan soruya yararlanıcıların çoğunlukla pozitif geri bildirim yaptığı görülmüştür. Kurumlar uygulama süreci ile ilgili yapmış olduğu tespitlerde yoğunlukla programın her aşamasında yaşanan sorunlarla ilgili Ajansın gerekli yardımı sağladığını, proje süresince Ajans ile kolaylıkla iletişim kurabildiklerini, proje izleme sürecinde talep edilen raporlar ve taleplerin seviyesinin makul olduğunu, Ajans tarafından uygulama sürecinde talep edilen bilgi ve belgelerin kapsamının/içeriğinin uygun olduğunu, Ajans ile sözleşme imzalama aşamasında prosedürün etkin işlediğini, destek ödeme süresinin uygun olduğunu ve projenin sonuçlanmasıyla ilgili Ajans tarafından uygulanan prosedür ve taleplerin makul olduğunu beyan ettikleri görülmüştür. Yararlanıcılar düşük oranda proje yürütme aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyduklarını belirtmiştir.

Şekil 33 Kurumların Proje Uygulama Süreci İle İlgili Yaptıkları Tespitler

8.12 Tespitler

1. Proje yararlanıcılarının, başvuruda talep ettikleri destek miktarının %89'u ile sözleşme imzaladıkları, yine %89'u ile de projelerini gerçekleştirebildikleri görülmüştür. Yararlanıcıların talep ettikleri destek miktarlarının bütçe revizyonları ile değiştirilmesi isabetli olmuştur.
2. Kamu kurumlarının projelerinde faaliyetlerin gerçekleşme süreleri ve süre uzatım talepleri değerlendirildiğinde, en makul uygulama süresinin 12-18 ay arasında olduğu görülmüştür.
3. Zeyilname taleplerine bakıldığında en çok süre uzatımı ve bütçe revizyonu talep edildiği görülmüştür. Zeyilnamelerin bu konularda yoğunlaşması projelerin başlangıç aşamasında iyi tasarlanmadığını ve bu sebeple proje yazımı konusunda yararlanıcıların daha fazla eğitime ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.
4. Programın uygulama sürecinde projelerini tamamlama konusunda en başarılı kurumlar belediyeler olmuştur.
5. Destek almaya hak kazanan kurumlar hukuki statülerine göre incelendiğinde, destek programına en fazla oranla resmi kurumların başvuru yaptığı ancak belediyelerin en fazla oranla destek almaya hak kazandığı görülmüştür.
6. Programa kurumların yoğun bir biçimde çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuru yaptığı ve yine destek almaya hak kazananlar arasında çevre düzenlemesi faaliyetinden başvuranların yoğunlukta olduğu görülmüştür.

7. Programda gerçekleşen maliyetlerin %25'inin makine ve ekipman alımına yönelik olduğu, %50'sinin ise diğer maliyetler ve hizmetlerden oluştuğu görülmüştür. Diğer maliyet ve hizmetler bütçesinin bütçe kalemleri içinde yüksek oranda olmasının sebebi proje faaliyetlerinin yoğun olarak programın tek önceliği olan turizm altyapısının geliştirilmesi ana faaliyeti kapsamında yapılan inşaat işlerinden oluşmasıdır.
8. İnsan kaynaklarına ait destek bütçesinin ise %19 oranında olduğu görülmüştür. Bu oran büyük çoğunlukla projelerin eş finansmanının sağlanması amacıyla bütçede yer almaktadır.
9. Programın ana hedefinin turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi olması ve program performans göstergeleri arasında yeni istihdam olmamasına rağmen destek alan kurumlarda yeni istihdam 176 adet olarak beyan edilmiştir.
10. Programın uygulanmasında gerekli olan toplam eş finansmanın yaklaşık %54'ü nakdi eş finansman olarak %44'ü ise insan kaynakları bütçesinden sağlanmıştır.
11. Proje uygulama süreçleri ile ilgili kurumlardan genellikle olumlu geri bildirimler gelmiştir. Ajansın mevcut izleme sürecinin başarılı proje yürütülmesini sağladığını, izleme faaliyetlerinin çözüm odaklı olduğunu, programın her aşamasında yaşanan sorunlarla ilgili Ajansın gerekli yardımı sağladığını ve Ajans personeli ile kolay iletişim kurulabildiğini beyan eden kurumların yoğunlukta olduğu görülmüştür.

9. PROGRAMIN ETKİ DEĞERLENDİRİLMESİ

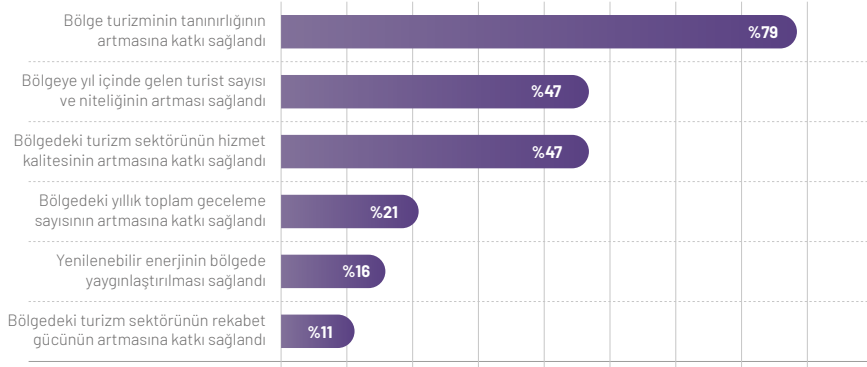
9.1 Programın Dolaylı Etkileri

Program kapsamında 14'ü Konya, 5'i Karaman olmak üzere toplamda 19 proje desteklenerek yaklaşık 4,3 Milyon TL destek sağlanmıştır. Projeler yalnızca proje başvuru sahipleri ile kalmayıp ayrıca projelerde bulunan ortakları ve iştirakçileri de etkileyerek bölgede kapsamlı bir etki yaratılmasını sağlamıştır. Bölgedeki 37 ilçeden 15 tanesine destek sağlanmıştır. İlçeler özelinde değerlendirildiğinde programın etkisinin bölgede önemli bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. Projelerin genel olarak birden fazla ortak ve iştirakçi içermesi ve yine birden fazla sayıda yerleşim yerini kapsayacak şekilde tasarlanmış olması çarpan etkisi göstererek programın başarılı yürütülmesine katkı sağlamıştır.

Ajansın ikinci küçük ölçekli altyapı mali destek programı olan programda 38 proje başvurusundan 22 proje başarılı bulunarak yararlanıcıları ile sözleşme imzalanmış, 19 proje ise başarılı bir şekilde tamamlanmıştır.

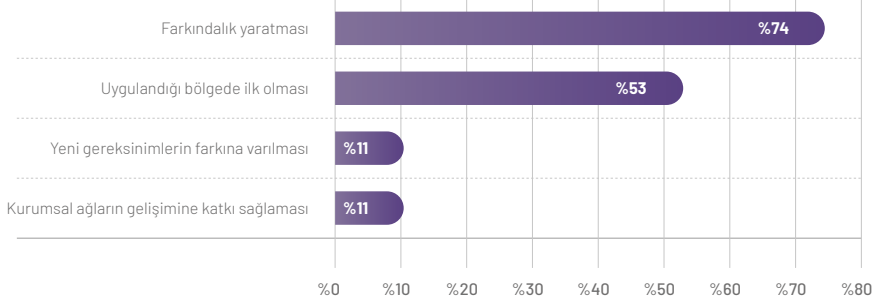
Program kapsamında başarıyla tamamlanan 19 projenin tamamı ile etki değerlendirme anketleri gerçekleştirilerek programın bölgedeki etkisi analiz edilmiştir.

Programın bölgedeki genel etkisini ölçebilmek için ankete katılan yararlanıcılara projelerinin bölgeye etkilerinin neler olduğu sorusu sorulmuştur. Yararlanıcıların %79'u bölge turizminin tanınırlığının artmasına katkı sağlandığını belirtmiştir. Yararlanıcılar %47 oranlarında bölgedeki turizm sektörünün hizmet kalitesinin artmasına katkı sağlandığını ve bölgeye yıl içinde gelen turist sayısı ve niteliğinin arttığını ifade etmiştir. Yararlanıcılar ayrıca bölgedeki toplam geceleme sayısının artmasına, yenilenebilir enerjinin bölgede yaygınlaştırılmasına ve bölgedeki turizm sektörünün rekabet gücünün artmasına katkı sağlandığını belirtmişlerdir.

Şekil 34 Projelerin Bölgeye Etkileri

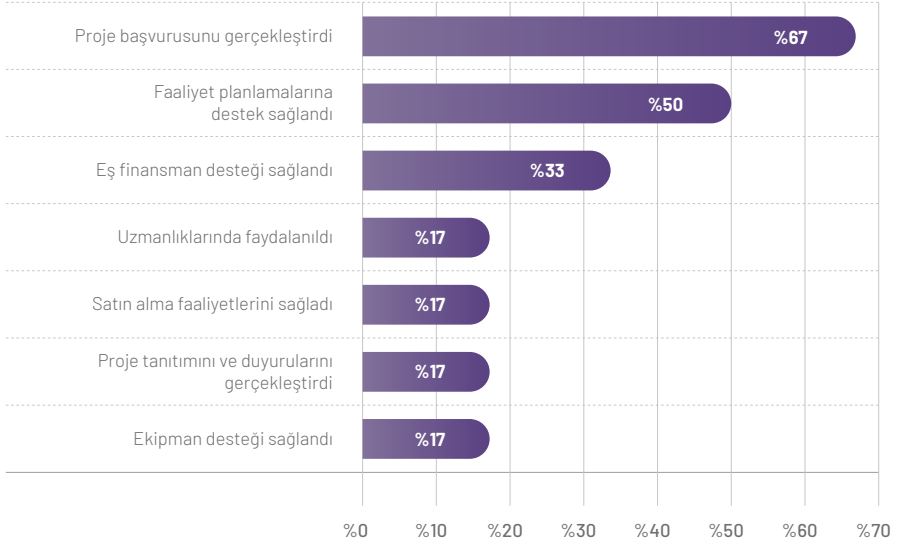
Yararlanıcılara proje kapsamında sağlanan yenilikçi unsurların neler olduğu sorulduğunda, yararlanıcıların %74'ü projelerinin bölgede farkındalık yarattığını, %53'ü uygulandığı bölgede projenin ilk olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca %11 oranlarında yararlanıcılar yeni gereksinimlerin farkına varıldığını ve kurumsal ağların gelişimine katkı sağlandığını belirtmiştir.

Şekil 35 Projeler Kapsamında Sağlanan Yenilikçi Unsurların Dağılımı

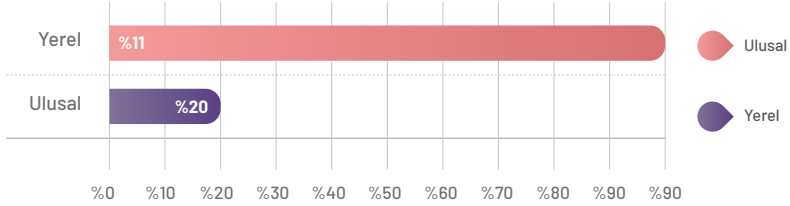
Ankete katılan yararlanıcılara ortak veya iştirakçinin durumu ve projeye katkısının neler olduğu sorulmuştur. %32'si projelerinde en az 1 ortak ve/veya iştirakçi olduğunu %68'i ise herhangi bir ortak veya iştirakçileri olmadığını belirtmiştir. Projelerde ortak ve iştirakçilerin olması programın bölgede çarpan etkisi yaratmasında etkili olmuştur.

Proje ortak ve/veya iştirakçilerin projeye katkısı ayrıntılı olarak incelendiğinde projelerde yararlanıcıların %67'sinin proje başvurusunu ve %50'sinin ise faaliyet planlamalarını ortak ve/veya iştirakçi ile gerçekleştirdiği ifade edilmiştir. %17 oranlarında ise projede ortak ve/veya iştirakçinin uzmanlıklarından faydalanılması, proje tanıtım ve duyurusunun yapılmasını, ekipman desteğinin sağlanması ve satın alma faaliyetlerinin yapılması konularında katkı sağladıkları yararlanıcılar tarafından belirtilmiştir.

Şekil 36 Projede Yer Alan Ortak ve/veya İştirakçinin Katkısı

Yararlanıcılara projenin kurumlarının tanıtım faaliyetlerine katkı sağlayıp sağlamadığı sorulduğunda ankete katılanların %79'u evet cevabını verirken %21'i hayır cevabını vererek katkı sağlamadığını belirtmiştir. Projelerin kurumların tanıtımlarına katkı sağladığını belirten yararlanıcıların tamamı yerel basın ile tanıtıldığını, %20'si ise ulusal basın ile tanıtıldığını belirtmiştir.

Şekil 37 Projelerin Basında Yer Alma Oranı

Ankete katılan yararlanıcılara proje ile kurumlarında ne tür değişikliklerin meydana geldiği sorusu sorulmuştur. Yararlanıcıların %68'i proje yazma ve yürütme kültürlerinin oluştuğunu, %47'si kurumlarının prestijlerinin arttığını ve projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi ve yeteneklerinin arttığını, %42'si kurum içi iletişimlerinin ve işbirliklerinin güçlendiğini, %37'si hizmet çeşitliliği ve kalitesinin arttığını, yeni faaliyet alanlarına girdiğini, kurumlarının tanınırlığının arttığını, %32'si kurum dışı paydaşlarla iletişim ve işbirliklerinin güçlendiğini, faaliyet alanlarına giren sorunları tespit ve analiz etme yeteneklerinin arttığını ve %26'sı ise hedef kitlenin ihtiyaçlarını daha iyi anlayıp analiz edebilecek duruma geldiklerini belirtmiştir. Ankete katılan yararlanıcıların %68'inin Ajansa tekrar başvuru yaptığı göz önünde bulundurulursa; projelerin, proje yazma ve yürütme kültürü oluşturmada yüksek oranda etkili olduğu söylenebilir.

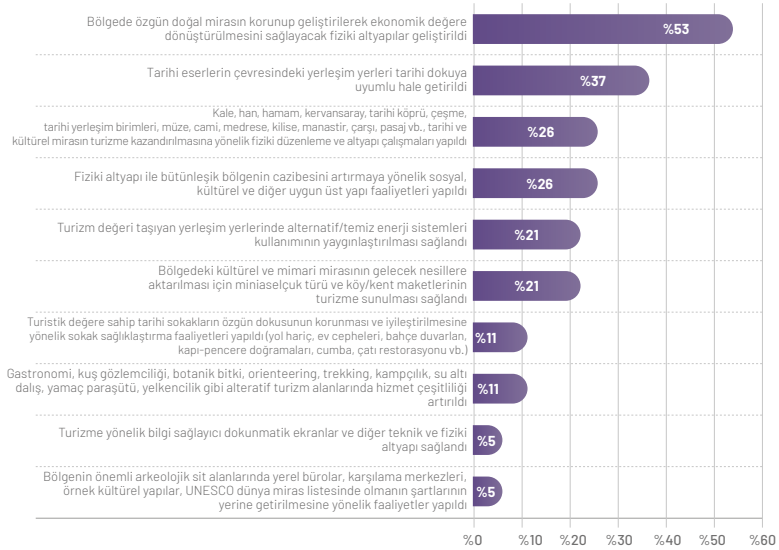

Şekil 38 Proje ile Kurumlarda Meydana Gelen Değişikliklerin Değerlendirilmesi

9.2 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi Önceliğinde Projelerin Etkisi

Program kapsamında tek öncelik olan turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi önceliğinde 19 adet proje başarıyla tamamlanmıştır. Tamamlanan projelerin tamamı ile anket yapılarak programın bölgeye olan etkisi değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Yararlanıcılar ile yapılan anket çalışmasında hedef gruplara yönelik faaliyetler incelendiğinde; faaliyetlerin %53'ünün bölgede özgün doğal mirasın korunup geliştirilerek ekonomik değere dönüştürülmesini sağlayacak fiziki altyapılar geliştirilmesini, %37'sinin tarihi eserlerin çevresindeki yerleşim yerlerinin tarihi dokuya uyumlu hale getirilmesi, %26 oranında tarihi ve kültürel mirasın turizme kazandırılmasına yönelik fiziki düzenleme ve altyapı çalışmaları yapılması ve fiziki altyapı ile bütünleşik bölgenin cazibesini artırmaya yönelik sosyal, kültürel ve diğer uygun üst yapı faaliyetleri yapılmasından oluştuğu belirtilmiştir. Ayrıca, turizm değeri taşıyan yerleşim yerlerinde alternatif/temiz enerji sistemleri kullanımının yaygınlaştırılması ve bölgedeki kültürel ve mimari mirasın gelecek nesillere aktarılması için miniaselçuk türü ve köy/kent maketlerinin turizme sunulması faaliyetlerinin %21 oranlarında gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, turistik değere sahip tarihi sokakların özgün dokusunun korunması ve iyileştirilmesine yönelik sokak sağlıklaştırma faaliyetleri yapılmasının; gastronomi, kuş gözlemciliği, botanik bitki, orienteering, trekking, kampçılık, su altı dalış, yamaç paraşütü, yelkencilik gibi alternatif turizm alanlarında hizmet çeşitliliğinin artırılmasının; bölgenin önemli arkeolojik sit alanlarında yerel bürolar, karşılama merkezleri, örnek kültürel yapılar, UNESCO dünya miras listesinde olmanın şartlarının yerine getirilmesine yönelik faaliyetler yapılmasının ve turizme yönelik bilgi sağlayıcı dokümanlık ekranlar ve diğer teknik ve fiziki altyapı sağlanmasının proje faaliyetleri arasında yer aldığı proje sahipleri tarafından belirtilmiştir.

Şekil 39 Hedef Gruplara Yönelik Faaliyetlerin Değerlendirilmesi

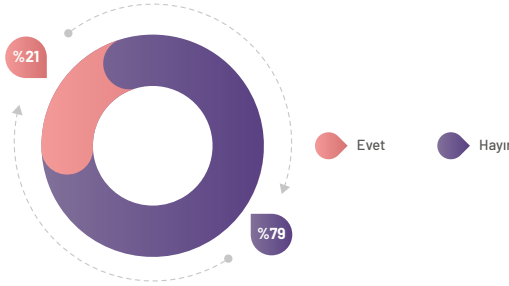
Program kapsamında turizm altyapısının geliştirilmesi amacıyla 2.894.704 metrekare alan düzenlenmiş ve 6 adet yapının restorasyonu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 14 adet yeni turistik tesis açılmış ve 20 adet turistik tesiste fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanmıştır. Turistik tesis kapasitesi %53 oranında ve fiziksel iyileştirme yapılan turistik tesis doluluk oranı ise %17 oranında artış göstermiştir.

Projelerin uygulanmasıyla birlikte bölgede ziyaretçi sayısındaki artış oranı %27 olarak bildirilmiştir. Projeler ile birlikte bölgeye gelen turistlerin geldikleri ülke çeşitliliğindeki artış 27 adet olarak bildirilmiştir. Proje kapsamında turizm sektörüne yönelik iyileştirilen/geliştirilen/yeni alınan araç sayısı 274 ve turist araçlarından faydalanan turist sayısı 7700 olarak bildirilmiştir. Ayrıca, turizm işletmelerindeki karlılığı %7 oranında artış gösterdiği bildirilmiştir.

Projeler kapsamında 2 adet müze, 1 adet mağara ve 1 adet anıt modernize edilmiştir (Unesco Alan Yönetim Merkezi, Selçuklu Medeniyet Müzesi, İvriz Kaya Anıtı ve Manazan Mağarası). Kalite sertifikası alınan ya da belgelendirilen (Bakanlık veya Belediye tarafından) turistik tesis sayısı 2 adet olarak gerçekleşmiştir.

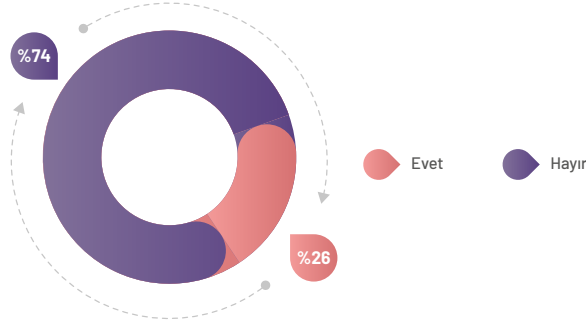
Proje kapsamında turizm sektörüne kazandırılan mekânlarda gerçekleştirilen kültürel, sanatsal ve folklorik faaliyet sayısı 49 adet olarak gerçekleşmiştir. Projeler kapsamında 1 adet tanıtım- bilgilendirme ofisi oluşturulmuştur. Bu proje program önceliği ile ilgili olmadığı halde başarılı projeler arasında kabul edilmiştir.

Anket çalışmasında yararlanıcılara projeleri kapsamında eğitim verilir verildiği sorulmuştur. Yararlanıcıların %79'u eğitim verildiğini belirtirken projeleri kapsamında eğitim verildiğini ifade edenlerin oranı %21 olmuştur. Toplamda **467** kişiye **1.176** saat eğitim verilmiştir.

Şekil 40 Projeler Kapsamında Eğitim Verilme Oranı

Anket çalışmasında yararlanıcılara projeleri kapsamında yeni istihdam olup olmadığı sorulmuştur. Yeni istihdam yapıldığını ifade edenlerin oranı **%26** seviyesinde kalmıştır. Program performans göstergeleri arasında yeni istihdam olmamasına rağmen yararlanıcılar tarafından toplamda istihdam edildiği beyan edilen kişi sayısı **176** adet olmuştur.

Şekil 41 Projeler Kapsamında Gerçekleştirilen Yeni İstihdam Oranı

Anket çalışmasında yararlanıcılara projelerinin sonunda elde edilen kazanımlar sorulmuştur. Yararlanıcıların %63'ü projelerinin tarihi ve kültürel turizm altyapısını geliştirdiğini, %32'si eko-turizm altyapısını geliştirdiğini ve bölgenin doğal ve kültürel mirasının korunduğunu, %21'i ise turizm yatırımları artarak bölge halkının turizmden elde ettiği gelir seviyesinin arttığını belirtmiştir. Bölgeye gelen yerli ve/veya yabancı turist sayısını arttırdığını ifade edenlerin oranı ise %16 seviyesinde olmuştur. Ancak, agro turizm altyapısının geliştiğini ve bölgenin sosyo ekonomik yapısının güçlenerek bölgenin başka bölgelere göç vermesinin azaldığını ifade edenlerin oranı %11 ve konaklama gün sayısının arttığını belirtenlerin oranı ise %5 seviyesinde kalmıştır.

Şekil 42 Altyapı Projelerinde Proje Sonucunda Elde Edilen Kazanımların Değerlendirilmesi

9.3 Tespitler

1. Bölgedeki 37 ilçeden 15 tanesine destek sağlanmış böylelikle hiç proje yürütmemiş olan kurumlar dahi proje yürüterek proje deneyimi kazanmış ve o bölgedeki insanların bilinçlendirilmesini sağlamıştır.
2. Projelerin bölgeye katkısı en fazla bölge turizminin tanınırlığının artmasına ve bölgedeki turizm sektörünün hizmet kalitesinin artmasına katkı sağlaması yönünde olmuştur.
3. Projelerin genel olarak birden fazla ortak ve iştirakçi içermesi ve yine birden fazla sayıda yerleşim yerini kapsayacak şekilde tasarlanmış olması çarpan etkisi göstererek programın başarılı yürütülmesine katkı sağlamıştır.
4. Projelerini başarıyla tamamlayan bazı kurumlar için bölgede yapılan ilk proje uygulaması olmasının da etkisiyle programın bölgede farkındalığı arttırdığı, yeni gereksinimlerin farkına varılmasını sağladığı ve kurumsal ağların gelişimine katkı sağladığı görülmüştür.
5. Programın bölge tanıtımında hem yerel hem de ulusal bazda etkili olduğu tespit edilmiştir.
6. Program ile hiç proje yürütmemiş kesimlere ulaşılarak bu kişilerde proje yazma ve yürütmek kültürünün oluşturulması sağlanmış olup kurumların proje konusuna giren alanda teknik bilgi ve yetenekleri artarken kurumların prestijlerinin arttığı görülmüştür.
7. Tamamlanan projeler kapsamında toplamda 467 kişiye 1.176 saat eğitim verilmiştir.
8. Projeler kapsamında toplamda istihdam edildiği beyan edilen kişi sayısı 176 kişi olarak gerçekleşmiştir.
9. Turizm altyapısının geliştirilmesi amacıyla 2.894.704 metrekare alan düzenlenmiş ve 6 adet yapının restorasyonu gerçekleştirilmiştir.
10. Tamamlanan projeler kapsamında 14 adet yeni turistik tesis açılmış ve 20 adet turistik tesiste fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanmıştır.
11. Turistik tesis kapasitesi %53 oranında ve fiziksel iyileştirme yapılan turistik tesis doluluk oranı ise %17 oranında artış göstermiştir.
12. Projelerin uygulanmasıyla birlikte bölgede ziyaretçi sayısındaki artış oranı %27 olmuştur.
13. Projeler ile birlikte bölgeye gelen turistlerin geldikleri ülke çeşitliliğindeki artış 27 adet olarak belirtilmiştir.
14. Turizm işletmelerindeki karlılığın %7 oranında artış gösterdiği bildirilmiştir.
15. Projeler kapsamında 2 adet müze, 1 adet mağara ve 1 adet anıt modernize edilmiştir.
16. Proje kapsamında turizm sektörüne kazandırılan mekânlarda gerçekleştirilen kültürel, sanatsal ve folklorik faaliyet sayısı 49 olarak gerçekleşmiştir.
17. Projeler kapsamında 1 adet tanıtım- bilgilendirme ofisi oluşturulmuştur. Bu proje program önceliği ile ilgili olmadığı halde başarılı projeler arasında kabul edilmiştir.

10. PROGRAMIN İLGİLİLİK DEĞERLENDİRMESİ

10.1 Program Önceliği ve Bölge Planı İlgililik Değerlendirmesi

Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programının genel amacı, TR52 (Konya-Karaman) Düzey 2 bölgesinde turizmin çeşitlendirilmesi ve turizm altyapısının güçlendirilmesi yolu ile bölge cazibesinin ve rekabetçiliğinin artırılmasıdır.

Bu teklif çağırısı kapsamında program önceliği;

- Öncelik 1: Bölgede konaklama gün sayısının artırılmasına hizmet eden turizme yönelik altyapı faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi şeklinde belirlenmiştir.

Bu program Öncelik 1 kapsamında turizm altyapı faaliyetleri ile sınırlandırılmıştır.

2010-2013 TR52 Konya-Karaman Bölge Planında vizyon olarak “Kaynaklarını etkin ve çevreye duyarlı kullanan, sosyo-kültürel yapısı güçlü, rekabetçilik temelinde sürekli gelişen lider bir bölge olmak” vizyonu ortaya konulmuş ve bu vizyona ulaşmak adına beş temel tematik eksen belirlenmiştir. Bunlar;

E1. Bölgenin rekabetçilik düzeyinin artırılması

E2. İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ve istihdamın artırılması

E3. Sosyo-kültürel yapının güçlendirilmesi

E4. Doğal kaynakların sürdürülebilirliğinin sağlanması

E5. Bölgenin cazibesinin artırılmasıdır.

Ayrıca her bir eksenin altında öncelikler ve stratejiler belirlenmiştir. 2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, Mevlana Kalkınma Ajansı 2011 Yılı Çalışma Programı ile Ajans uzmanlarının bölgedeki sektör temsilcileriyle yapmış oldukları çalıştaylar ve saha çalışmaları sonucunda elde edilen veriler çerçevesinde hazırlanan 2010-2013 Bölge Planında belirtilen hedef ve öncelikler göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Program öncelikleri ve plan öncelikleri tek tek incelendiğinde ise şu tablo ortaya çıkmaktadır:

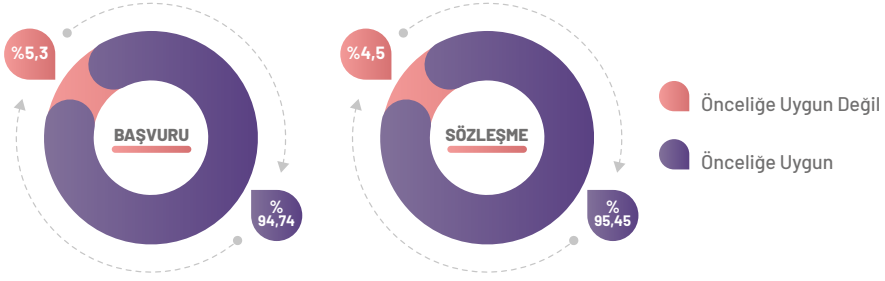
Şekil 43 Öncelikler ile Bölge Planı İlişkisi

Genel olarak baktığımızda 2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, “bölgenin cazibesinin artırılması” eksenine doğrudan hizmet etmektedir.

2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı, program öncelikleri ve kapsamı doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarına yönelik olarak turizm çeşitliliğinin artırılması, bölgedeki konaklama gün sayısını artırılarak bölgeye yerli ve yabancı turist çekilmesinin sağlanması, turistlere yönelik farklı sosyal alanların oluşturulması, tarihi, doğal ve kültürel değerlerin

korunması, sürdürülebilirliğinin sağlanması ve bu amaca yönelik yenilenmesi gibi birçok yönde avantaj sağlamayı amaçlamaktadır.

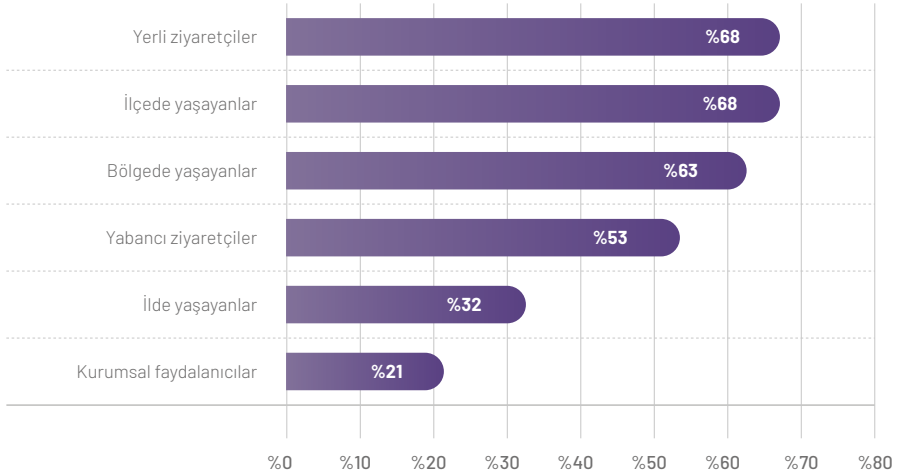
Bu program kapsamında destek almaya hak kazanarak projelerini başarıyla tamamlayan 19 kurumun tamamı programda belirlenen tek öncelik kapsamında başvuru yapmıştır. Ancak programa yapılan başvurular arasında 2 adet projenin, sözleşme imzalanan projeler arasında ise 1 adet projenin program önceliği ile ilgili olmadığı tespit edilmiştir.

Şekil 44 Projelerin Program Önceliği İlgililik Değerlendirmesi

10.2 Projelerdeki Hedef Gruplar ve Ulaşılan Hedeflerin İlgililik Değerlendirmesi

Yararlanıcılar ile yapılan anket çalışmasında yararlanıcılara projelerinin hedef gruplarının kimler olduğu sorulmuştur. Genel olarak yerli ve yabancı ziyaretçiler; ilçede, ilde ve bölgede yaşayanlar ile kurumsal faydalanıcılardan oluştuğu belirtilmiştir. Projelerin hedef gruplarının seçiminin, program önceliği ve bölge planı tematik hedefleri ile uyumlu olduğu görülmüştür.

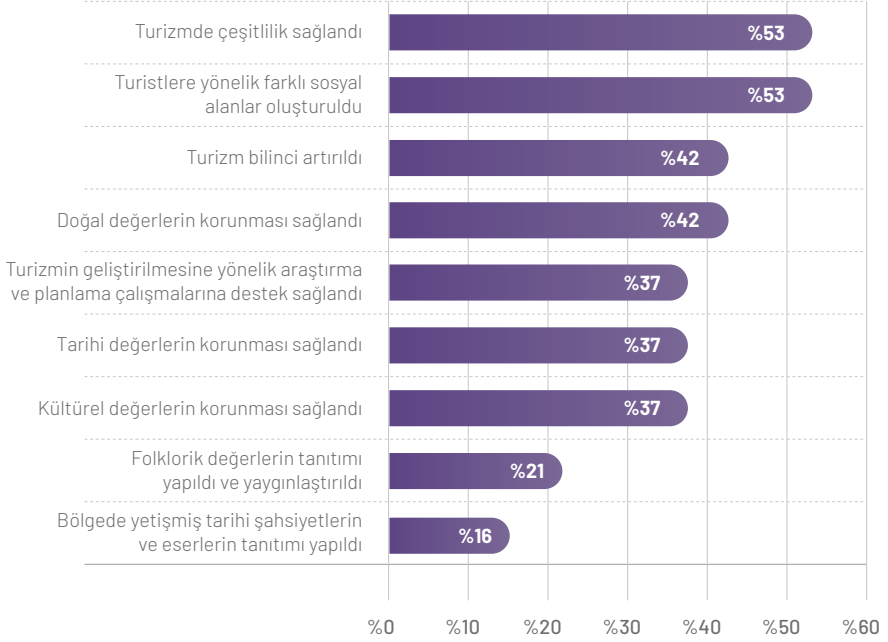

Şekil 45 Projelerdeki Hedef Grupların Oranı

Yararlanıcılar ile yapılan anket çalışmasında yararlanıcılara projeleri gerçekleşmesi sonucunda hangi hedeflere ulaşıldıkları sorulmuştur. %53 oranlarında turizmde çeşitliliğin sağlandığı ve turistlere yönelik farklı sosyal alanlar oluşturulduğu belirtilmiştir. %42 oranlarında turizm bilincinin artırıldığı ve doğal değerlerin korunmasının sağlandığı ifade edilmiştir. %37 oranlarında tarihi ve kültürel değerlerin korunmasının sağlandığı ve turizmin geliştirilmesine yönelik araştırma ve planlama çalışmalarına destek sağlandığı

bildirilmiştir. Projelerin tamamlanması ile ulaşılan hedefler arasında folklorik değerlerin tanıtımının yapılması ve yaygınlaştırılması %21, bölgede yetişmiş tarihi şahsiyetlerin ve eserlerin tanıtımının yapılması ise %16 seviyesinde kalmıştır. Projelerin gerçekleşmesi sonucunda ulaşılan hedefler ile program önceliği ve bölge planı tematik hedeflerinin uyumlu olduğu görülmüştür.

Turizmde çeşitliliğin sağlanması, turistlere yönelik farklı sosyal alanlar oluşturulması ve doğal değerlerin korunmasının sağlanması hedeflerine ulaşıldığının yüksek oranda belirtilmesi, projelerin 2010-2013 Bölge Planı Hedeflerine büyük oranda uygun olarak seçildiğini ve programın başarılı bir şekilde tamamlandığını göstermektedir.

Şekil 46 Tamamlanan Projelerde Hedeflerin Değerlendirilmesi

10.3 Tespitler

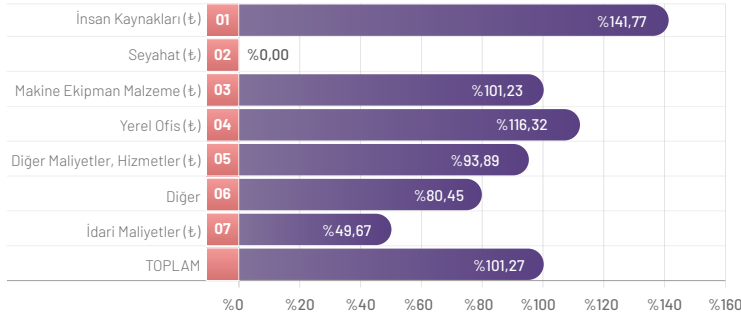
1. Program kapsamında başarı ile tamamlanan projelerde bölge planı tematik hedefleri ile uyumlu faaliyetler gerçekleşmiştir.
2. Program önceliği bölge planı ile ilgilidir. Program önceliğinin 2010-2013 Bölge Planı Tematik Hedeflerini doğrudan ana hedef olarak belirlediği görülmüştür.
3. Programa yapılan başvurular arasında 2 adet projenin, sözleşme imzalanan projeler arasında ise 1 adet projenin program önceliği ile ilgili olmadığı tespit edilmiştir.
4. Projelerin hedef gruplarının seçiminin, program önceliği ve bölge planı tematik hedefleri ile uyumlu olduğu görülmüştür.
5. Projelerin gerçekleşmesi sonucunda ulaşılan hedefler ile program önceliği ve bölge planı tematik hedeflerinin uyumlu olduğu görülmüştür.

11. PROGRAMIN VERİMLİLİK DEĞERLENDİRİLMESİ

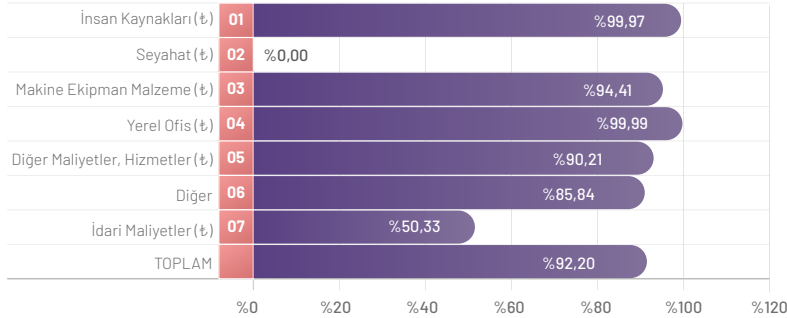
11.1 Projelerde Bütçe ve Destek Kullanım Verimliliğinin Değerlendirilmesi

Programda kullanılan bütçe tertipleri ve kalemleri, Kalkınma Ajansları meri mevzuatında belirlenen bütçe formatına göre uygulanmıştır. Bu formata göre proje bütçeleri, insan kaynakları, seyahat, makine ekipman, yerel ofis, diğer maliyetler hizmetler, diğer ve idari maliyetlerden oluşmaktadır. Projelerini başarıyla tamamlayan kurumların proje bütçelerini kullanım oranları, sözleşmeye bağlanan bütçe miktarının çok az üzerinde %101 gibi bir oranla gerçekleşmiştir. Programda idari maliyetler %50 oranla en az gerçekleşmenin olduğu bütçe kalemi olmuştur. Seyahat bütçesi ise program kapsamında kullanılmamıştır.

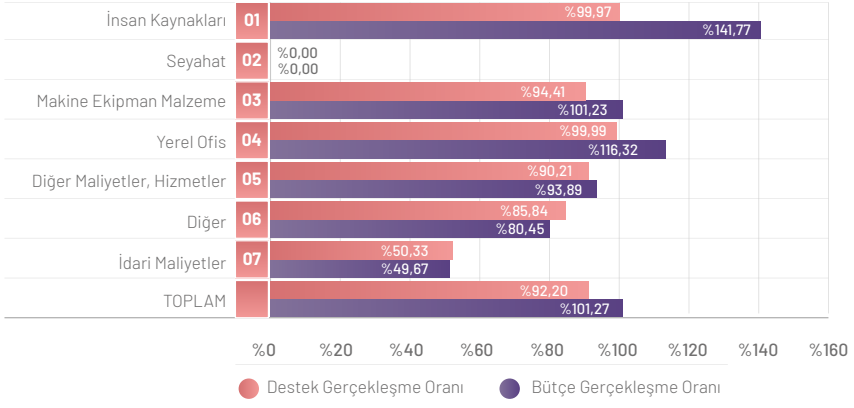
Şekil 47 Tamamlanan Projelerde Bütçe Gerçekleşme Oranları

Tamamlanan projelerde gerçekleşen destek tutarları incelendiğinde; programda kullandırılan destek tutarının sözleşmeye bağlanan destek tutarına oranının %92 oranında olduğu görülmüştür. Programda en az destek gerçekleştirmeleri, %50 oranla idari maliyetler bütçesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 48 Tamamlanan Projelerde Destek Gerçekleşme Oranları

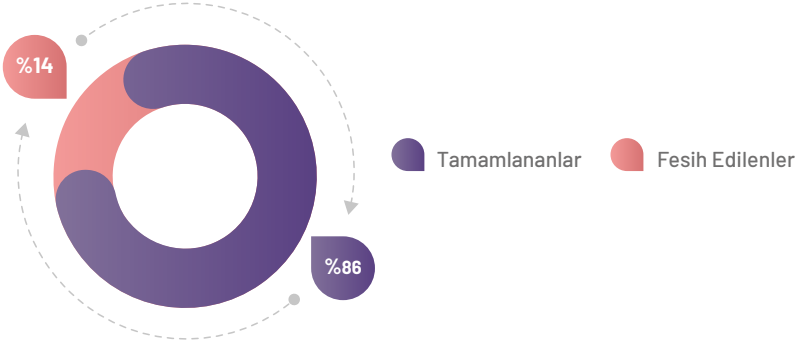
Programda gerçekleşen bütçe ve destek oranları birlikte incelendiğinde, sözleşmeye bağlanan bütçe ve destek oranları ile gerçekleşen bütçe ve destek oranları arasında %6 oranında bir sapmanın meydana geldiği görülmektedir. Bütçe revizyonlarının isabetli olması ve çeşitli sebeplerle ortaya çıkan uygun olmayan maliyetlerin oluşumunun düşük miktarlarda olması başarılı bir destekleme yapıldığının göstergesidir. Böylelikle bütçeler arasında çok fark oluşmamış tüm bütçelerin başvuru aşamasında tasarlandığı gibi uygulanabilmesi sağlanmıştır.

Şekil 49 Tamamlanan Projelerde Bütçe ve Destek Gerçekleşme Oranları

11.2 Projelerde Planlama ve Yürütme Verimliliğinin Değerlendirilmesi

Programda sözleşmeye hak kazanan proje yararlanıcılarının bazıları sözleşme imzalandıktan sonra (fesih) proje uygulamasından vazgeçmişlerdir. Sözleşmesini imzalayıp belirli nedenlerden dolayı sözleşmesini fesih edenlerin sayısı 3 adettir. Programda fesih sayısının az olması programın büyük oranda başarı ile tamamlandığını göstermektedir. Sözleşmelerini fesheden kurumların teknik sorunlardan kaynaklı fesih talebinde bulunduğu görülmektedir.

Şekil 50 Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Tamamlanma Durumları

Programda gerçekleşen fesih taleplerinden dolayı kullanılamayan destek tutarı oluşmuştur. Ajansların uygulama döneminde tabi oldukları mevzuata göre, sözleşme imzalanmadan önce feragat edilen projelerdeki destek tutarları yedek projelerde değerlendirilebilirken, sözleşmelerin imzalanmasından sonra kullanılamayan proje bütçeleri programdaki yedek projelerde kullanılamamaktadır. Kullanılamayan bu bütçe diğer mali destek programlarının bütçelerine aktarılmaktadır. Gerçekleşen 3 adet fesihden dolayı programda yaklaşık 989 bin TL destek kullanılamamıştır. Bu tutar sözleşmeye bağlanan destek tutarının %17'sine tekabül etmektedir.

Fesih Gerekçeleri	Fesih Sayısı	Yüzdesi
Proje Kapsamında Gerekli İzinlerin Alınamaması	2	%67
Teknik Sorunlar	1	%33
Genel Toplam	3	%100

Tablo 12 Program Kapsamında Talep Edilen Fesih Gerekçelerinin Dağılımı

Program süresince 18 adet zeyilname talebi gelmiştir. Zeyilnameler bütçe değişikliği, ortak eklenmesi, süre uzatımı, faaliyet değişikliği, hukuki statü değişikliği ve proje uygulama yeri değişikliği hususlarında talep edilmiştir. Söz konusu zeyilnamelerin %33'ünü bütçe revizyonu, %28'ini süre uzatımı, %11'ini hem süre uzatımı hem de bütçe revizyonu ve %6'shar oranda ortak eklenmesi, faaliyet değişikliği, hukuki statü değişikliği, proje uygulama yeri değişikliği ve bütçe revizyonu oluşturmaktadır. Proje başına düşen ortalama zeyilname sayısı 0,82 adet olmuştur.

Zeyilname gerekçesi	Zeyilname sayısı
Bütçe Revizyonu	6
Ortak Eklenmesi	1
Süre Uzatımı	5
Faaliyet Değişikliği	1
Hukuki Statü Değişikliği	1
Bütçe Revizyonu ve Süre Uzatımı	2
Bütçe Revizyonu ve Proje Uygulama Yeri Değişikliği	1
Bütçe Revizyonu ve Faaliyet Değişikliği	1
Toplam	18
Proje Başına Düşen Zeyilname	0,82

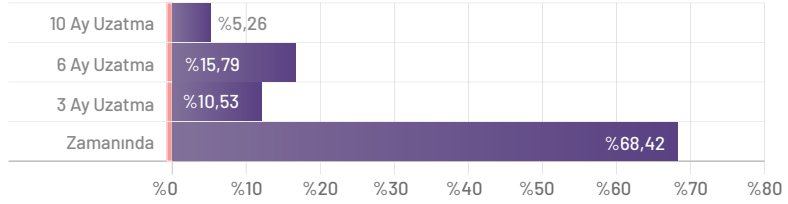
Tablo 13 Zeyilname Sayıları ve Zeyilname Nedenleri

Zeyilname gerekçelerinden birisi olan süre uzatımına ilişkin değerlendirme yapıldığında, tamamlanan projelerde, başvurularda proje sürelerinin ortalamasının 12,79 ay olduğu uygulama sonunda proje sürelerinin ortalamasının 14,58 aya çıktığı görülmüştür.

Ortalama Başvuru Süresi	Ortalama Gerçekleşen Süre	En Büyük Gerçekleşen Süre	En Küçük Gerçekleşen Süre	En Büyük Başvuru Süre	En Küçük Başvuru Süresi
12,79	14,58	24	6	24	6

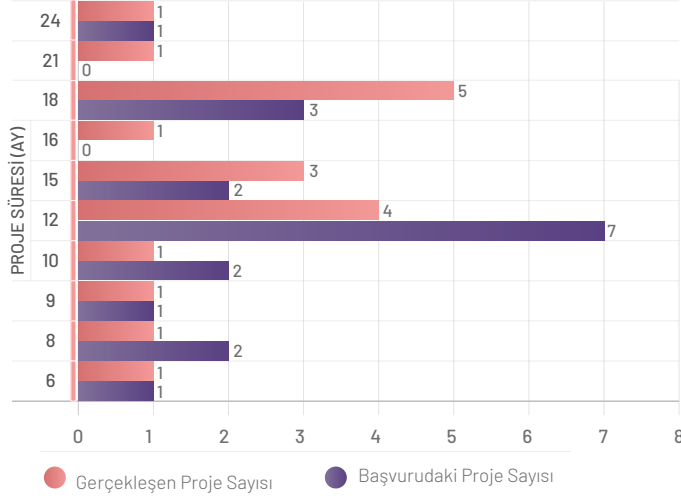
Tablo 14 Proje Sürelerine İlişkin İstatistikler(Ay)

2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Mali Destek Programı kapsamında tamamlanan projelerin süreleri 6-24 ay arasında değişiklik göstermektedir. Projelerin %68'i başvuru sırasında belirlenen sürelerde tamamlanmıştır. Başvuru esnasında projelerini kısa zamanda bitirebileceğini öngören yararlanıcıların %32'sinin ise uygulama sürecinde faaliyetlerini tamamlayamadıkları ve süre uzatım talep ettikleri görülmüştür.

Şekil 51 Tamamlanan Projelerde Süre Değişim Oranları

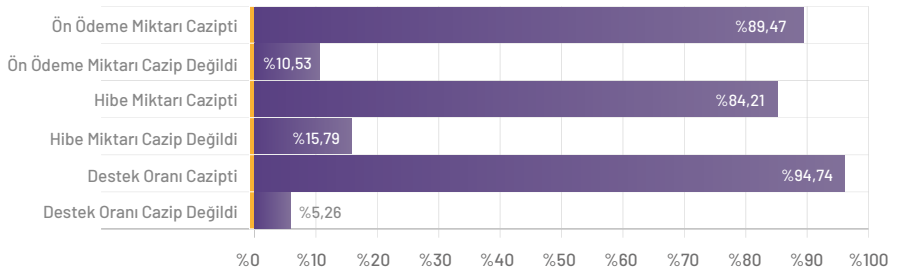
Yararlanıcıların yaklaşık %37'si proje süresini 12 ay olarak tasarlamışlardır. Gerçekleşme süreleri incelendiğinde, gelen süre uzatım talepleri ile birlikte 12 ayda projelerini bitiren kurum sayısının azalış gösterdiği ve oransal olarak yaklaşık %21'e düştüğü anlaşılmıştır. Proje süre uzatma talepleri, başvuru proje süreleri 8 ile 18 ay arasında olan yararlanıcılardan gelmiştir.

Şekil 52 Tamamlanan Projelerin Sürelerindeki Değişim

11.3 Proje Uygulama Aşamasında Ajans Desteğinin Finansal Değerlendirilmesi

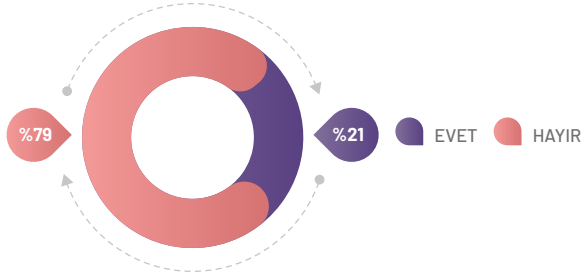
Ajans desteğinin finansal açıdan değerlendirilebilmesi için destek alan kurumlara destek oranı, hibe miktarı ve ön ödeme miktarının cazip olup olmadığı sorulmuştur. Yararlanıcıların yaklaşık %95'i destek oranının cazip olduğunu, %84'ü hibe miktarının cazip olduğunu, yaklaşık %89'u ise ön ödeme miktarının cazip olduğunu

Şekil 53 Tamamlanan Projelerin Finansal Değerlendirilmesi

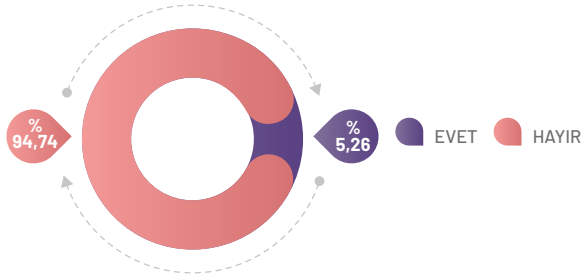
bildirmiştir. Ön ödeme miktarının cazip olmadığı iki proje, hibe miktarının cazip olmadığı üç proje ve destek oranının cazip olmadığı bir proje yararlanıcısı tarafından söylenmiştir.

Yapılan ankette yararlanıcılara projelerinde kurulan tesislerden gelir elde edilip edilmediği sorulmuştur. Yararlanıcıların %21'i kurulan tesislerden gelir elde edildiğini belirtirken, %79'u gelir elde edilmediğini beyan etmiştir. Bir adet proje yararlanıcısı gelir tutarı belirtmemiş, üç adet projeden elde edilen gelir toplamı yaklaşık 1,1 milyon TL olarak ifade edilmiştir.

Şekil 54 Tamamlanan Projelerde Yapılan Tesislerden Gelir Elde Etme Durumu

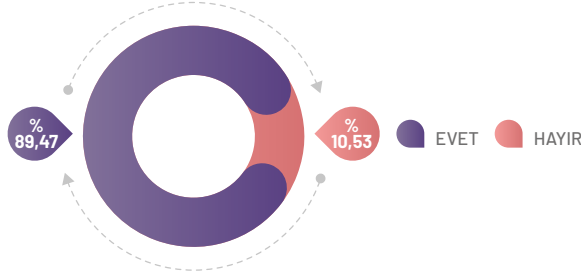
Yapılan ankette yararlanıcılara Ajans desteği olmadan projelerinin daha düşük maliyetle yapılıp yapılamayacağı sorulduğunda, yararlanıcıların yaklaşık %95'i projelerini Ajans desteği olmadan daha düşük maliyet ile yapılamayacağını belirtmiştir. Sadece bir proje yararlanıcısı daha düşük maliyetle yapılabileceğini belirtmiştir. Büyük çoğunlukla daha düşük maliyetle yapılamayacağını söylemesi Ajans desteğinin bölgedeki etkinliğinin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Şekil 55 Projelerin Ajans Desteği Olmadan Daha Düşük Maliyet ile Yapılıp Yapılamama Durumunun Değerlendirilmesi

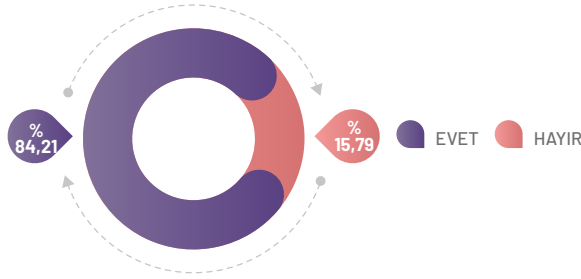
11.4 Projelerde Kaynakların Verimli Kullanımının ve Alınan Ekipmanların Değerlendirilmesi

Destek alan kurumların projelerinin kaynakların verimli kullanımına katkı sağlayıp sağlamadığı sorusuna yaklaşık %89 oranda olumlu cevap verildiği görülmüştür. Yüksek oranda olumlu cevap verilmesi Ajansın, desteğin bölgedeki ihtiyaca göre etkin şekilde dağıtılmasına öncü olması ve kaynakların doğru yere harcanmasına katkı sağlaması olarak değerlendirilebilir.

Şekil 56 Tamamlanan Projelerde Kaynakların Verimli Kullanımının Değerlendirilmesi

Yapılan ankette proje yararlanıcılarına Ajans desteğinin alınan ekipmanların daha kaliteli olmasında etkili olup olmadığı sorulmuştur. Yararlanıcılar yaklaşık %84 oranında daha kaliteli olmasını sağladığını belirtmiştir.

Şekil 57 Ajans Desteğinin Alınan Ekipmanların Daha Kaliteli Olmasında Etkisinin Değerlendirilmesi

11.5 Tespitler

1. Programda sözleşmeye bağlanan projelerin %86'sı başarıyla tamamlanmıştır. Sözleşmeye bağlanan desteğin yaklaşık %83'ü başarıyla tamamlanan projelere kullanılmıştır.
2. Projelerin %68'i zamanında tamamlanmıştır. Proje sürelerini uzatma talebinde bulunanlar başvuru aşamasında projelerini kısa sürede bitirebileceklerini planlayan proje sahiplerinde gelmiştir.
3. Projelerini başarıyla tamamlayan proje sahipleri yüksek oranda; hibe miktarı, destek oranı ve ön ödeme miktarının cazip olduğunu belirtmiştir.
4. Yararlanıcıların %21'i kurulan tesislerden gelir elde edildiğini belirtmiştir. Üç adet projeden elde edilen gelir toplamı yaklaşık 1,1 milyon TL olarak ifade edilmiştir.
5. Projelerini başarıyla tamamlayanların %95'i Ajans desteği ile projelerini daha düşük maliyetle yaptıklarını ifade etmiştir.
6. Projelerini başarıyla tamamlayanların %89'u projelerinin kaynakların verimli kullanımına katkı sağladığını belirtmiştir.
7. Projelerini başarıyla tamamlayanların %84'ü Ajans desteğinin alınan ekipmanların daha kaliteli olmasında etkili olduğunu belirtmiştir.

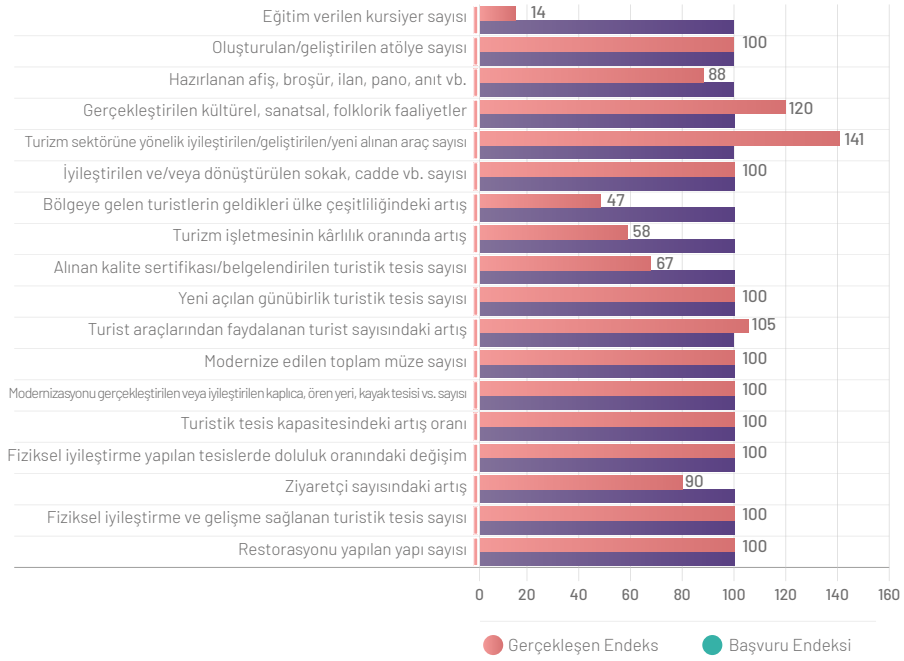

12. PROGRAMIN ETKİLİLİK DEĞERLENDİRİLMESİ

12.1 Projelerde Performans Gerçekleşmelerinin Değerlendirilmesi

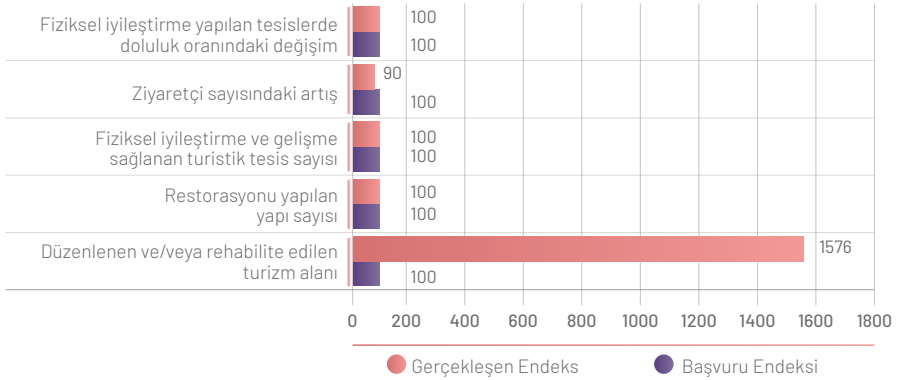
Başvuru rehberinde program düzeyi performans göstergesi olarak 5 adet ve proje düzeyi performans göstergesi olarak 21 adet performans göstergesi belirlenmiştir. Program düzeyinde performans göstergeleri; düzenlenen ve/veya rehabilite edilen turizm alanı, restorasyonu yapılan yapı sayısı, fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanan turistik tesis sayısı, ziyaretçi sayısındaki artış, fiziksel iyileştirme yapılan tesislerde doluluk oranındaki değişim olarak belirlenmiştir. Proje düzeyinde belirlenen gösterge setinin çok geniş olması ve yararlanıcıların proje başvurularında performans göstergelerini doğru olarak tercih etmemesi, programın performans ölçümünü zorlaştırmıştır.

Turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi önceliğindeki projeler kapsamında kullanılabilecek tüm göstergeler; düzenlenen ve/veya rehabilite edilen turizm alanı, restorasyonu yapılan yapı sayısı, fiziksel iyileştirme ve gelişme sağlanan turistik tesis sayısı, ziyaretçi sayısındaki artış, fiziksel iyileştirme yapılan tesislerde doluluk oranındaki değişim, turistik tesis kapasitesindeki artış oranı, modernizasyonu gerçekleştirilen veya iyileştirilen kaplıca, ören yeri, kayak tesisi vs. sayısı, modernize edilen toplam müze sayısı, turist araçlarından faydalanan turist sayısındaki artış, yeni açılan günübirlik turistik tesis sayısı, alınan kalite sertifikası/belgelendirilen turistik tesis sayısı, turizm işletmesinin kârlılık oranında artış, bölgeye gelen turistlerin geldikleri ülke çeşitliliğindeki artış, iyileştirilen ve/veya dönüştürülen sokak, cadde vb. sayısı, turizm sektörüne yönelik iyileştirilen/geliştirilen/yeni alınan araç sayısı, gerçekleştirilen kültürel, sanatsal, folklorik faaliyetler, hazırlanan afiş, broşür, ilan, pano, anıt vb. oluşturulan/geliştirilen atölye sayısı ve eğitim verilen kursiyer sayısı olarak belirlenmiştir.

Şekil 58 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi Projelerinin Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Oranları

Program kapsamında destek almaya hak kazanıp başarıyla tamamlanan altyapı projeleri kapsamında yapılan performans gerçekleşmesi değerlendirilmesinde, program ve proje düzeyinde belirlenen performans göstergelerine büyük oranda ulaşıldığı görülmektedir. Özellikle düzenlenen ve/veya rehabilite edilen turizm alanı performans göstergesinin hedeflenenin çok üzerinde gerçekleşmesi program hedeflerine büyük oranda ulaşıldığını göstermektedir. Ancak proje düzeyinde belirlenen bazı performans göstergelerinde hedeflenenin altında gerçekleşme olduğu görülmüştür.

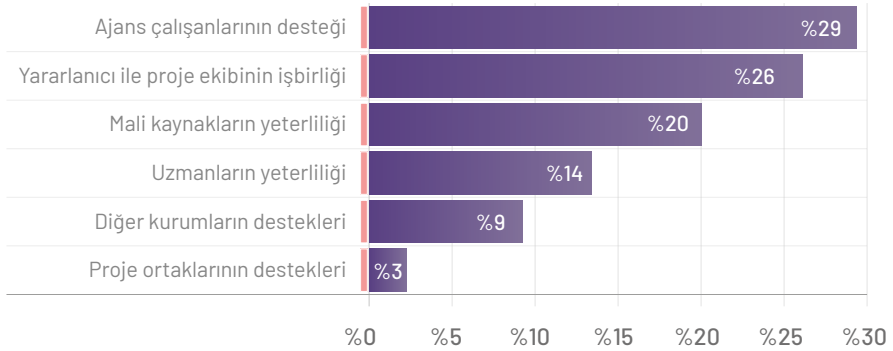

Sekil 59 Program Düzeyi Performans Göstergelerinin Gerçekleşme Oranları

Programda sözleşmeye bağlanan proje bütçesinin %104'ünün, desteğin %89'unun kullanıldığı göz önüne alındığında, başvuruda tanımlanan hedeflere ortalama %153 oranında ulaşılması, programın etkin bir biçimde uygulandığını göstermektedir.

12.2 Projelerde Ulaşılan Hedeflerin Değerlendirilmesi

Anket çalışmasında yararlanıcıların proje ile ilgili hedeflere ulaşma hususundaki kanaatleri sorulduğunda yararlanıcıların %79'u hedeflerine ulaştığını belirtmişlerdir.

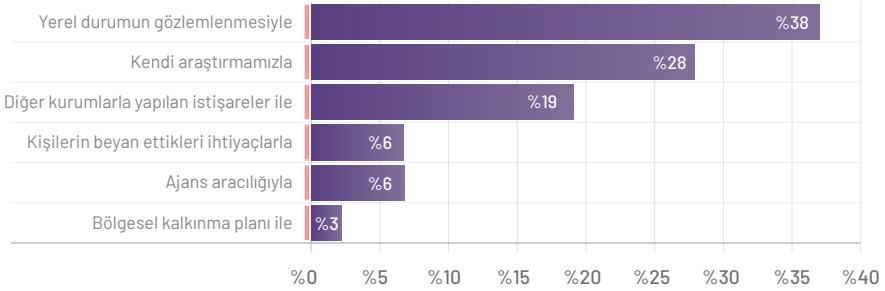

Sekil 60 Proje Hedeflerine Ulaşılmasında Etki Eden Faktörler

Proje hedeflerine ulaştığını belirten yararlanıcılara proje hedeflerine ulaşmalarındaki etki eden faktörlerin neler olduğu sorulduğunda ise ankete katılan yararlanıcıların %29'u Ajans çalışanlarının destek vermesinin, %26'sı yararlanıcı ve proje ekibinin işbirliği içerisinde olmasının, %20'si mali kaynakların yeterli olmasının, %14'ü uzmanların yeterli olmasının, %9'u diğer kurumların destek vermesinin, %3'ü ise proje ortaklarının destek vermesinin hedeflere ulaşılmasında etkili olduğunu belirtmiştir.

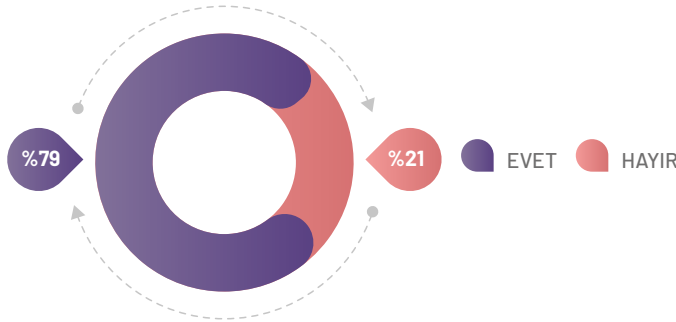
Proje hedeflerine ulaşamadığını belirten dört proje yararlanıcısı ise hedeflere ulaşamamalarının sebebi olarak bölge ihtiyacının yanlış belirlenmesi ve mali sorunları göstermişlerdir.

Projelerde seçilen hedef grupların ihtiyacının nasıl belirlendiğine dair yapılan değerlendirmede, yararlanıcıların %38'i yerel gözlemlerle belirlendiğini, %28'si hedef grupların ihtiyacını kendi araştırmaları ile belirlediklerini, %6 oranlarında hedef grupların beyan ettikleri ihtiyaçlar ve Ajans aracılığıyla belirlendiğini ve %3'ü ise bölgesel kalkınma planı ile belirlendiğini belirtmiştir.

Şekil 61 Proje Hedef Grubu İhtiyaçlarının Belirlenmesi Yöntemi

Ankete katılan tüm yararlanıcılara projeleri ile hedef grubun ihtiyacının karşılanıp karşılanmadığı sorulmuştur. Yararlanıcıların %79'u hedef grubun ihtiyacının karşılandığını belirtirken %21'i ise karşılanmadığını ifade etmiştir.

Şekil 62 Proje Hedef Grubunun İhtiyaçlarının Karşılanması Durumu

12.3 Tespitler

1. Programda sözleşmeye bağlanan proje bütçesinin %104'ünün, desteğin %89'unun kullanıldığı göz önüne alındığında, başvuruda tanımlanan hedeflere ortalama %153 oranında ulaşılması, programın etkin bir biçimde uygulandığını göstermektedir.
2. Ankete katılan yararlanıcıların %84'ü projelerinde harcanan kaynaklarla en iyi sonuçların alındığını ve %16'sı harcanan kaynaklarla daha iyi sonuçlar alınabileceğini belirtmiştir.
3. Ankete katılan yararlanıcılara Ajans desteği almadan yapabilecekleri yatırım hakkındaki görüşleri sorulduğunda %53'ü aynı yatırımı yapamayacağını, %32'si daha az miktarda yatırım yapabileceğini, %16'sı aynı miktarda yatırımı yapabileceğini belirtmiştir.

13. PROGRAMIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ulusal veya yerel ölçekte destek veren kurumların uyguladığı programlarda, programların sürdürülebilirliğin değerlendirilmesinin nasıl yapılacağı net olarak ortaya konulamamıştır. Bu konu ile ilgili farklı metodlar ve farklı yöntemler mevcuttur. Çalışmamızda sürdürülebilirlik değerlendirmesi, alınan ekipmanların ya da kurulan altyapının kullanımının devam edip etmediği, Ajansa sunulan projenin devamı niteliğinde başka bir projenin ya da yatırımın hayata geçip geçmediği, oluşturulan altyapının tanıtım çalışmalarının yapıp yapılmadığı, sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için tamamlayıcı yatırım ihtiyacı olup olmadığı, Ajans desteklerinin başka bir destek programına başvuru yapılmasına katkı sağlayıp sağlamadığı hususlarına göre yapılmıştır.

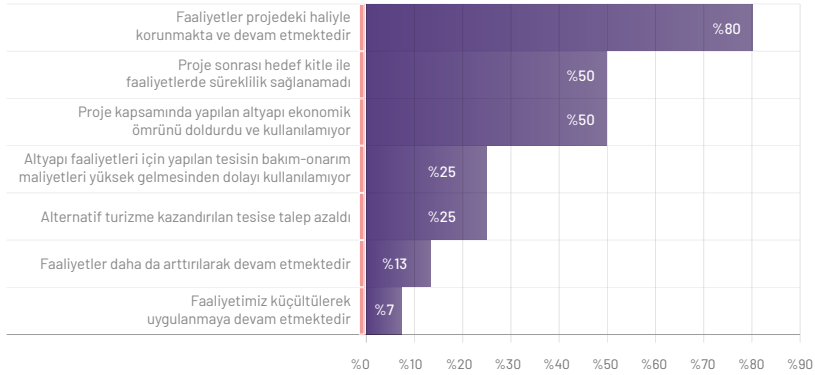
Destek programı kapsamında yaklaşık **1.233.136 TL** tutarında **478** adet makine ve ekipman alınmıştır. Destek alan kurumlar program kapsamında alınan makine ve ekipmanların %99'unun mevcut ve faal olarak kullanıldığını belirtmiştir.

Programın tamamlanmasından bu yana geçen süre göz önünde bulundurulursa makine ve ekipmanların %99 oranında halen mevcut ve faal olarak kullanılıyor olması yararlanıcıların proje faaliyetlerini devam ettirmesini sağladığı ve bölgeye katkısının devam ettiği yorumu yapılabilir.

Destek programı kapsamında turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla tamamlanan projelerin %74'ünde **4.676.635 TL** tutarında **23** adet turizm altyapısı faaliyeti gerçekleştirilmiştir. Destek alan kurumlar program kapsamında kurulan turizm altyapısının %74'ünün mevcut olduğu ve faal olarak kullanıldığını belirtmiştir. Maliyet bakımından ise %73'lük harcamanın neticesinde kurulan turizm altyapısının devam ettiğinin bildirilmesi verilen desteğin bölge için öneminin büyük olduğunu ve Ajans desteğinin bölge ihtiyaçlarına uygun olarak dağıtıldığını göstermektedir.

13.1 Turizm Altyapısının Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi Önceliğinin Sürdürülebilirlik Değerlendirmesi

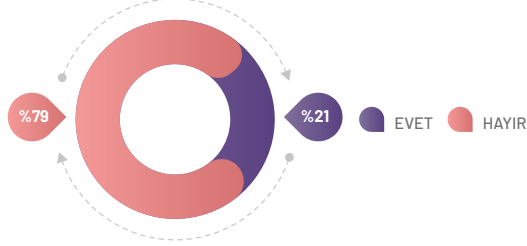
Programın sürdürülebilirliğinin tespiti amacıyla, turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi önceliğinde destek alan kurumlara proje kapsamında kurulan altyapının devam edip etmediği sorulmuştur. %79'u faaliyetlerin devam ettiğini belirtirken %21'i faaliyetlerin devam etmediğini belirtmiştir.

Şekil 63 Proje ile Kurulan Altyapının Faaliyet Durumu

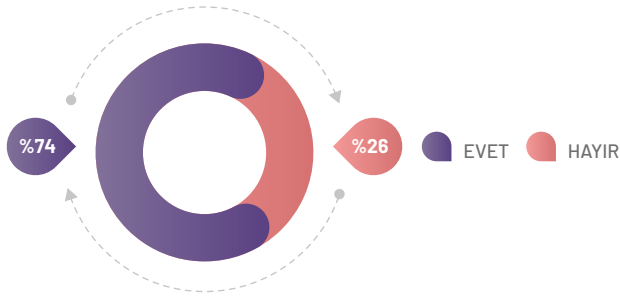
Kurulan turizm altyapısının kullanımına devam edildiğini belirtenlerin %80'i altyapının projedeki haliyle korunduğunu ve faaliyetlere aynen devam edildiğini; %13'ü faaliyetlerini artırarak devam ettiğini; %7'si ise faaliyetlerini küçültürerek uygulamaya devam ettiğini belirtmiştir. Turizm altyapısının kullanımına devam edilmediğini belirten yararlanıcılar %50 oranlarında hedef kitle ile sürekliliğin sağlanamadığını ve proje kapsamında yapılan altyapının ekonomik ömrünü doldurduğunu ve kullanılmadığını; %25 oranlarında ise alternatif turizm kazandırılan tesise talebin azaldığını ve altyapı faaliyetleri için yapılan tesisin bakım-onarım maliyetlerinin yüksek gelmesinden dolayı kullanılmadığını gerekçe olarak göstermiştir.

Destek alan kurumlara yapılan ankette yararlanıcılara projelerinin tamamlanmasının ardından aynı alanda ek faaliyetler ya da yatırımlar yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Yararlanıcıların %79'u proje sonrası yeni yatırım yapmadıklarını ve ek faaliyetlerde bulunmadıklarını belirtirken sadece %21'i projelerini tamamladıktan sonra ek faaliyetler ve yatırımlar yaptıklarını ifade etmiştir.

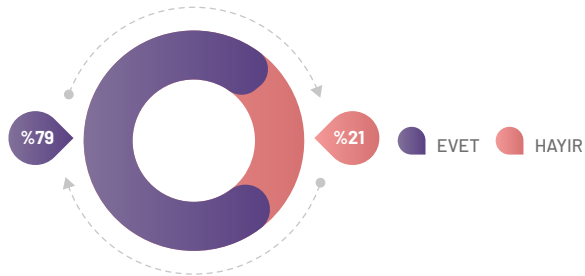
Şekil 64 Proje Sonrası Ek Faaliyetler/Yatırımlar Yapılma Durumu

Ankete katılan tüm yararlanıcılara programın sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla, yürütülmesi gereken tamamlayıcı ek yatırım ihtiyacı olup olmadığı sorulduğunda %74'ü ek yatırıma ihtiyaç olduğunu belirtirken %26'sı öyle bir ihtiyaç olmadığını ifade etmiştir.

Şekil 65 Proje Sonrası Ek Yatırım İhtiyacı Olup Olmama Durumu

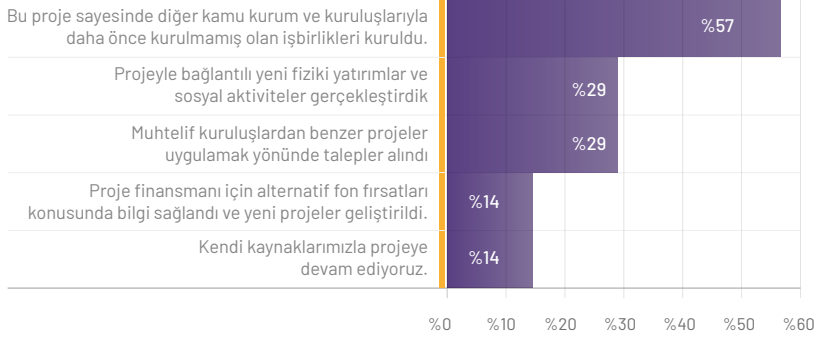
Destek alan kurumlara yapılan ankette yararlanıcılara proje kapsamında oluşturulan altyapı ile ilgili proje süresince ve sonrasında tanıtım çalışmaları yapıp yapılmadığı sorulmuştur. Yararlanıcıların %79'u tanıtım çalışmaları yapıldığını, %21'i ise yapılmadığını ifade etmiştir.

Şekil 66 Oluşturulan Altyapı Hakkında Tanıtım Çalışmaları Yapılma Durumu

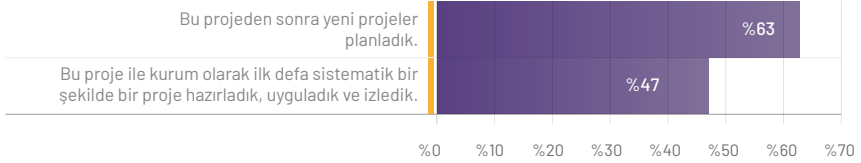
Ankete katılan tüm yararlanıcılara proje sayesinde girişimlerinin olup olmadığı sorulduğunda, %37'si girişimlerinin olduğunu %63'ü ise girişimlerinin olmadığını belirtmiştir. Anket sorusuna girişimlerinin olduğu cevabını veren kurumlar %57 oranında proje sayesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla daha önce kurulmamış olan işbirliklerinin kurulduğunu, %29 oranlarında projeye bağlantılı yeni fiziki yatırımlar ve

sosyal aktiviteler gerçekleştirildiğini ve muhtelif kuruluşlardan benzer projeler uygulamak yönünde talepler alındığını, %14 oranlarında projenin finansmanı için alternatif fon fırsatları konusunda bilgi sağlandığını, yeni projeler geliştirildiğini ve kendi kaynaklarıyla projeye devam edildiğini belirtmiştir.

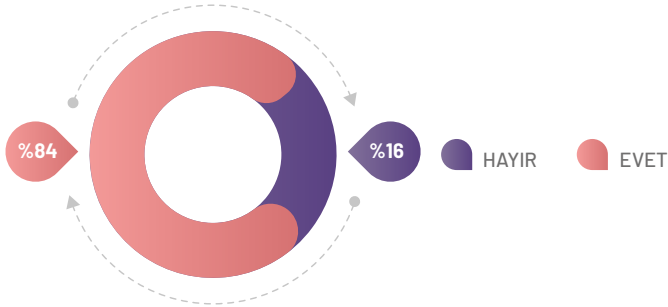
Şekil 67 Proje Sayesinde Girişim Yapan Kurumların Durumu

Destek alan kurumlara yapılan ankette projeleri ile ilgili düşünceleri sorulduğunda yararlanıcıların %47'si kurum olarak program kapsamında ilk defa sistematik bir şekilde proje hazırladıklarını, uyguladıklarını ve izlediklerini belirtmiştir. Yararlanıcıların %63'ü de bu projeden sonra yeni projeler planladıklarını ifade etmiştir.

Şekil 68 Projeleri Hakkında Yararlanıcıların Değerlendirmeleri

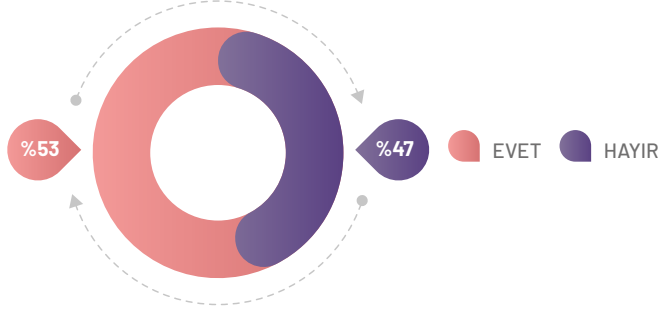
Programın sürdürülebilirliğinin tespiti amacıyla, destek alan kurumlara yapılan ankette, Ajansa tekrar destek almak için başvuruda bulunup bulunmayacakları sorulmuştur. Kurumların yaklaşık %84'ü Ajansa tekrar başvuru yapabileceklerini, %16'sı da başvuru yapmayacaklarını beyan etmiştir. Yararlanıcıların yaklaşık %84'ünün Ajansa tekrar destek başvurusunda bulunacaklarını ifade etmesi, Ajansa'nın genel olarak proje yürütme performansından memnuniyetlerinin de bir göstergesi olarak düşünülebilir. Ayrıca bu durum proje kültürünün bölgede gelişmesi açısından hedeflenen bir göstergedir. Diğer taraftan bu program kapsamında destek alan kurumların %58'inin Ajansa'nın daha sonraki yıllarda uyguladığı destek programlarına başvuru yaptığı tespit edilmiştir.

Şekil 69 Ajansa Tekrar Başvuru Yapacaklarını Beyan Eden Kurumların Dağılımı

Yürütülen projelerle beraber yararlanıcılar proje kültürüne alıştırılmış ve yeni projeler üretmeye teşvik edilmiştir. Aynı zamanda yürütülen projeler yararlanıcıların diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmalarına olanak sağlamıştır.

Destek alan kurumlara uyguladıkları projeler sonrasında yeni bir mali yardım için destek başvurusu yapıp yapmadıkları sorulduğunda, kurumların %53'ünün proje uygulama dönemi bittiğinde farklı bir proje için destek başvurusu yaptıkları görülmüştür.

Şekil 70 Başka Alınan Desteklerin Durumu

13.2 Tespitler

1. Ajans desteğinden faydalanan yararlanıcıların daha sonra ihtiyaçlarına göre projeler hazırlayarak farklı kurum ve kuruluşlardan destek aldıkları anlaşılmıştır. Programın kurumlara, proje hazırlama ve proje uygulama konularında tecrübe kattığı tespit edilmiştir.
2. Turizm altyapısının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amacıyla yaklaşık 1,3 milyon TL harcanarak 478 adet makine, ekipman alınmış ve yaklaşık 4,7 milyon TL harcanarak 23 adet turizm altyapısı faaliyeti gerçekleştirilmiştir.
3. Program kapsamında kurulan turizm altyapısının %74'ü, alınan makine ve ekipmanların ise %99'u halen mevcuttur ve faal olarak kullanılmaya devam etmektedir. Kurulan altyapının ve alınan makine ekipmanın proje uygulama sonrası da yüksek bir oranla mevcudiyetini koruduğu ve programın sürdürülebilir olduğu değerlendirilmektedir.
4. Proje kapsamında yararlanıcıların %21'i projelerini tamamladıktan sonra ek faaliyetler ve yatırımlar yaptıklarını ifade etmiştir.
5. Programın sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla yararlanıcıların %74'ü ek yatırıma ihtiyaç olduğunu belirtmiştir.
6. Proje kapsamında oluşturulan altyapı ile ilgili yararlanıcıların %79'u tanıtım çalışmaları yapıldığını ifade etmiştir.
7. Kurumların yaklaşık %84'ü Ajansa tekrar başvuru yapabileceklerini, %58'i ise daha sonraki yıllarda Ajansa destek başvurusunda bulunduğunu beyan etmiştir.

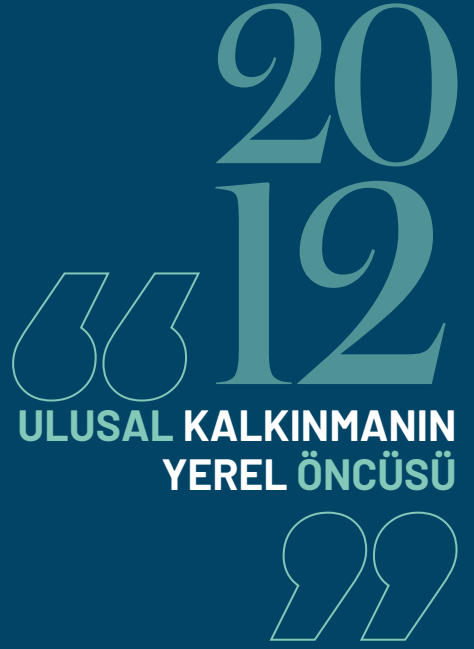

14. PROGRAM TASARIMINA ÖNERİLER

2012 Yılı Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı ile ilgili yapılan etki değerlendirme çalışması sonucu; bu programın başarısı ölçülmeye çalışılmıştır. Bu sayede programın etkinliği, şeffaf ve hesap verilebilirliğinin de artırılması mümkün olacaktır. Bu çalışmanın, bundan sonraki uygulanacak Mali Destek Programlarının başarısını artıracak çıkarımlar elde etme noktasında fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Proje çıktı ve sonuçları, desteğin amaç, öncelik ve hedefleri ile ilişkilendirilerek, ilgililik, etkinlik, etkililik, etki ve sürdürülebilirlik kriterleri de dikkate alınarak değerlendirilmiş ve aşağıdaki önerilere ulaşılmıştır.

- **Performans gösterge setlerinin oluşturulma aşamasında daha gerçekçi; kısa vadeli (proje süresi içerisinde ölçülebilir) ve uzun vadeli (proje sonrası ölçülebilir) şeklinde ayrılması önerilmektedir.**
Mevcut haliyle MDP performans göstergeleri içerisinde proje süresinde ölçülme imkânı olmayan, proje süresini aşan, gelecek zamanlara ait verilerin yer alması hem yararlanıcıyı hem de Ajans uzmanlarının değerlendirmesini olumsuz etkilemektedir. Performans göstergeleri programın etkisini daha sağlıklı ölçmek üzere tasarlanmalıdır.
- **Programın bölgeye gelen ziyaretçilerin konaklama gün sayısına ne kadar etki ettiğinin ölçülebilmesi açısından daha spesifik performans göstergeleri belirlenmesi önerilmektedir.**
Program önceliği olarak bölgede konaklama gün sayısının artırılmasına hizmet eden turizme yönelik altyapı faaliyetlerinin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi amaçlanmıştır. Ancak, yapılan program değerlendirmesi sonucunda bölgeye gelen ziyaretçilerin konaklama gün sayısına ne kadar etki ettiği tam olarak ölçülememiştir. Programın bölgeye gelen ziyaretçilerin konaklama gün sayısına ne kadar etki ettiğinin de ölçülebilmesi verilen desteğin amacına ulaşip ulaşmadığını göstermesi açısından önem arz etmektedir.
- **Yapılan program değerlendirmesinde program önceliği ile ilgili olmayan bir projenin başarılı bulunarak desteklenmesi nedeniyle Bağımsız Değerlendiricilerin ve Değerlendirme Komitesinin proje faaliyetlerini daha ayrıntılı incelemeleri önerilmektedir.**
Programa toplam 38 proje başvurusu yapılmıştır. Yapılan başvuruların iki adedi ve sözleşme imzalanarak başarıyla tamamlanan projelerin bir adedinin program önceliği ile ilgili olmaması göz önünde bulundurulduğunda değerlendirme aşamasındaki incelemelerin daha hassasiyetle yapılmasının program ile ilgili projelere destek verilmesi açısından önemli olacağı değerlendirilmektedir.
- **Bölge içi gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi noktasında az gelişmiş ilçelerimizin ve taşra bölgelerinin kalkınmasına katkı sağlayacak programlara çıkılması ve ayrılan ödeneğin artırılması önerilmektedir.**
Programa toplam 37 ilçenin sadece 22'sinden destek başvurusu gelmiş ve gelen başvuru sayısı 38 adet ile sınırlı kalmıştır. Bunun daha geniş tabana yayılabilmesi için programların diğer az gelişmiş ilçe ve beldelerimizin başvurabileceği hale getirilmesi ve daha yüksek destek miktarları sağlanabilmesi bölge içi gelişmişlik farklarının azalması açısından önemli olacaktır.
- **Bölgede turizmin halen sadece inanç turizmi üzerinden devam etmesi turizm çeşitliliğini artırma açısından daha fazla turizmi destekleyen programlara ihtiyaç olduğunu göstermektedir. Bu sebeple turizme yönelik güdümlü projelere daha yüksek bütçelerle çıkılması önerilmektedir.**
Programın turizme yönelik ikinci Mali Destek Programı olması nedeniyle bölgenin turizm potansiyelini artırması gerekmektedir. Ancak bölgenin halen inanç turizmi üzerinden ilerlemesi bölgede turizmin çeşitlendirilmesi açısından alternatif turizmi destekleyen daha yüksek bütçeli güdümlü proje desteklerinin gerekliliğini göstermektedir.

15. ALTERNATİF TURİZME KAZANDIRILAN BAZI TESİSLER

ALTERNATİF TURİZME KAZANDIRILAN Bazı Tesisler

Başyayla İlçesi
YAYLA EVLERİ

Kulu İlçesi
KUŞ GÖZLEM EVİ

Beyşehir İlçesi
**MESİRE ALANI
AYDINLATILMASI**

Akşehir İlçesi
**KÜLTÜR, SANAT VE
KONUKEVİ**

Çanlı Bitki Müzesi

ÇANLI BİTKİ MÜZESİ

Kible Kayası Orman İçİ

YÜRÜYÜŞ PARKURU

İyriiz

ÇEVRE DÜZENLEMESİ

Ilgın İlçesi Melek Çayı

ÇEVRE DÜZENLEMESİ

ALTERNATİF TURİZME
KAZANDIRILAN
Bazı Tesisler

16. UYGULANAN ANKET

Referans No	
Kurum adı	
Proje Adı	

BAŞVURU ve UYGULAMA SÜRECİ

1. Proje başvuru süreci ile ilgili olarak projenizde elde ettiğiniz deneyimler doğrultusunda aşağıdaki ifadelere katılıp katılmadığınızı, sizin için en uygun olanları işaretleyerek belirtiniz. Birden fazla kutucuk işaretlenebilir.	☐ Mevlana Kalkınma Ajansı'nın destek programları bölgemizdeki kurumlar tarafından bilinmektedir. ☐ Program hakkında bilgi edinmek ve başvuru için gerekli dokümanlara erişmek kolaydı. ☐ Destek Başvuru rehberi ve ekleri açık ve anlaşılırdı. ☐ Program ilgili gereken tüm bilgileri başvuru rehberi ve eklerinde bulabildik. ☐ Verilen destek göz önünde bulundurulduğunda, başvuru sırasında Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin miktarı uygundu. ☐ Verilen destek göz önünde bulundurulduğunda Ajans tarafından istenen bilgi ve belgelerin kapsamı/içeriği uygundu. ☐ Proje başvurusu yapmak için danışman desteğine ihtiyaç duyduk. ☐ Değerlendirme süreci adilci. ☐ Değerlendirme süreci şeffaftı. ☐ Başvuru ile destek kararının açıklanması arasında geçen sürenin uzunluğu makuldü.
2. Projenizi kim hazırladı?	☐ Kurum Personeli ☐ Danışman Firma ☐ Ortak Kurum Personeli
3. Proje uygulama süreci ile ilgili olarak projenizde elde ettiğiniz deneyimler doğrultusunda aşağıdaki ifadelere katılıp katılmadığınızı, sizin için en uygun olanları işaretleyerek belirtiniz. Birden fazla kutucuk işaretlenebilir.	☐ Mevlana Kalkınma Ajansı ile sözleşme imzalama aşamasındaki prosedür etkin işledi. ☐ Verilen destek göz önünde bulundurulduğunda Ajans tarafından uygulama sürecinde talep edilen ilgi ve belgelerin kapsamı/içeriği uygundu. ☐ Proje izleme sürecinde talep edilen raporlar ve taleplerin seviyesi makuldü. ☐ Destek ödeme süresi uygundu. ☐ Süreçte yaşanan sorunlarla ilgili olarak Ajans gerekli yardımı sağladı. ☐ Proje izleme ve tamamlama aşamasında danışman desteğine ihtiyaç duyduk. ☐ Projenin sonuçlanmasıyla ilgili Ajans tarafından uygulanan prosedür ve talepler makuldü. ☐ Proje süresince Ajans'la kolaylıkla iletişim kurabildik.
4. Projenin insan kaynakları dışındaki eş finansmanını nasıl karşıladınız?	☐ % Nakdi Eş Finansman ☐ % Ortaklardan Nakdi Eş Finansman ☐ % İnsan Kaynakları dışında Eş Finansman olmadı
5. Projenizi kim yürüttü?	☐ Kurum Personeli ☐ Danışman Firma ☐ Ortak Kurum Personeli
6. Projenizin uygulama aşamasında en fazla hangi konularda zorlandınız? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ İzleme faaliyetleri ☐ Görünürlük ve tanıtım ☐ Proje süresi ☐ Ajans ile ilgili iletişim ☐ Raporlama prosedürleri ☐ Satın alma süreci ☐ Sözleşme değişikliği prosedürleri ☐ Diğer
7. Projenizin uygulama aşamasında Ajansın izleme faaliyetlerini nasıl buldunuz? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ Kuralcı ☐ Çözüm odaklı ☐ Karmaşık ☐ Bürokratik ☐ Mevcut izleme süreci başarılı proje yürütmemizi sağladı ☐ Diğer

İLGİLİLİK

8. Projenizin gerçekleşmesi sonucunda hangi hedeflere ulaştığınızı düşünüyorsunuz?	☐ Turizmin geliştirilmesine yönelik araştırma ve planlama çalışmalarına destek sağlandı ☐ Turizmde çeşitlilik sağlandı ☐ Folklorik değerlerin tanıtımı yapıldı ve yaygınlaştırıldı ☐ Bölgede yetişmiş tarihi şahsiyetlerin ve eserlerin tanıtımı yapıldı ☐ Turizm bilinci artırıldı ☐ Turistlere yönelik farklı sosyal alanlar oluşturuldu ☐ Tarihi değerlerin korunması sağlandı ☐ Doğal değerlerin korunması sağlandı ☐ Kültürel değerlerin korunması sağlandı
9. Projenizin hedef grubu kimlerdir? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ İlçede yaşayanlar ☐ İlde yaşayanlar ☐ Bölgede yaşayanlar ☐ Yerli ziyaretçiler ☐ Yabancı ziyaretçiler ☐ Kurumsal faydalanıcılar ☐ Diğer

ETKİNLİK

10. Proje kapsamında yapılan tesis ile gelir elde edildi mi? Cevabınız evet ise elde edilen toplam gelir belirtiniz.	☐ Evet ☐ Hayır Toplam Gelir
11. Desteklenen projenizi finansal olarak nasıl değerlendirirsiniz?	☐ Destek Oranı Cazipti ☐ Destek Oranı Cazip Değildi ☐ Hibe Miktarı Cazipti ☐ Hibe Miktarı Cazip Değildi ☐ Ön Ödeme Miktarı Cazipti ☐ Ön Ödeme Miktarı Cazip Değildi
12. Projeniz kaynakların verimli kullanımına katkı sağlamış mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
13. Projenizi Ajans desteği olmadan daha düşük maliyetle ile yapabilir miydiniz?	☐ Evet ☐ Hayır
14. Ajans desteği, alınan ekipmanların daha kaliteli olması noktasında fayda sağlamış mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır
15. Projeyle elde edilen çıktılarla katlanılan külfet konusundaki görüşünüz nedir?	☐ Harcanan kaynaklarla daha iyi sonuçlar alınabilirdi ☐ Harcana kaynaklarla alınabilecek sonuçlar değişmezdi ☐ Harcanan kaynaklarla alınabilecek en iyi sonuçlar alındı
16. Ajans desteği almadan da aynı yatırımı yapar mıydınız?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Daha az
17. Projeniz ile hedef grubun ihtiyacı karşılanmış mıdır?	☐ Evet ☐ Hayır

ETKİLİLİK

18. Projenizin amacını nasıl belirlediniz? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ Kendi araştırmamızla ☐ Bölgesel kalkınma planı ile ☐ Hükümet planları ve stratejisiyle ☐ Yerel durumun gözlemlenmesiyle ☐ Kişilerin beyan ettikleri ihtiyaçlarla ☐ Diğer kurumlarla yapılan istişarelerle ☐ Ajans aracılığıyla
19. Projeniz ile hedeflerinize ulaştınız mı? Cevabınız evet ise projenizde hedeflerinize ulaşmanıza etki eden faktörler nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir) Cevabınız hayır ise projenizde hedeflerinize ulaşmamanıza etki eden faktörler nelerdir? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Yararlanıcı ile proje ekibinin işbirliği ☐ Uzmanların yeterliliği ☐ Proje ortaklarının destekleri ☐ Mali kaynakların yeterliliği ☐ Diğer kurumların destekleri ☐ Ajans çalışanlarının desteği ☐ Proje bütçesinin revize edilerek azaltılması ☐ Proje ortağı ile anlaşamama ☐ Bölge ihtiyacının yanlış belirlenmesi ☐ Mali sorunlar ☐ Zaman sorunu

ETKİ

20. Projeniz kapsamında hedef gruplara yönelik hangi faaliyetler gerçekleştirildi?	☐ Tarihi eserlerin çevresindeki yerleşim yerleri tarihi dokuya uyumlu hale getirildi ☐ Turistik değere sahip tarihi sokakların özgün dokusunun korunması ve iyileştirilmesine yönelik sokak sağlıklılaştırma faaliyetleri yapıldı (yol hariç, ev cepheleri, bahçe duvarları, kapı-pencere doğramaları, cumba, çatı restorasyonu vb.) ☐ Kale, han, hamam, kervansaray, tarihi köprü, çeşme, tarihi yerleşim birimleri, müze, cami, medrese, kilise, manastır, çarşı, pasaj vb., arkeolojik alanlar dahil taşınmaz kültür varlıkları vb., tarihi ve kültürel mirasın turizme kazandırılmasına yönelik fiziki düzenleme ve altyapı çalışmaları yapıldı ☐ Turizm değeri taşıyan yerleşim yerlerinde alternatif/temiz enerji sistemleri kullanımının yaygınlaştırılması sağlandı ☐ Turizme yönelik bilgi sağlayıcı dokümanlar ve diğer teknik ve fiziki altyapı sağlandı ☐ Bölgenin önemli arkeolojik sit alanlarında yerel bürolar, karşılama merkezleri, örnek kültürel yapılar, UNESCO dünya miras listesinde olmanın şartlarının yerine getirilmesine yönelik faaliyetler yapıldı, arkeo-teknik çalışmaların yapılacağı laboratuvarlar oluşturuldu ☐ Gastronomi, kuş gözlemciliği, botanik bitki, orienteering, trekking, kamping, su altı dalış, yamaç paraşütü, yelkenilik gibi alternatif turizm alanlarında hizmet çeşitliliği artırıldı ☐ Bölgede özgün doğal mirasın korunup geliştirilerek ekonomik değere dönüştürülmesini sağlayacak fiziki altyapılar geliştirildi ☐ Fiziki altyapı ile bütünlük bölgenin cazibesini artırmaya yönelik sosyal, kültürel ve diğer uygun üst yapı faaliyetleri yapıldı ☐ Çevresel yönetim sistemlerinin oluşturulması, sertifikalandırılması ve eko-turizm etiketlemesinin gerektirdiği fiziki altyapının oluşturulması sağlandı ☐ Doğal ve tarihi ortamların sinema film bölgesi haline getirildi ☐ Bölgedeki kültürel ve mimari mirasın gelecek nesillere aktarılması için miniaselçuk türü ve köy/kent maketlerinin turizme sunulması sağlandı
21. Projenizin bölgeye etkileri neler olmuştur? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ Bölge turizminin tanınırlığının artmasına katkı sağlandı ☐ Bölgedeki turizm sektörünün hizmet kalitesinin artmasına katkı sağlandı ☐ Bölgeye yıl içinde gelen turist sayısı ve niteliğinin artması sağlandı ☐ Bölgedeki turizm sektörünün rekabet gücünün artmasına katkı sağlandı ☐ Bölgedeki yıllık toplam geceleme sayısının artmasına katkı sağlandı ☐ Yenilenebilir enerjinin bölgede yaygınlaştırılması sağlandı

22. Projenizin çıktıları nelerdir?
(Birden fazla seçenek
işaretlenebilir)

Turizme kazandırılan veya yenilenen tesis sayısı

Turizme kazandırılan veya yenilenen tesis alanı (m2)

Turizme kazandırılan veya yenilenen tarihi ve kültürel değer sayısı ve isimleri

Dönüşümü yapılp turizme kazandırılan veya yenilenen tarihi cadde/sokak sayısı ve isimleri

Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla elde edilen kurulu güç(kW)

Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla üretilen yenilenebilir enerji miktarı (kWh)

Turizme kazandırılan veya yenilenen doğal miras sayısı ve isimleri

Bölge cazibesini artıran ve turizme kazandırılan veya yenilenen tesis sayısı ve isimleri

Bölgede UNESCO faaliyetleri kapsamında kurulan veya yenilenen yerel bürolar/karşıla-
ma merkezleri sayısı ve isimleri

Turizme kazandırılan veya yenilenen kuş gözlemciliği/botanik bitki / trekking / kampçılık
/ orienteering / yamaç paraşütü faaliyetlerine ilişkin tesis sayısı ve isimleri

Turizme kazandırılan veya yenilenen müze sayısı ve isimleri

Proje kapsamında tescil edilen ve tanıtımı sağlanan yerel ürün sayısı ve isimleri

Turistik değerlerin tanıtımı için basılan materyal sayısı

Tanıtımı yapılan turistik değerlerin yerli basında yer bulma sayısı ve isimleri

Tanıtımı yapılan turistik değerlerin yabancı basında yer bulma sayısı ve isimleri

Proje kapsamında turizme kazandırılan tesiste gecelik konaklama kapasitesi sayısı

23. Projenizin sonucunda elde
edilen kazanımlar nelerdir?
(Birden fazla seçenek
işaretlenebilir)

- ☐ Tarihi ve kültürel turizmi altyapısı gelişti.
- ☐ İnanç Turizm Altyapısı gelişti.
- ☐ Eko-turizm Altyapısı gelişti.
- ☐ Agro-Turizm Altyapısı gelişti.
- ☐ Konaklama gün sayısı arttı.
- 2012 Yılı Konaklama Sayısı
- 2013 Yılı Konaklama Sayısı
- 2014 Yılı Konaklama Sayısı
- 2015 Yılı Konaklama Sayısı
- 2016 Yılı Konaklama Sayısı
- 2017 Yılı Konaklama Sayısı
- 2018 Yılı Konaklama Sayısı
- 2019 Yılı Konaklama Sayısı
- 2020 Yılı Konaklama Sayısı
- 2021 Yılı Konaklama Sayısı
- ☐ Bölgeye gelen yerli ve/veya yabancı turist sayısı arttı.
- 2012 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2013 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2014 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2015 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2016 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2017 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2018 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2019 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2020 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- 2021 Yılı Ziyaretçi Sayısı
- ☐ Turizm yatırımları artarak bölge halkının turizmden elde ettiği gelir seviyesi arttı.
- ☐ Bölgenin cazibesi artırılarak bölgeye yeni yatırımların yapılması sağlandı.
- Proje Sonrası Bölgede Yapılan Yatırım Sayısı ve Tutarı
- ☐ Bölgenin doğal ve kültürel mirası korundu.

24. Projeniz kapsamında
sağlanan yenilikçi unsurlar
nelerdir?

- ☐ Uygulandığı bölgede ilk olması
- ☐ Farkındalık yaratması
- ☐ Yeni gereksinimlerin farkına varılması
- ☐ Kurumsal ağların gelişimine katkı sağlaması
- ☐ Diğer

25. Projenizde ortak ve/veya iştirakçi var mıydı? Cevabınız evet ise projenize nasıl bir katkısı oldu? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Satın Alma faaliyetlerini sağladı ☐ Eğitim materyali sağladı ☐ Proje tanıtımını ve duyurularını gerçekleştirdi ☐ Proje başvurusunu gerçekleştirdi ☐ Faaliyet planlamalarına destek sağlandı ☐ Bina desteği sağlandı ☐ Ekipman desteği sağlandı ☐ Eş finansman desteği sağlandı ☐ Diğer
26. Proje, kurumunuzun tanıtım faaliyetlerine de katkı sağladı mı? Cevabınız evet ise projeniz basında yer aldı mı? (Yerel/Ulusal/ Uluslararası)	☐ Evet ☐ Yerel ☐ Hayır ☐ Ulusal Uluslararası
27. Proje ile kurumunuzda ne tür değişiklikler meydana geldi? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)	☐ Kurumumuzun prestiji arttı ☐ Kurumumuzun tanınırlığı arttı ☐ Hizmet kalitesi arttı ☐ Hizmet çeşitliliği arttı ☐ Yeni faaliyet alanlarına girildi ☐ Proje yazma ve yürütme kültürümüz oluştu ☐ Faaliyet alanımıza giren sorunları tespit ve analiz etme yeteneğimiz arttı ☐ Projeyi ilgilendiren alanda teknik bilgi ve yeteneğimiz arttı ☐ Kurum içi iletişimimiz ve işbirliklerimiz güçlendi ☐ Kurum dışı paydaşlarla iletişimimiz ve işbirliğimiz güçlendi ☐ Hedef kitlemizin ihtiyaçlarını daha iyi anlar ve analiz eder hale geldik ☐ Diğer
28. Projeniz kapsamında eğitim verildi mi? Cevabınız Evet ise proje kaç kişiye ne kadar süre eğitim verildi?	☐ Evet ☐ Hayır Eğitim Verilen Kişi Sayısı Eğitim Süresi (Saat)
29. Projeniz kapsamında istihdam gerçekleşmiş midir? Cevabınız Evet ise istihdam edilen kişi sayısı nedir? İstihdamınız dezavantajlı gruplara yönelik ise ayrıca sayısını belirtiniz.	☐ Evet ☐ Hayır İstihdam Edilen Kişi Sayısı İstihdam Edilen Grup(kadın, genç, engelli, hükümlü)

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

30. Projeniz ile kurulan altyapının kullanımı devam ediyor mu? Cevabınız Evet ise sizin için geçerli olan faaliyet durumunu/durumlarını cevaplayınız. Cevabınız Hayır ise sizin için geçerli olan sebebi/ sebepleri belirtiniz. (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

- ☐ Evet ☐ Hayır
- ☐ Faaliyetler projedeki haliyle korunmakta ve devam etmektedir
- ☐ Faaliyetler daha da arttırılarak devam etmektedir
- ☐ Faaliyetimiz küçültülerek uygulanmaya devam etmektedir
- Faaliyetlerdeki Artış Miktarı ve Birimi
- Faaliyetlerdeki Azalış Miktarı ve Birimi
- Faaliyetlerdeki Azalış Nedeni
- ☐ Proje sonrası hedef kitle ile faaliyetlerde süreklilik sağlanamadı
- ☐ Proje kapsamında yapılan altyapı ekonomik ömrünü doldurdu ve kullanılmıyor
- ☐ Altyapı faaliyetleri için yapılan tesisin bakım-onarım maliyetleri yüksek gelmesinden dolayı kullanılmıyor
- ☐ Bölgeye gelen yerli ve yabancı turist sayısı azaldı
- ☐ Proje çıktılarının yaygınlaştırılamaması veya tanıtımının yapılamaması nedeniyle talep yetersizliği oldu.
- ☐ Alternatif turizme kazandırılan tesise talep azaldı
- Diğer

31. Desteklenen projenizin tamamlanmasının ardından aynı alanda ek faaliyetler/ yatırımlar yaptınız mı?

- ☐ Evet ☐ Hayır

32. Sürdürülebilirliğinin sağlanması için yürütülmesi gereken tamamlayıcı ek yatırım ihtiyacı var mıdır?

- ☐ Evet ☐ Hayır

33. Proje kapsamında oluşturulan altyapı hakkında proje süresince ve sonrasında tanıtım çalışmaları yürütülmüş müdür?

- ☐ Evet ☐ Hayır

34. Bu proje sayesinde bulunduğunuz girişimler oldu mu? Cevabınız evet ise hangi girişimlerde bulundunuz? (Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

- ☐ Evet ☐ Hayır
- ☐ Projeye bağlantılı yeni fiziki yatırımlar ve sosyal aktiviteler gerçekleştirdik
- ☐ Muhtelif kuruluşlardan benzer projeler uygulamak yönünde talepler alındı
- ☐ Bu proje sayesinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla daha önce kurulmamış olan iş birlikleri kuruldu.
- ☐ Proje finansmanı için alternatif fon fırsatları konusunda bilgi sağlandı ve yeni projeler geliştirildi.
- ☐ Kendi kaynaklarımızla projeye devam ediyoruz.
- Diğer

35. Uyguladığınız proje ile ilgili hangileri söylenebilir?

- ☐ Bu proje ile kurumumuzda daha önce uygulanan başka bir projenin devamını sağladık.
- ☐ Bu proje ile kurum olarak ilk defa sistematik bir şekilde bir proje hazırladık, uyguladık ve izledik.
- ☐ Bu projeden sonra yeni projeler planladık.

36. Proje kapsamında alınan ekipmanlar veya altyapı yatırımları halen mevcut mu? Proje kapsamında alınan ekipmanların üretildiği ülkeler nelerdir?

- ☐ Evet ☐ Hayır
- Ülke

37. Proje sonrasında yeniden destek başvurusu yaptınız mı? Cevabınız evet ise hangi kurumdan ne kadar destek aldınız?

☐ Evet

☐ Hayır

Destek Alınan Kurum

Destek Alınan Miktar

38. Ajans faaliyet alanlarınızda hibe çağırısı yaptığında tekrar başvuru yapar mısınız?

☐ Evet

☐ Hayır

20
12
“
ULUSAL KALKINMANIN
YEREL ÖNCÜSÜ
”

T.C. Mevlana Kalkınma Ajansı

Adres: Konevi Mh. Feritpaşa Cd. No:18
Meram/Konya/Türkiye 42040

Telefon: +90 332 236 32 90

Fax: +90 332 236 46 91

E-Posta: bilgi@mevka.org.tr

mevlanakalkinmaajansi

mevlana_ka

www.mevka.org.tr